

tin học đời sống

ISSN 1859-0500

Đón đọc
Tin Học
& **Đời Sống**
Số **7.2009**
13.7.2009

INFORMATICS AND LIFE MORE THAN A COMPUTER MAGAZINE

6

2009 năm thứ mười bảy
(126)

HỘI TIN HỌC VIỆT NAM

Đặt nền cho
bệnh viện điện tử

Ép xung
Radeon HD 4850

Lợi ích
của nguồn mở tự do

Tiến vào cloud

KUẤT BẢN HÀNG THÁNG

- **Tòa soạn:** 66 Kim Mã Thượng
P103, Ba Đình - Hà Nội
- **Tel:** 844. 37624030
- **Fax:** 844. 37624034
- **Website:** www.thds.vn
- **E-mail:** toasoan@thds.vn
- **Văn phòng đại diện:**
Số 11, Khu A, đường Trường Sơn,
P.15, Q.10, TPHCM
- **Tel:** 848. 32997104
848. 39708943
- **Fax:** 848. 39705366
- **Chủ nhiệm:**
GS. TSKH. Nguyễn Quang A
- **Tổng biên tập:** Bùi Quang Độ
- **Phó TBT:** TS. Thái Lê Thăng
- **Phó TBT - TKTS:**
TS. Trần Tất Hợp
- **Trưởng VPĐD Phía Nam:**
Mạc Thủy
- **Mỹ thuật & Trình bày:**
Trần Hồ
- **Giấy phép xuất bản số:** 305/GP-
BVHTT ngày 23/07/2002 do Bộ Văn
Hóa Thông Tin cấp
- **In tại:** Công ty in Văn hóa Sài Gòn
- **In tại:** Xưởng in
tạp chí Tin học & Đời sống
- **Phát hành:** Công ty Trường Phát

• Đường dây nóng: 0904.15.33.36

CÁC SẢN PHẨM CỦA TÒA SOẠN

thế giới số

34-37 Tiến vào cloud

Mục lục

NHỊP SỐNG ICT

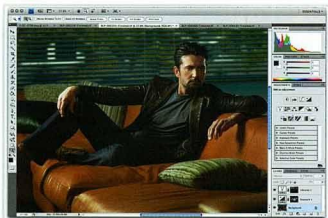
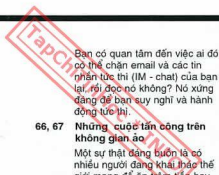
- 6 Cùng suy ngẫm
- 9, 12 Tin tức
- 14, 15 Imagine Cup Việt Nam 2009
Chủ đề năm nay là sẽ dùng ý tưởng, tài năng, sự sáng tạo kết hợp với công nghệ để giải quyết những vấn đề mà cuộc sống thế giới đang phải đối mặt.
- 18, 19 Công nghệ thông tin thay cho ánh sáng
Có ý tưởng thành công, cũng có ý tưởng thất bại nhưng mọi nỗ lực này đều đáng trân trọng vì công nghệ cần đứng về phía người thiệt thòi trong số phận.
- 22, 23 Đặt nền cho bệnh viện điện tử
Nhiều dự án tin học y tế táo bạo nhưng đầy nhân văn vì hướng tới mạng sống con người đang được bác sĩ Vũ Mạnh Tiến nuôi dưỡng...

DOANH NGHIỆP SỐ

- 24, 25 ERP quản lý đến tận... hành phố
Công ty Ân Việt vừa quyết định đưa giải pháp ERP vào ứng dụng cho quản lý cả những điều nhỏ nhất nhất cho hệ thống quán cafe, nhà hàng của mình.
- 26, 27 Mở cửa thị trường antivirus
- 30-32 IT có thể dẫn dắt GM qua cơn bão suy thoái
General Motors vừa buộc phải tuyên bố phá sản để tự cơ cấu, trong đó CNTT sẽ đóng vai trò quan trọng giúp đại gia ô tô này vượt qua thời khắc khó khăn nhất.
- 34-37 Tiến vào cloud
- 38-40 CNTT và sự ảnh hưởng với thị trường ngân hàng bán lẻ Việt Nam

ILAB

- 42 AOC 18,5 inch 831S: LCD cho sinh viên
- 44 Lexmark X543dn: Máy in đa năng nhanh nhưng chưa đẹp

52-54

Adobe CS4 cung cấp nền tảng cho phát triển Web

62-64

Bảo mật email và IM của bạn

60-61

Giờ diễn đã đến

46 **Asus Xonar Essence STX: Âm thanh vượt trội, chuyên để nghe bằng headphone**

48-50 **Đồ họa Radeon HD 4850: Hướng dẫn ép xung triệt để**

ỨNG DỤNG ICT

52-54 **Adobe CS4 cung cấp nền tảng cho phát triển Web**

Các nhà phát triển Web giàu nội dung truyền thông nghiêm túc sẽ thấy khá nhiều thứ để thích trong cập nhật bộ ứng dụng được tích hợp tốt của Adobe.

55 **Tận dụng các diễn đàn thảo luận**

Các diễn đàn thảo luận trực tuyến là một nguồn thông tin dồi dào những lời khuyên, những ý kiến và thậm chí là cả tình bạn - nếu được sử dụng một cách hiệu quả.

56, 57 **Chia sẻ trực tuyến**

58, 59 **Sửa chữa Windows**

Chúng tôi xem xét 5 bộ sản phẩm thương mại dọn dẹp hệ thống nhiều chức năng để tìm ra cái nào là tốt nhất giúp cho máy tính của bạn chạy nhanh trở lại.

60, 61 **Giờ diễn đã đến**

Cyberlink MediaShow mang lại một sự hòa trộn đầy thuyết phục giữa những kỹ năng tổ chức, các công cụ chỉnh sửa hàng ngày cũng như sự dễ dàng sử dụng với rất nhiều những tính năng phụ.

62-64 **Bảo mật email và IM của bạn**

Bạn có quan tâm đến việc ai đó có thể chặn email và các tin nhắn tức thì (IM - chat) của bạn hay không? Nó xứng đáng để bạn suy nghĩ và hành động tức thì.

66, 67 **Những cuộc tấn công trên không gian ảo**

Một sự thật đáng buồn là có nhiều người đang khai thác thế giới mạng để ăn trộm tiền hay đột nhập vào máy tính của bạn.

68, 69 **Thủ thuật**

70, 71 **Hỏi đáp**

NGUỒN MỞ TỰ DO

72-74 **An ninh không gian mạng**

Một cuộc chạy đua vũ trang sử dụng không gian mạng vì những lợi ích của một vài quốc gia lớn trên thế giới có lẽ đã bắt đầu, mà nổi bật và hay được nói tới nhất là Trung Quốc và Mỹ...

75 **Còn quá sớm để tuyên bố chiến thắng**

Microsoft tuyên bố sẽ đánh bại Linux trong thị trường netbook, nhưng trận chiến thật sự vẫn chưa bắt đầu...

76, 77 **Lợi ích của nguồn mở cho người dùng**

Kể cả "tự do không có nghĩa là miễn phí", thì những giải pháp nguồn mở vẫn luôn có tổng giá sở hữu nhỏ hơn đáng kể so với giải pháp nguồn đóng tương đương.

78, 79 **7 ứng dụng Linux tuyệt hảo có thể bạn không biết**

100% các ứng dụng này là phần mềm tự do mà nguồn mở, có sẵn thông qua các quán trà gói phần phối trên mạng.

80, 81 **Trở thành nguồn cho mã nguồn mở của bạn**

Đối với người dùng bình thường thì nghe có vẻ kinh hãi khi xây dựng (biên dịch) một phần mềm mã nguồn mở, nhưng nó không quá khó như thế.

TỪ BÌNH LUẬN ĐẾN BÌNH... LOẠN

82, 83 **Văn hóa game: Tìm lại thiên đường đã mất**

Một thiên đường ảo thơ đẹp đẽ và kỳ diệu đã tan mất, những ước mơ chim và xa xăm... một chiều bóng quạ về nhớ game, đó là tìm lại thiên đường đã mất vậy!

84-88 **Tin lâm ngoại sử: Hai dòng chảy- Kỳ 15: Đất đai**

Chuyện người

Nhiều người Việt Nam biết tới giải thưởng điện ảnh danh giá của Mỹ, giải Oscar, và bên cạnh nó là giải Quả Mâm Xôi Vàng, hay giải Mâm Xôi Vàng (MXV).

Giải MXV là một giải thưởng ngược so với giải Oscar, theo đó MXV sẽ được trao cho những tác phẩm điện ảnh, các vai diễn và các hạng mục khác liên quan tới điện ảnh được coi là dở nhất trong năm của điện ảnh Mỹ. Thông thường danh sách đề cử giải MXV được công bố trước danh sách đề cử giải Oscar một ngày, còn lễ trao giải MXV diễn ra sau lễ trao giải Oscar một ngày.

Chuyện ta

Chúng ta, ai ai cũng biết về truyền thống chuộng thành tích của người Việt Nam trong hầu hết mọi ngành, mọi lĩnh vực, và ngành công nghệ thông tin, truyền thông cũng không phải là một ngoại lệ. Có rất nhiều các giải thưởng trong ngành này như: Giải Trí tuệ VN của FPT-Bảo Lao Động-VTV, Giải Nhân tài Đất Việt của Hội Khuyến học VN, Giải Sao Khuê của VINASA, Giải thưởng Sản phẩm công nghệ thông tin của PC World Vietnam, Cup Vàng

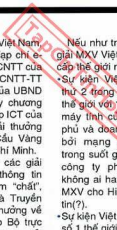
CNTT-TT của Hội Tin học Việt Nam, Giải Mobile Awards của Tạp chí e-Chip, Giải thưởng Hiệp sĩ CNTT của VietnamNet, Giải thưởng CNTT-TT Thành phố Hồ Chí Minh của UBND TPHCM, Giải thưởng Huy chương Vàng CNTT-TT và Cup Top ICT của Hội Tin học TPHCM, Giải thưởng CNTT Thanh niên Quả Cầu Vàng của TW Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

Trước việc dường như các giải thưởng cho công nghệ thông tin nhiều "lương", nhưng kém "chất", gần đây Bộ Thông tin và Truyền thông mở thêm một giải thưởng về CNTT và truyền thông do Bộ trực tiếp đứng ra tuyển chọn và trao giải để đảm bảo uy tín của giải thưởng, công khai, minh bạch và để giải thưởng xứng tầm quốc gia.

Chuyện giải thưởng

Thiết nghĩ, bên cạnh giải chính thức về CNTT và truyền thông sắp tới, Bộ Thông tin và Truyền thông cũng nên có giải MXV của ngành. Rất có thể, nó cũng có ảnh hưởng mạnh không kém gì giải chính thức, bởi nó sẽ góp phần dẹp bỏ thói hư danh, quảng cáo không đúng sự thật đối với nhiều sản phẩm, cũng như những thói hư tật xấu khác của ngành.

Nếu như trong năm 2009 này có giải MXV Việt Nam thì sự kiện đáng cấp thế giới như:

- Sự kiện Việt Nam là nước đứng thứ 2 trong số 103 quốc gia trên thế giới với 130 trên tổng số 1.295 máy tính của các cơ quan chính phủ và doanh nghiệp bị tấn công bởi mạng gián điệp GhostNet trong suốt gần 2 năm trời mà các công ty phần mềm Việt Nam không ai hay biết gì sẽ dâng trao MXV cho Hiệp hội An toàn Thông tin(?).
- Sự kiện Việt Nam là quốc gia đứng số 1 thế giới với 13% các máy tính bị lây nhiễm sâu máy tính nền Windows có tên Conficker – được đánh giá là vào loại nguy hiểm nhất từ trước tới nay – sẽ dâng trao MXV cho VINASA(?).
- Sự kiện Việt Nam là quốc gia có các công ty công nghệ thông tin được đánh giá là kém nhất về các hoạt động có liên quan tới phần mềm tự do nguồn mở trong số 75 quốc gia sẽ dâng trao MXV cho Hội Tin học VN(?).
- Hứa hẹn sẽ có một năm không kém phần bội thu MXV đối với các công ty và hoặc tổ chức, cá nhân trong ngành CNTT và truyền thông Việt Nam.

Giải thưởng, chuyện người, chuyện ta

TẢN THÙ

VCW – sự kiện CNTT lớn nhất năm

Sự kiện Vietnam Computer Electronics World Expo 2009 (VCW) năm nay sẽ diễn ra từ ngày 16-19/7 tại Trung tâm Triển lãm và Hội nghị Sài Gòn (SECC), Q.7, TPHCM. SECC nằm ở khu đô thị Phú Mỹ Hưng, rộng rãi nên BTC cho biết quy mô VCW lần này sẽ tăng lên 30% diện tích so với những năm trước, qua đó sẽ bổ sung thêm các khu giải thi đấu game e-Sport dành cho các bạn trẻ, khu vực E-for-Kids trưng bày các sản phẩm multimedia và đồ chơi phát triển trí tuệ cho các em nhỏ... Dự kiến sẽ có khoảng 400 đơn vị tham gia trưng bày sản phẩm, 1.000 lượt khách tham dự hội thảo và 250.000 lượt khách tham quan. Tạo thuận lợi cho khách tham quan, BTC sẽ tổ chức những chuyến xe đưa rước miễn phí từ trung tâm thành phố đến khu triển lãm, cùng nhiều chương trình khuyến mãi, tặng quà cực sốc...

B.Đ

CMS đón nhận Huân chương Lao động Hạng Ba

Cuối tháng 5 vừa qua tại Hà Nội, Công ty Máy tính CMS thành viên của Tập đoàn Công nghệ CMC đã được Nhà nước trao tặng Huân chương Lao động Hạng Ba và được Chính phủ trao tặng cờ thi đua cho đơn vị dẫn đầu phong trào thi đua năm 2008. CMS đã tổ chức long trọng lễ đón nhận danh hiệu cao quý này tại Lễ Kỷ niệm 10 năm thành lập Công ty (1999 – 2009).

Được biết năm 2008, CMS đã đạt được 640 tỉ đồng doanh thu với mức tăng trưởng 145%, nộp ngân sách 35 tỉ tăng 110% so với năm 2007.

Tại buổi lễ ông Nguyễn Phước Hải – Tổng Giám đốc CMS khẳng định CMS sẽ cùng vai ba thương hiệu máy tính Việt Nam nữa phấn đấu để có thể chiếm được 50% thị trường nội địa.

Tin học & Đời sống xin chúc mừng CMS nhân sự kiện này.

TH&DS

HP công bố dòng sản phẩm máy chủ ProLiant G6

Ngày 2/6/2009, tại Hà Nội, HP đã giới thiệu dòng máy chủ HP ProLiant G6 sử dụng đa bộ vi xử lý mới, mạnh nhất đồng vị cấu trúc Nehalem Intel Xeon 5500. Đây là lần công bố dòng sản phẩm máy chủ ProLiant lớn nhất trong lịch sử của Hãng với 11 dòng máy ProLiant G6 đáp ứng mọi nhu cầu khách hàng từ nhỏ tới lớn, từ cấu trúc đơn lẻ dạng tháp tới tập hợp dạng rack và tập trung mật độ cao dạng phiên. Các dòng máy này đều đáp ứng nhu cầu nâng cao hiệu năng sử dụng và hiệu quả đầu tư, hạn chế rủi ro tới đa cho khách hàng.

HP nhận thức đã có sự dịch chuyển đầu tư cho hệ thống máy chủ từ chỗ phần cứng chiếm tỉ lệ lớn nay đã trở thành nhỏ nhất trong tổng chi tiêu sử hữu, ngược lại chi tiêu cho quản trị hệ thống và quản lý máy chủ chiếm tỉ lệ lớn nhất trong khi chi tiêu cho điện năng tiêu thụ và làm mát chiếm tỉ lệ quan trọng. Bởi vậy dòng ProLiant G6 được giới thiệu lần này chú trọng tới quản lý tình trạng vật lý với trên 30 cảm biến trong mỗi bảng mạch chính để phân phối hiệu quả điện năng; các công cụ tình xáo giúp tự động nâng cấp, chuyển dời và quản trị hệ thống, giảm nhẹ lao động của các quản trị hệ thống; các cấu trúc tăng cường năng lực trong khi giảm tính phức tạp của ảo hóa; và nhiều tính năng độc đáo khác.

Hãng HP sẵn sàng tư vấn giúp các doanh nghiệp, cơ quan, tổ chức lựa chọn cấu trúc máy chủ phù hợp nhất với nhu cầu của mình.

H.THÀNH

Ngày 13/7 tới, Yahoo! 360 sẽ chính thức đóng cửa toàn cầu

Đó cũng là thông báo mới nhất mà ông Vũ Minh Trí, Trưởng đại diện Yahoo Việt Nam gửi đến tất cả cộng đồng blog 360 Việt Nam trong sinh nhật lần thứ 1 ra mắt 360 plus diễn ra tại TPHCM ngày 29/5 vừa qua. Việc đóng cửa blog 360 theo ông Trí là xu hướng tất yếu, bởi Yahoo đang thiết lập một mạng xã hội rộng lớn có tên gọi Profile đáp ứng nhiều nhu cầu kết nối hơn. Tuy nhiên nếu cộng đồng blog 360 trong nước muốn duy trì nhu cầu viết blog của mình mà không muốn chuyển đến nơi khác thì vẫn còn có 360 plus. Yahoo cũng đã gửi thông báo đến các blogger cách chuyển nhà sang 360 plus. Cũng trong dịp này, ông Trí đã giới thiệu rất nhiều tính năng được cải tiến của 360 plus trong phiên bản beta sắp ra mắt. Phiên bản mới này được xây dựng dựa trên ý kiến phản hồi từ người dùng 360 plus trong một năm qua. Danh sách bạn bè trong 360 plus sẽ tăng lên 1.000, cách tìm kiếm thông tin theo chủ đề nhanh và thân thiện, cập nhật các hoạt động mới của bạn bè, hạn chế các spam quảng cáo, đặc biệt các blogger có thể mới bạn bè tham gia blog ngay từ danh sách Yahoo Mail của mình.

B.ĐÔNG

Windows Server 2008 Foundation đã có mặt tại Việt Nam

Microsoft Việt Nam cho biết dòng sản phẩm máy chủ Windows Server 2008 Foundation đã chính thức có mặt tại Việt Nam sau khi giới thiệu sản phẩm này trên toàn cầu đầu tháng 4 vừa qua. Windows Server 2008 Foundation là dòng sản phẩm hệ điều hành máy chủ được thiết kế cho các doanh nghiệp nhỏ với nhu cầu sử dụng từ 15 máy tính trở xuống với một mức giá phải chăng. Windows Server 2008 Foundation cung cấp cho các khách hàng doanh nghiệp nhỏ khả năng chạy các ứng dụng kinh doanh và lưu trữ các trang Web cũng như cung cấp các tính năng máy chủ cơ bản như lưu trữ tập tin, chia sẻ máy in và truy cập từ xa.

Khi nhu cầu kinh doanh phát triển, khách hàng có thể nâng cấp lên các dòng sản phẩm khác trong hệ thống sản phẩm Windows Server để được cung cấp thêm các tính năng bổ sung như: hệ thống thư điện tử tích hợp, quy trình quản lý giản đơn, ảo hóa và các tính năng cao cấp khác.

LINH ANH

Microsoft giới thiệu ba giải pháp giúp doanh nghiệp "Kiểm soát chi phí"

Công ty Microsoft vừa chính thức đưa ra thị trường Việt Nam ba gói giải pháp công nghệ thông tin (CNTT) nhằm giúp các doanh nghiệp vừa và nhỏ kiểm soát chi phí.

Gói giải pháp thứ nhất: Ảo hóa hệ thống - **Virtualization** là công nghệ cho phép nhiều hệ điều hành có thể chạy cùng lúc trên một máy vi tính.

Gói giải pháp thứ hai: Công nghệ truyền thông hợp nhất - **Unified Communication** - tích hợp thông tin liên lạc bằng kênh thoại, email, và tin nhắn ngắn, cho phép các doanh nghiệp thay thế hệ thống điện thoại truyền thống bằng giải pháp phần mềm tích hợp để giảm chi phí đầu tư phần cứng và bảo trì hệ thống.

Gói giải pháp thứ ba: hội đàm trực tuyến với các công cụ cộng tác - **Collaboration** nhằm giúp cắt giảm chi phí đi công tác đang là cách các công ty thường sử dụng để tiết kiệm. Giải pháp này cho phép thực hiện các cuộc họp ảo như gặp gỡ trực tiếp, hỗ trợ chia sẻ thông tin và cộng tác hiệu quả hơn.

Truy cập vào website www.microsoft.com/vietnam/smb hoặc email theo địa chỉ 1080@microsoft.com để biết thêm thông tin chi tiết.

LINH ANH

Cung cấp dịch vụ ngành bán dẫn toàn cầu

Công ty Phần Mềm Global Cyber Soft (GCS) vừa ký kết hợp tác chiến lược với SIMAX Global Services (Hà Lan), một hãng chuyên cung cấp các dịch vụ và thiết bị hoàn chỉnh cho ngành bán dẫn. Theo ký kết, hai bên sẽ hợp tác để cung cấp dịch vụ trọn gói trong ngành công nghiệp bán dẫn toàn cầu, như cho thuê hạ tầng, quản lý hậu cần và linh kiện từ xa, tái sản xuất trong thiết bị, bảo trì máy móc, tư vấn... Đối tượng khách hàng là những nhà máy sản xuất chip có tuổi đời cao, máy móc, giải pháp đã cũ nhưng chưa đủ kinh phí để thay mới (hiện trên thế giới có khoảng 1.000 nhà máy sản xuất chip hoạt động trên 10 năm, tại Việt Nam hiện chỉ có một Intel sắp đi vào hoạt động). Liên doanh này sẽ tiến hành xây dựng nhà máy tại khu công nghệ cao TPHCM vào quý 1/2010 với khoảng 50 kỹ sư cho giai đoạn đầu. Các kỹ sư này sẽ được đào tạo chuyên sâu về thiết bị máy móc của SIMAX cũng như các giải pháp công nghệ phần mềm trong hệ thống tự động hóa của GCS. Đây là một mô hình kinh doanh mới tại Việt Nam cũng như trên thế giới.

T.M

Kiến trúc liên thông Chính phủ Điện tử

Sáng 2/6 vừa qua tại Hà Nội, Microsoft Việt Nam đã tổ chức hội thảo "Tích hợp công nghệ hướng đến dịch vụ Chính phủ Điện tử cho người dân".

Nội dung xuyên suốt hơn 2 giờ trình bày của ông Lorenzo Madrid - Giám đốc Chương trình Phát triển Tương thích Liên thông của tập đoàn Microsoft, nói về sự cần thiết cũng như hiệu quả của tính liên thông trong các giải pháp về Chính phủ Điện tử. Và tất nhiên những gì dự khả hấp dẫn mà Microsoft đã đạt được khi hợp tác với Tunisia, Braxin... cũng đã được ông Lorenzo mang ra làm minh chứng. Phải nói thông tin của Hội thảo cực kỳ bổ ích và nó sẽ bổ ích hơn cho những nước mới bắt tay vào xây dựng Chính phủ Điện tử bởi theo ông Lorenzo tính liên thông này phải được đặt ra ngay từ đầu và phải được giải quyết trên cả 3 yếu tố: Chính sách, Quản lý và Công nghệ. Kiến trúc liên thông được bảo đảm cao, được bắt đầu từ sớm thì sẽ luôn mang lại hiệu quả cao nhất. Và một điều rất hiển nhiên, Chính phủ là người duy nhất có thể đảm bảo xây dựng được tính liên thông này.

Có khoảng 50 người tham dự hội thảo thì có lẽ có đến 49 người chỉ có quyền và trách nhiệm của công dân - đối tượng được thụ hưởng hiệu quả của tính liên thông này. Chỉ còn 1 người là Cục phó Cục Ứng dụng Tin học của Bộ Thông tin và Truyền thông là đại diện cho phía Chính phủ tham dự buổi Hội thảo này. Hy vọng ý quan chức này sẽ thuyết phục được Chính phủ Việt Nam đảm bảo được kiến trúc liên thông trong chương trình xây dựng Chính phủ Điện tử Việt Nam (sắp được phê duyệt).

LINH ANH

Nortel và chiến lược phân phối tại các thị trường Bắc Đông Nam Á

Trung tuần tháng 5 vừa qua, Nortel đã chỉ định Westcon là nhà phân phối khu vực của Hãng tại thị trường Bắc Đông Nam Á bao gồm Thái Lan, Việt Nam và Philippin.

Theo thỏa thuận này, Westcon sẽ cung cấp toàn bộ các sản phẩm dành cho giải pháp doanh nghiệp của Nortel và đảm trách tất cả các chức năng của Nhà phân phối chủ chốt mà trước đây Nortel trực tiếp tiếp thị.

Ông Mark Fioretto, Phó Chủ tịch bộ phận Doanh nghiệp của Nortel, Khu vực Nam Á cho biết: "Với việc thay đổi thị trường như hiện nay, chiến lược phát triển thị trường mới của Nortel chủ trọng hơn đến hệ thống đại lý. Chiến lược mới của Nortel là sẽ hợp lý hóa tổ chức, tăng hiệu quả công việc, điều này cũng đồng nghĩa với việc giảm thiểu chi phí và giúp đẩy mạnh thị trường trong lĩnh vực Giải pháp doanh nghiệp".

LINH ANH

Genius tung ra bàn phím SlimStar theo phong cách Apple

Genius vừa giới thiệu phiên bản bàn phím siêu mỏng dòng I mới với thiết kế dựa theo cảm hứng từ các sản phẩm Apple danh tiếng. Là sự kết hợp giữa vẻ đẹp và sự dễ dàng trong sử dụng, SlimStar i220 mới có vẻ ngoài đen bóng rất bắt mắt - phù hợp với cả môi trường máy để bàn lẫn laptop. Hệ thống phím thiết kế theo phong cách Apple gồm các phím tách rời khỏi nhau đem lại cảm giác gõ rất thoải mái cho người dùng. Việc loại bỏ các khe phím cũng giúp tránh bụi bẩn và vật thể lạ lọt vào bên trong. I220 còn có hệ thống 12 phím truy cập nhanh cho phép người dùng điều khiển các chức năng đa phương tiện hoặc kích hoạt ứng dụng thường dùng như Microsoft Word, Excel một cách dễ dàng.

Về mặt kỹ thuật, SlimStar i220 cao chưa tới 2,5 cm và nặng chỉ 660g. Hiện tại, các sản phẩm bán lẻ đã được tung ra thị trường với mức giá tham khảo vào khoảng 17,9 USD cho mẫu SlimStar 220 và 19,9 USD cho mẫu SlimStar i220.

T.M

Mua Acer trúng Airblade

Ngày 30/05/2009, công ty Acer Việt Nam phối hợp với Trung tâm điện máy IDEAS Chợ Lớn tổ chức lễ bốc thăm trúng xe Honda AirBlade cuối cùng trong chương trình "Chọn máy tính xách tay Acer hôm nay, nhận ngay quà tặng hấp dẫn". Đây là chương trình khuyến mãi do Acer Việt Nam tổ chức từ ngày 8/4/2009 đến ngày 31/5/2009. Nguyễn Thị Hoà, SV ĐHQG Hà Nội, đã may mắn trúng giải thưởng lớn nhất này khi mua một laptop Acer vào tháng trước.

TL

Ông
Christophe
Desirac, TGD
Microsoft
Việt Nam
trao cúp cho
đội Mimas

IMAGINE CUP VIỆT NAM 2009

Mong muốn công nghệ hóa đời sống thường ngày

Lễ chung kết cuộc thi Thiết kế phần mềm Imagine Cup Việt Nam 2009 do Microsoft phối hợp Hội Tin học Việt Nam (VAIP) tổ chức đã tiến hành trao giải vào ngày 15/5 vừa qua tại Hùng Vương Plaza, TPHCM. Imagine Cup là cuộc thi dành cho sinh viên đam mê công nghệ, thấu hiểu cuộc sống đời thường. Chủ đề năm nay họ sẽ dùng ý tưởng, tài năng, sự sáng tạo kết hợp với công nghệ để giải quyết những vấn đề mà cuộc sống thế giới đang phải đối mặt.

Ô LÂU

Cuộc thi năm nay thu hút hơn 2.000 lượt đăng ký, nhiều gấp đôi so với năm 2008. 5 sản phẩm xuất sắc nhất đã lọt vào vòng chung khảo. Giải nhất thuộc về nhóm Mimas - sinh viên ĐH Bách Khoa Hà Nội với "Hệ thống chăm sóc sức khỏe trẻ em liệt" (năm trước trường này cũng giành được giải nhất), mức thưởng 30 triệu đồng; Giải nhì trao cho "Website dạy học tiếng Việt" của nhóm ITBus - khoa CNTT ĐH Đà Lạt (trường này lần đầu tiên tham dự), 20 triệu đồng; Sản phẩm website "TamhonVietNam.net" của nhóm BK13 ĐH Bách Khoa Hà Nội đoạt giải ba, mức thưởng 10 triệu đồng; hai giải khuyến khích trao cho sản phẩm Humanity Portal - nhóm Starlight ĐH Khoa học Tự nhiên

TPHCM, và nhóm sinh viên trường ĐH CNTT TPHCM, mỗi giải 5 triệu đồng.

Nhận xét kết quả cuộc thi năm nay, ông Lê Thanh Hải, ban giám khảo, cố vấn khối Cao đẳng cho rằng, các sản phẩm dự thi đã bám rất sát chủ đề cuộc thi, nhiều vấn đề nan giải đã được các thí sinh nêu ra và tìm hướng giải quyết một hệ thống giáo dục vùng sâu vùng xa, bảo vệ bà mẹ và trẻ em, nhiễm độc dioxin, hỗ trợ người khiếm thị, bại liệt, tài trợ gia cảnh neo đơn, nghèo khó... Chính vì cuộc thi mang tính nhân văn như thế nên ngoài sinh viên IT tham dự, rất nhiều các đội thi kết hợp thêm với các khoa, ngành học khác xã hội, môi trường. Về công nghệ ứng dụng, các sản phẩm năm nay được xây dựng trên nền từ những phần mềm tiên tiến như Web

2.0, các ứng dụng chạy trên thiết bị di động, phần mềm nhúng... Đặc biệt, hội đồng giám khảo đã thực sự bất ngờ trong buổi trình bày sản phẩm trong chung khảo khi các thí sinh đã bảo vệ hoàn toàn bằng tiếng Anh một cách rất trôi chảy, lưu loát. Tuy nhiên, cũng theo ông Hải, các sản phẩm chỉ ở mức tiếp cận, cách nhận diện vấn đề của sinh viên còn đơn giản, chưa có nhiều thời gian theo dõi sự việc nên thiếu thực tế. Sinh viên biết vận dụng công nghệ mới nhưng vẫn chưa thực sự hiểu sâu về bản chất nguyên lý công nghệ, nên dù ứng dụng công nghệ hiện đại vẫn cứ thiếu đi chiều sâu. Các đội có cán bộ, giảng viên hướng dẫn thường đạt kết quả cao hơn so với những đội tự mày mò. Những điểm chưa ghi được này cũng là kinh nghiệm rút ra cho

các cuộc thi sau này.

Như vậy, đội vô địch Mimas của ĐH Bách Khoa Hà Nội sẽ là đội tuyển đại diện sinh viên Việt Nam lên đường sang Cairo (Ai Cập) tham dự vòng chung kết Imagine Cup thế giới vào tháng 7 tới, trị giá chuyển đi này là 15.000 USD. Bản vẽ ý tưởng cũng như công nghệ, sinh viên của chúng ta ngang đẳng cấp so với các sinh viên quốc tế, điều này đã thể hiện rất rõ tại những lần thi trước. Nhưng theo kinh nghiệm "thất bại" trên đấu trường chung cuộc này, sinh viên Việt Nam sẽ dĩ không đoạt được giải cao là do khả năng ngoại ngữ bị hạn chế, trong khi tính chuyên nghiệp trình bày cho ban giám khảo thiếu bạn muốn nói gì, cách thức trình bày và ngôn ngữ sử dụng ẩn tượng tại cuộc thi này vô cùng quan trọng đối với kết quả chung cuộc. Được biết, một số đội tuyển quốc tế những lần thi trước họ đã chinh phục BGK bằng cách dựng thành kịch bản, tiểu phẩm thay vì cử thể dựng trình bày theo truyền thống.

Imagine Cup là cuộc thi toàn cầu do Microsoft khởi xướng từ năm 2003. Trước khi đến vòng chung kết thế giới cuộc thi sẽ được tổ chức thi tại các nước địa phương, và đây là năm thứ 2 liên tiếp Microsoft cũng VAIP phối hợp tổ chức. Có thể nói, VAIP là đơn vị đầu tiên, duy nhất (lĩnh đến thời điểm này) đã góp phần vào các cuộc thi quốc tế về IT vào Việt Nam để sinh viên trong nước tiếp cận, điển hình là cuộc thi lập trình quốc tế ACM/ICPC, các cuộc thi online trên mạng Top Coder, Google Code Jam... HPT và Nhất Nghệ là hai nhà đồng hành tài trợ trong suốt thời gian cuộc thi diễn ra, ông Ngô Văn Đông, Tổng Giám đốc HPT hứa sẽ tiếp tục tài trợ nếu sinh viên tiếp tục phát triển, đưa các sản phẩm dự thi này đi vào thực tiễn.

Ở Imagine Cup Việt Nam 2008, ĐH Bách Khoa Hà Nội đã giành giải nhất với sản phẩm "Hệ thống thi gom và phân loại rác tự động tại nguồn". Sản phẩm khi đó được đánh giá mang tính ứng dụng rất cao. Nhưng đến nay đã một năm trôi qua, theo thầy Hoàng Anh Việt, giảng viên phụ trách hướng dẫn của đội Bách Khoa Hà Nội cho biết, sản phẩm vẫn nằm im một chỗ, không còn ai hứng thú cải tiến để tạo nguồn ra cho nó, phần vì sinh viên người thi ra tưởng lo toàn kiểm sống, người thi bù đầu học tập, và trên hết là không có kinh phí làm tiếp.

5

sản phẩm đoạt giải

HỆ THỐNG CHĂM SÓC SỨC

KHOE TRẺ EM LIỆT: Từ ý tưởng và mong muốn làm sao để các bệnh nhân mắc bệnh liên quan đến não bộ hoặc các bệnh nhân bị liệt được chăm sóc tốt hơn với một chi phí thấp. Toàn bộ hệ thống được chia thành 4 phân hệ con: phân hệ dành cho bệnh nhân, bác sĩ, gia đình bệnh nhân và phân hệ dành cho cộng đồng xã hội. Hệ thống này có thể quan sát được tình trạng bệnh nhân liệt 24/24, giúp bệnh nhân liệt trở nên linh hoạt nhờ điều khiển các thiết bị điện tử phục vụ sinh hoạt tự động bằng suy nghĩ, hỗ trợ bác sĩ chẩn đoán và theo dõi chăm sóc bệnh nhân từ xa, cảnh báo các trường hợp bất thường của bệnh nhân với gia đình và bác sĩ, tạo cộng đồng chia sẻ thông tin giúp đỡ với bệnh nhân... Ngoài ra nhóm còn đang tập trung nghiên cứu phát triển hệ thống thu nhận tín hiệu tư tưởng não và phân tích suy nghĩ của con người. Từ đó, cho phép con người điều khiển thiết bị, robot... thông qua suy nghĩ.

WEBSITE DẠY HỌC TIẾNG VIỆT:

Với ý tưởng giảm thiểu học ngữ pháp chữ ở Việt Nam do các nguyên nhân khác nhau, đồng thời chương trình học tự động sẽ hỗ trợ tốt hơn việc dạy chữ tại các trường tiểu học, giúp các em học sinh có cái nhìn sinh động để hiểu về tiếng Việt.

TAMHONVIETNAM.NET:

Với bộ công cụ tiện ích trợ giúp người khiếm thị tương tác với website. Đây sẽ là nơi cung cấp các tài liệu điện tử phục vụ cho việc học tập và nghiên cứu của người khiếm thị. Website được xây dựng với nhiều chức năng như hệ thống tự động

lấy tin tức cho người dùng bằng giải pháp xây dựng hệ thống tin kiểm, lấy và tổng hợp tin tức về website; thư viện sách nói thay cho tạp sách chữ nổi lớn; cổng thông tin; điển đàn trao đổi kinh nghiệm. Sau một tháng vận hành và thử nghiệm, websitenày đã có 2 bộ sách nói dành cho học sinh lớp 6,7 và trên 5.000 người truy cập nhiều thể loại.

HUMANITY PORTAL: Hệ thống thông tin sẽ được xây dựng trên môi trường Web và di động. Nhóm đưa ra một giải pháp chia sẻ thông tin về các vùng nghèo khó, đồng thời tạo sự liên kết giữa các tổ chức từ thiện và các công ty tài trợ nhằm đưa ra các giải pháp hỗ trợ xóa đói giảm nghèo. Dự án gồm các chức năng chính như: đưa thông tin, chỉ số về trình độ học vấn, nghèo đói của các vùng khác nhau, cho phép các tổ chức hoạt động xã hội tại vùng khó khăn đưa thông tin lên portal, hỗ trợ đưa ra các giải pháp tìm kiếm vùng khó khăn trên thế giới...

eMOM: Là một hệ thống thông tin dùng công nghệ nền tảng của Microsoft để thiết kế với 5 module chính: eMom Service, eMom Database, eMom Web, eMom App và eMom Di động. Giải pháp nhằm đến mục tiêu dùng CNTT nhằm giải quyết một phần công việc chăm sóc sức khỏe trẻ em nhằm giảm tỉ lệ tử vong ở trẻ sơ sinh. Cơ sở dữ liệu của eMom tập trung lưu trữ toàn bộ thông tin của người dùng, các lịch trình tiêm chủng của Bộ Y tế, các thông số tiêu chuẩn về quá trình phát triển của trẻ.

TapChiTinHoc * INFO

Thầy Đỗ Hoàng Minh Đức một "ngọn nền sáng tạo" của trẻ em khuyết tật

Công nghệ thông tin thay cho ánh sáng

NHU VŨ

Thời gian qua có nhiều sáng kiến về công nghệ thông tin nhằm hỗ trợ nhiều trẻ em khuyết tật hòa nhập cộng đồng. Những ý tưởng này xuất phát từ những người hết lòng với người khuyết tật, hoặc của chính những người trong cuộc. Có ý tưởng thành công, cũng có ý tưởng thất bại nhưng mọi nỗ lực này đều đáng trân trọng vì công nghệ cần dùng về phía người thiệt thòi trong số phận. Hơn 3 năm qua, những phần mềm miễn phí hoàn toàn luyện chính tả cho học sinh khiếm thị, tìm hiểu môi trường xung quanh cho trẻ mù non thiếu ánh sáng... của thầy Đỗ Hoàng Minh Đức, phần mềm soạn thảo tiếng Việt của giáo viên khiếm thị Đặng Hoài Phúc, các trang web song ngữ của anh Lê Thanh Bình... đã đem lại nhiều kết quả đẹp và là chiếc cầu nối ánh sáng cho nhiều học sinh khiếm thị và cả chính người viết phần mềm hòa nhập với đời.

Thương những đôi mắt trẻ

Thầy Đỗ Hoàng Minh Đức, Trưởng Phổ thông đặc biệt

Nguyễn Đình Chiêu, người viết ra phần mềm chính tả cho biết, năm 2003, thầy tiến hành khảo sát các lớp học, kết quả cho thấy, phần lớn các em đều bị mắc những lỗi chính tả cơ bản. Nguyên nhân việc này, theo thầy Đức là do chưa có từ điển tiếng Việt chữ nổi, các em lại có rất ít sách chữ nổi để đọc, một nguyên nhân khác là học sinh khiếm thị dùng nói và nghe là chủ yếu. Vì thế, các em thường gặp nhiều khó khăn trong việc rèn luyện chính tả.

Sau cuộc thử nghiệm đó, thầy Đức quyết định đưa công nghệ thông tin vào hỗ trợ chính tả cho học trò. Phải mất ròng rã cả năm trời để thử nghiệm và hoàn thiện chương trình, cuối cùng thầy giáo trẻ cũng đã có trong tay phần mềm giúp học sinh khiếm thị đọc và viết đúng chính tả. Phần mềm của thầy Đức gồm các phần như đọc đề bài là một từ tiếng Việt, sau đó người luyện gõ lại từ vừa nghe nếu người luyện nghe đề bài chưa rõ thì có thể nghe lại đề bài. Người luyện có thể được hỗ trợ nghe từng ký tự của đề bài, sau khi gõ xong, người dùng ra lệnh

kiểm tra để biết kết quả. Ngoài ra, người sử dụng còn có thể sử dụng từ điển từ khó hoặc từ điển từ chung. Không chỉ có tiếng Việt, học sinh còn được luyện cả tiếng Anh.

Học sinh của thầy Đức sau khi học trên phần mềm của thầy, các em đã khắc phục được rất nhiều lỗi sai cơ bản. Đạt khảo sát thứ 2 của thầy Đức cho thấy, lượng học sinh sai chính tả lớp 6 từ 40% xuống còn 20% và lớp 9 từ sai 30% xuống còn 20%. Học sinh thích thú khi được sử dụng phần mềm luyện chính tả của thầy Đức. Nhiều em không còn e ngại, cảm thấy tự tin hơn khi sử dụng tiếng Việt. "Đây là phần mềm phi lợi nhuận có thể cung cấp rộng rãi cho mọi đối tượng", thầy cho biết.

Thành công của phần mềm trên được xem là động lực để thầy Đức viết ra phần mềm khách hỗ trợ học sinh lớp mầm. Mới đây, thầy tiếp tục cho ra mắt phần mềm "vui học mầm non dành cho trẻ khiếm thị". Thấy cho biết, hiện nay, chưa có phần mềm giúp trẻ khiếm thị bậc học mầm non tìm hiểu môi trường xung quanh. Trẻ khiếm thị

mầm non không có thêm một khuyết tật nào khác ngoài tật về mắt, do đó vẫn có thể học được các môn như trẻ sáng mắt bình thường, tuy nhiên việc tiếp cận và khám phá các môn Tin hiểu mỗi trường xung quanh vẫn là những thách thức lớn đối với các em vì việc giảng dạy các bộ môn này thường đi kèm với các hình ảnh, đồ chơi, dụng cụ vốn rất khó tiếp cận. Thấy Đức cho biết, phần mềm mới vẫn sẽ là có giá là "miễn phí".

Những phát minh hữu ích thầm lặng

Khác với thầy Đức, một giáo viên lành lặn, thì thầy Đặng Hoài Phúc là một giảng viên không nhìn được ánh sáng. Đến với tin học hơn 6 năm, thầy Phúc đã khởi xướng và cùng các cộng sự tại Trung tâm tin học Sao Mai viết nên nhiều dự án có tính khả thi và tích cực về mặt xã hội rất cao. Các dự án như thành lập phòng in và đào tạo công nhân in sách chữ nổi, thiết kế phần mềm Sao Mai Browser giúp người khiếm thị có thể đọc những trang web tiếng Việt trực tiếp trên Internet. Ngoài ra, thầy Phúc còn thiết lập mạng lưới đào tạo tin học từ xa cho người khiếm thị giữa Trung tâm Sao Mai với các tỉnh Đồng Nai, Bến Tre và An Giang, Tây Ninh, phần mềm soạn thảo tiếng Việt có phát âm Sao Mai Word.

Nhờ những phần mềm đã viết, và sự thành công từ các dự án phần mềm, tính đến nay, thầy Phúc và những cộng sự (hầu hết là người khiếm thị) đã đào tạo tin học miễn phí cho trên hàng trăm học viên khiếm thị. Nhiều học viên của Trung tâm đã trở thành giáo viên tin học cho người khiếm thị tại các tỉnh Tây Ninh, Bến Tre, Đồng Nai, An Giang... Mới đây, thầy Phúc cũng vừa hoàn thành thiết kế trang web của Trung tâm là saomaicenter.org hỗ trợ được khả năng khiếm thị có thể đọc và học từ Web... từ xa

Cùng như những sáng kiến của thầy Đức, thầy Phúc, nhiều thanh niên khuyết tật cũng thể hiện được nhiều sự sáng tạo khác trong lĩnh vực viết phần mềm. Cụ thể như trường hợp Lê Dân Bach Việt (TPHCM) bị khiếm thị đã góp công sức nghiên cứu, biên soạn thành công từ điển và phần mềm soạn thảo văn bản cho người khiếm thị trên DOS, viết phần

Phần mềm "vui học mầm non dành cho trẻ khiếm thị" của thầy Đức

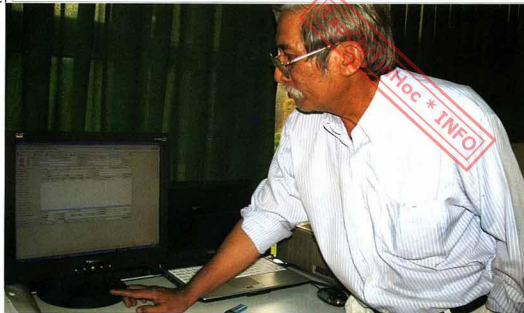
Nhiều người khuyết tật hòa nhập cộng đồng tốt nhờ công nghệ thông tin

mềm đọc trang web tiếng Việt cho người khiếm thị. Hay anh Nguyễn Công Hùng (Nghệ An) bị mất gần như hoàn toàn khả năng vận động nhưng đã kỳ công tổng hợp, biên soạn lại các kiến thức từ nhiều chương trình học tập trên mạng vào đĩa CD với nội dung ngắn gọn, dễ hiểu hơn để phục vụ công việc phổ cập tin học cho cộng đồng. Lê Thanh Bình (Quảng Nam) bị liệt hai chân và một tay đã lập nên website song ngữ Anh-Việt tại địa chỉ forum.wso.net- một trong những diễn đàn có nội dung hướng đến người khuyết tật đầu tiên ở Việt Nam từ năm 1998.

Ngoài ra, còn khá nhiều trường hợp khác xây dựng nên những phần mềm hết sức đặc biệt trong những hoàn cảnh đặc biệt và rất đáng khâm phục. Dầu sự thành công của các phần mềm, ý tưởng công nghệ đó tồn tại khá thẳm

lặng, nhưng có ý nghĩa hết sức lớn lao với xã hội.

Có thể thấy, với tinh chất đặc thù, sự sáng tạo của những người nhiệt huyết, ngành công nghệ thông tin có thể mang lại cho người khuyết tật nhiều cơ hội việc làm, nhất là khi ngày càng có nhiều phần mềm đóng vai trò "hỗ trợ các tiện ích để người khuyết tật dễ dàng học tập và đến gần hơn với công nghệ và hòa nhập với cộng đồng. CNTT với mục đích tốt đẹp có thể thay thế cả đôi mắt, đôi tay, đôi chân... để những người khuyết tật nhiều nghị lực này đi vào đời đóng góp sức mình cho sự phát triển cộng đồng nói chung và CNTT nói riêng. Bằng CNTT họ vẽ nên đời mình và cuộc đời nhiều số phận thiệt thòi khác, CNTT đáng trân trọng nhờ những nỗ lực ấy.

Đặt nền cho bệnh viện điện tử

Những tương cuộc sống cứ thế trôi đi cùng ông trong cái phạm vi chật hẹp "tai – mũi – họng" đó, thế rồi vào một ngày đẹp trời, một vài cơ duyên đã đến thổi bùng lên trong ông – bác sĩ Vũ Mạnh Tiến niềm đam mê mới: viết phần mềm y tế. Sản phẩm của ông được ngành Y tế chọn làm phần mềm dùng chung trong cả nước. Nhiều dự án tin học y tế tạo dựng nhưng đẩy nhân văn vì hướng tới mạng sống con người đang được ông nuôi dưỡng...

CẨM PHONG

Người đầu tiên viết phần mềm y tế

Là bác sĩ chuyên về tai mũi họng nhưng ông rất mê tin học. Vừa công tác tại bệnh viện Nhi Đống 1, vừa mở phòng mạch ở nhà, bệnh nhân thì lúc nào cũng đông. Tính vốn rất cẩn trọng, ông sợ nhất là bệnh nhân bị dị ứng thuốc, sốc thuốc, gây ra tai biến đáng tiếc. Ông biết với cách xử lý có hệ thống, khoa học của những chiếc máy tính, sẽ giúp ông quản lý tốt bệnh nhân cũng như hạn chế những đáng tiếc xảy ra, ít nhất là với phòng mạch tại gia của mình. Ông đã bỏ ra 3 cây vàng để mua chiếc máy tính trắng đen 8088 với dung lượng lưu trữ 10 MB để bắt đầu thực hiện công cuộc đưa tin học vào phòng mạch mình. Lúc đó ông là người đầu tiên mua máy tính về dùng trong gia đình

(năm 1981). Trước đó, ông đã từng tham gia một số buổi học cơ bản về lập trình. Ông kể, thời đó chưa có lớp, có thầy, kỹ niệm tám sư học đạo của ông rất ngộ: mời một anh chuyên quản lý đàn máy khổng lồ trong một nhà máy bia về nhà dạy lập trình. Dạy nhưng không có máy tính, chỉ lập trình chạy trên giấy trắng, bảng đen và trong... tưởng tượng, giống như đánh cờ tướng vậy. Có máy tính rồi, ông bắt tay viết những đoạn code đầu tiên, làm ra phần mềm đơn giản đầu tiên ứng dụng ngay tại phòng mạch nhà mình.

Đang làm tại Nhi Đống 1, ông được cử đi tu nghiệp chuyên ngành tai mũi họng liên tiếp tại 3 nước Đan Mạch, Mỹ, Pháp trong 3 năm liền. Trở về nước ông lại tiếp tục được người Pháp tuyển sang học thêm 1

năm nữa về tin học tại trường tin học Lille, với khóa học quản trị mạng. Vào khoảng năm 1989, hệ thống bệnh viện của chúng ta chưa ứng dụng phần mềm nào trong công tác quản lý, tất cả đều phải ghi chép bằng tay, nên việc đưa tin học vào bệnh viện dù nghe phần nào có vẻ viễn vông nhưng ban giám đốc Nhi Đống 1 lần bản thân ông lúc đó lại rất hào hứng. Sau khi học tin học ở Pháp về, thêm một may mắn nữa đến với ông là bệnh viện Nhi Đống 1 được Pháp cung cấp một số thiết bị để xây dựng hệ thống mạng, và ông là người duy nhất lúc này có thể tiếp quản được trọng trách này. Vậy là sau khi học xong ông có luôn cái để thực hành. Cùng với một số sinh viên tú trường tin học Lille cử sang làm tiểu luận tốt nghiệp hàng năm tại bệnh viện,

và ông đã xây dựng thành công hệ thống mạng thông tin bệnh viện, và đưa Nhi Đồng 1 vào "kỷ lục" là bệnh viện đầu tiên tại Việt Nam có hệ thống mạng (vào năm 1994). Có hệ thống lúc đó tuy còn sơ sài nhưng vẫn giải quyết được một số việc như dõi bệnh nhân vào, quản lý bệnh tật bệnh nhân, thu tiền, cấp thuốc, in hóa đơn, quản lý thuốc... Hệ thống tương đối ổn định thì lại có cơ hội phát triển nữa, một cô cháu ngoại của cố danh họa Picasso là Marina Picasso sang thăm bệnh viện và quyết định tài trợ cho bệnh viện 60 ngàn USD để tiếp tục mở rộng hệ thống mạng. Đến năm 1997, khi Việt Nam bắt đầu có Internet, Bộ Y tế đã mời ông ra để nhờ ông trình bày một giải pháp kết nối từ xa (từ bệnh viện Nhi Đồng 1 nối với Bộ Y tế để xem những sự kiện xảy ra của bệnh nhân). Cụ thể, ông liên tục có thêm những cơ hội để thỏa sức vùng vẫy công nghệ trong những điều kiện khởi đầu đó.

Nhưng cái cốt mấu chốt ảnh hưởng lớn, quyết định sự nghiệp tin học của ông sau này là vào năm 1998, khi ông được đại diện Việt Nam đi dự hội nghị tin học thế giới tổ chức ở Hàn Quốc. Đó là một cuộc đại trình diễn công nghệ và giải pháp của các công ty là tin học tiên tiến nhất. Sau chuyến đi đó, ông đã ra quyết tâm làm tin học y tế để đưa Việt Nam đuổi kịp với thế giới. Cùng thời điểm này, ông đã thành lập công ty Links Toàn Cầu, cung cấp giải pháp quản lý tổng thể bệnh viện Medisoft. Phần mềm này được đánh giá là phần mềm Việt duy nhất hiện nay có tích hợp tính năng tương tác thuốc, có hệ thống nhận tin cho bác sĩ và bệnh nhân qua điện thoại di động, quản lý bằng văn tay, có thể sử dụng thể thống minh, đặc biệt phần mềm sử dụng hệ thống mã ICD 10-CM (6 ký tự) mới nhất của tổ chức y tế thế giới, hoàn toàn tương thích chuẩn HL7 quy định của Bộ Y tế. Có khoảng 80 bệnh viện lớn đã ứng dụng giải pháp tổng thể này.

Năm 2002, ông được Bộ Y tế mời ra làm trưởng ban phần mềm, tại đây ông lên những dự án để hỗ trợ các bệnh viện ứng dụng tin học. Chính tại thời gian công tác ở Bộ Y tế, ông đã viết xong phần mềm y tế quốc gia. Và điều khiến ông sung sướng nhất trong toàn bộ sự nghiệp làm tin học của mình chính là lúc Bộ Y tế quyết định lấy phần mềm của ông làm phần mềm dùng chung cho cả nước. Dù đây chỉ là

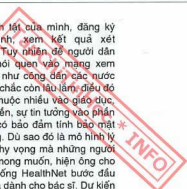
phần mềm quản lý bệnh nhân giúp các bệnh viện báo cáo về cho Bộ Y tế, nhưng ông báo sản phẩm mình làm ra cho cả nước dùng, mà là dùng miễn phí đối với ông như vậy là quá mãn nguyện rồi. Rồi ông quay sang ồ ảu, ông nói rằng về nguyên tắc thì Bộ Y tế bắt buộc các bệnh viện ứng dụng phần mềm quốc gia này nhưng hiện cả nước chỉ có khoảng 200 (trong tổng số 1.000) bệnh viện ứng dụng. Một số nơi làm rất tốt, một số nơi thì làm đối phó, phần không có máy móc, phần các cán bộ y tế không được huấn luyện đầy đủ. Sử dụng phần mềm mà không được huấn luyện thì rất khó, chỉ càng làm tội tình thêm cho người sử dụng và phần mềm. Mà bệnh viện thì không có cơ chế để xuất kinh phí cho tái huấn luyện. Đôi khi ông phải điều động nhân viên trong công ty mình đi nâng cấp cho từng bệnh viện.

Kiểm tra sức khỏe qua Internet

Những khó khăn này cũng là nỗi ám ảnh cho những ai làm trong lĩnh vực tin học y tế, phải đam mê làm mới trời được. Làm sao tìm ra một giải pháp để có nhiều bệnh viện cùng ứng dụng? Ông đã ấp ủ một dự án có tên là HealthNet – quản lý sức khỏe cộng đồng trên Internet hơn 3 năm nay. Ra nước ngoài tìm hiểu cách người ta làm, kết hợp cùng các chuyên gia Canada – dự án HealthNet của ông cuối cùng cũng thành hình hài và bắt đầu giai đoạn thử nghiệm. Trong ngày 18/3/2009 vừa qua, các đại diện của Bộ Y tế, Sở Y tế tỉnh Thái Bình, Intel Việt Nam, VNPT, công ty Links Toàn Cầu đã ký biên bản triển khai chương trình Y tế điện tử HealthNet tại huyện Tiến Hải (Thái Bình) làm thí điểm. Theo kế hoạch là sẽ đưa toàn bộ dữ liệu thông tin, cách quản lý của 10 trạm y tế huyện này lên Internet, và các bác sĩ sẽ quản lý bệnh nhân thông qua phần mềm HealthNet ngay trên Web.

Như vậy với HealthNet, các bệnh viện sẽ không cần sắm máy chủ, chỉ cần có máy tính kết nối Internet, việc huấn luyện cũng tiến hành ngay trên mạng. Phía Intel và VNPT cam kết sẽ bán máy tính và cho thuê đường truyền với giá rẻ. Nếu dự án thí điểm đạt kết quả sẽ được nhân rộng ra cả nước. Và nói một cách lý tưởng hơn, thì với HealthNet, toàn bộ bệnh án người dân đều có trên Internet, người dân có thể vào đó để xem tình trạng sức

khỏe bệnh tật của mình, đăng ký khám bệnh, xem kết quả xét nghiệm... Tuy nhiên để người dân Việt có thói quen vào mạng xem sức khỏe như công dân các nước phát triển chắc còn lâu lắm, điều đó còn phụ thuộc nhiều vào giáo dục, tuyên truyền, sự tin tưởng vào phần mềm đó có bảo đảm tính bảo mật hay không. Dù sao đó là mô hình lý tưởng, là hy vọng mà những người như ông mong muốn, hiện ông cho biết hệ thống HealthNet bước đầu chủ yếu là dành cho bác sĩ. Dự kiến đây là phần mềm cho thuê, giá 300 ngàn đồng/máy/tháng. HealthNet là một dự án lớn và táo bạo, sẽ được sử dụng đa ngôn ngữ. Ông Tiến nói rằng nếu thành công trong nước, ông sẽ "tiếp thị" HealthNet ra nước ngoài, và không chỉ dừng trong bệnh viện, hệ thống vẫn dùng tốt cho cả các phòng mạch.

Người dân ông gần 60 tuổi đó hiện vẫn làm việc không ngừng nghỉ. Thôi không làm việc ở bệnh viện nữa, nhưng ông vẫn duy trì khám chữa bệnh tại phòng mạch ở nhà. Ngày ngày vẫn đều đặn công việc cập nhật tên thuốc, phân loại những loại thuốc phản ứng với nhau, đưa vào phần mềm những công nghệ mới... Hiện ông còn là trưởng bộ môn tin học ở bệnh viện Hùng Vương, dạy cho những giám đốc, trưởng phòng bệnh viện làm sao ứng dụng tin học trong bệnh viện hiệu quả, học viện đến từ khắp nơi trong cả nước. Và từ ông điều kỳ diệu từ phần mềm, máy tính lan sang đến từng viên thuốc, phương pháp chẩn bệnh và chữa trị nhanh chóng... những điều làm rất tốt có thể đem lại sự sống cho rất nhiều người.

Khách hàng
đầu biết
CNTT đang
thâm trong
từng giọt cà
phê Cát Đăng

ERP quản lý đến tận... hành ngò

Vài cọng ngò gai, ngò ri rải trên đĩa thức ăn, một lát cam tươi, nửa trái dâu tây làm trang trí cho ly nước uống hấp dẫn, hay chỉ một tẩu đá gọi thêm... với khách hàng là hiển nhiên, “chuyện nhỏ”, nhưng với chủ quán đây lại là một mơ chẳng khác trong khâu quản lý, nhất là khi quán đó đông khách, có nhiều quán chi nhánh. Nếu không quản chi tiết đến tận như thế thì số tiền thất thoát lãng phí mỗi tháng lên đến 7, 8 con số 0 phía sau dễ dàng. Đó cũng là lý do mà công ty Ấn Việt (chủ quản hệ thống quán cà phê Cát Đăng, lẩu Zenta, nhà hàng Muối – Tiêu – Chanh khá nổi tiếng ở TPHCM) vừa ký quyết định đưa một giải pháp ERP vào ứng dụng cho quản lý cả những điều nhỏ nhặt nhất.

BẠCH ĐÔNG

Ngân sách ban đầu cho dự án vào khoảng 3,5 tỉ đồng. Có thể nói đây là doanh nghiệp lĩnh vực giải trí, ẩm thực đầu tiên cả nước ứng dụng mô hình quản trị doanh nghiệp ERP. *Tin học & Đời sống* đã có cuộc trò chuyện với anh Trần Quang Tiến, Tổng Giám đốc Ấn Việt, một người tương chừng như chỉ biết quản lý, hóa ra lại rất am hiểu CNTT, các ứng dụng về ERP...

Anh có thể cho biết quy mô của Ấn Việt dẫn đến quyết định phải ứng dụng ERP vào quản trị?

Giải trí, ẩm thực là ngành đặc thù, nguồn cơ sở dữ liệu riêng lĩnh vực này thời cũng nhiều vô kể, nhìn vào rất rối rắm. Hiện trong thực đơn cà uống và ăn của chúng tôi khoảng 260 món, nhưng các món mở ấn chứa trong đó lên đến 2.000 món (chỉ riêng một món bò thối mà dính đến khoảng 30 món bò theo

nó, rồi trong 30 món bò đó lại có vô số món bò mờ). Các món mờ liên tục, mỗi ngày đủ các loại nghiệp vụ thay đổi, hôm nay khách gọi sô-da hột gà, nhưng hôm sau khách lại chợt nghĩ ra món mới sô-da muối, sô-da xi muối, sô-da me... nếu không bán thì mất khách, mà bán thì không tính được giá vốn ngay lúc đó. Hay nội một chai bia thời cũng phải quản lý 3 hạng mục (két, chai, ly – trong trường hợp tòm hấp bia). Ngành ẩm thực vừa là tận cùng của bán lẻ, vừa liên quan đến sản xuất, quản lý đa tiến tệ, đa dung tích. Một ly nước cam gồm bao nhiêu đá, bao nhiêu đường, một kg cam vắt được bao nhiêu ly... tất cả phải định lượng được hết. Tuy đó là những việc nhỏ nhặt nhưng vẫn phải quản lý vì nó ảnh hưởng đến nguồn vốn.

Trước đây, chúng tôi đã sử dụng khá nhiều phần mềm bán hàng, kế toán đóng gói, như phần mềm kế toán miễn phí của Unesco, phần mềm bán hàng R-Keeper của Nga,

One Click của Nhật, E-Pacific... Các phần mềm này thật ra rất tốt, nhưng chỉ áp dụng tốt đối với quy mô nhỏ, còn với công ty đa chi nhánh, đa thương hiệu khi cần tích hợp dữ liệu về trung tâm các phần mềm này không đáp ứng, và thường xảy ra xung đột do hạ tầng không đồng bộ.

Vậy quy trình rồi rắm đó có thể được giải quyết đến mức độ nào?

ERP là quản trị nguồn lực doanh nghiệp (bao gồm cả tài lực, con người), tất cả cái gì trong công ty cũng có khả năng quản lý được. Sau một thời gian thi điểm, chúng tôi quyết định dùng ERP với hy vọng tất cả các dữ liệu tích hợp được vào trong hệ thống, người dùng dễ dàng truy cập, quản lý được tất cả mã hàng hóa từ ống hút đến mở rau thơm, hành ngò.

Với vai trò là người dùng, theo

anh yếu tố nào quyết định sự thành bại trong ứng dụng ERP, tại sao các giải pháp ERP Việt Nam vẫn chưa nhận được sự hào hứng từ phía các khách hàng dù được đánh giá khá cao?

Hiện nay các phần mềm đặc biệt về giải trí, ẩm thực thường do những người không am hiểu trong ngành thiết lập ra, nên không đúng với thực tế người dùng. Đây cũng là điều bất cập mà mà ngành phần mềm non trẻ của Việt Nam đang gặp phải. Theo tôi, giữa người làm ra công nghệ và người sử dụng phải có sự liên đới, tương thích lẫn nhau. Với doanh nghiệp, tuy là người ứng dụng nhưng ít nhất cũng phải am hiểu các khái niệm phần mềm, phải xác định việc xây dựng hệ thống mang để làm gì, những ứng dụng gì sẽ chạy trên đó, và hoạch định được luôn những mong muốn, dịch vụ nào sẽ đưa vào trong tương lai để sau này dễ dàng mở rộng phần mềm, cũng như nâng cấp phần cứng, hệ thống server ít tốn kém nhất. Doanh nghiệp quy hoạch được hạ tầng nền tảng tương lai ngay trong phép tính hôm nay không chỉ giúp doanh nghiệp phần mềm thiết lập đúng ý, phần mềm chạy hiệu quả, mà sau này khi quy mô công ty lan rộng ra các tỉnh

Nhân viên đặt món cho thực khách qua màn hình cảm ứng

thành, vượt khỏi tầm quốc gia thì hạ tầng mạng vẫn đảm bảo tương thích, không phải đập phá hệ thống cũ xây mới, tài nguyên, nhân lực chạy theo cũng đỡ mệt.

Trước khi mua giải pháp, thông thường các doanh nghiệp đi mua sự tư vấn. Nhưng không thể giao toàn quyền cho họ quyết định kiểu "tôi có tiền anh tư vấn cho tôi, và sau đó thì anh nói sao tôi nghe vậy". Đối với doanh nghiệp ứng dụng, theo tôi trình độ tối thiểu là đủ thẩm định phần mềm đó, sự tư vấn đó mang lại kết quả gì. Là người quản trị, doanh nghiệp không cần can thiệp quá đến lập trình, thuật toán nhưng phải tính được tất cả những lợi ích mang lại từ hạ tầng đó.

Hiện có rất nhiều phần mềm miễn phí, đóng gói giá rẻ, nhưng các phần mềm này rất buồn cười vì mặc phải cần bệnh áp đặt hành vi quản trị doanh nghiệp, muốn thay đổi không được. Mà áp đặt thì sinh ra chống đối, vì vậy các doanh nghiệp lâu nay triển khai nhiều nhưng thất bại, rồi đổ lỗi cho phần mềm không đáp ứng nhu cầu. Tôi nghĩ rằng lỗi có thể do doanh nghiệp ứng dụng, họ không hiểu rõ vấn đề, đòi hỏi thái quá từ phần mềm, hoặc phải chạy theo cách làm của phần mềm "áp đặt" khiến doanh nghiệp mệt.

Điều khó nhất để ERP đi sâu vào đời sống doanh nghiệp là gì theo anh?

Theo tôi khó nhất là khâu thiết lập quy trình ban đầu. Và chính đơn vị ứng dụng phải thiết lập được quy trình này để đưa cho công ty phần mềm thiết lập theo quy trình đó. Khi đã thiết lập ra một hệ thống làm việc chuyên nghiệp rồi thì việc ai người đó làm, nếu ngưng một khâu thì toàn bộ hệ thống sẽ gãy, ứ đọng không theo kịp. Ví dụ, một nhân

viên chậm báo cáo 1 ly nước cam được giảm giá 20%, thì bộ phận theo dõi giảm giá sẽ không có số liệu để làm, với ma trận kiểm tra chéo, 1 bộ phận làm sai thì sẽ có 4 bộ phận khác phát hiện ra sự sai đó. Nếu doanh nghiệp ứng dụng không thiết lập được quy trình, khi đưa phần mềm vào chạy để này sinh không tương thích nhau, lại yêu cầu chính sửa rất mất thời gian. Đây cũng là điều thuận lợi cũng là bất lợi của ERP.

CNTT tác động đến từng doanh nghiệp ở thời đại này thì rõ rồi, nhưng tác động đến mức nào theo anh nghĩ?

Trong thời đại thông tin ngày nay, nỗi lo sợ của người quản lý chính là tốc độ phát triển kinh tế vượt mức tốc độ phát triển về tri thức, hệ thống mạng không theo kịp sự mở rộng quy mô sau này. Là người điều hành, tôi rất trọng các kiến thức hàng ngang, pháp luật, hành chính, tâm lý học, CNTT... Doanh nghiệp nào cũng có nhiều ý tưởng táo bạo, nhưng phải xem pháp chế, thể chế, văn hóa người dùng có cho phép cụ thể hóa ý tưởng được hay chưa. Nếu làm kinh doanh mà không theo dõi tình hình CNTT nước nhà thì ảnh hưởng đến định hướng kinh doanh. Ngay như vừa rồi, khi chính phủ ban hành quyết định các doanh nghiệp thanh toán trên 20 triệu đồng phải qua ngân hàng đã khiến một số doanh nghiệp chới với. Sau khi đưa ERP vào thành công, chúng tôi sẽ ứng dụng một số đột phá khác trong công nghệ giải trí, khai thác các giá trị tiện ích giá tăng khác.

Xin cảm ơn anh, chúc doanh nghiệp thành công trong ứng dụng CNTT!

Bộ phận chế biến tiếp nhận món gọi tự động in ra giấy

Mở cửa thị trường antivirus

Symantec và McAfee đã thống trị thị trường antivirus trong thập niên vừa qua. Nhưng những bước sai lầm của hai đại gia này đã tạo cơ hội cho những nhà cung cấp nhỏ hơn, như Kaspersky Lab, Sophos và AVG, để dẫn sâu hơn vào thị trường từng một thời không thể thâm nhập.

LAWRENCE M. WALSH —

Khi vừa đến Puerto Rico, CEO Eugene Kaspersky của Kaspersky Lab được đón bởi 1 chiếc limousine để đến khu resort El Conquistador nhằm tham dự Hội nghị đối tác châu Mỹ lần hai. Trong cuộc hành trình, có lần viên tài xế nhìn qua kính chiếu hậu và hỏi: "Ngài có biết rằng có 1 công ty bảo mật có cái tên giống ngài không?".

Đây không phải là lần đầu tiên Kaspersky nghe điều đó. Ông rất hãnh diện khi xây dựng thương hiệu bảo mật mang tên mình. Và, như ông nói với các đối tác châu Mỹ sau đó "Không có «Mr. Symantec». Chúng ta có sản phẩm và chiến lược thích hợp, và chắc chắn chúng ta sẽ vượt qua Symantec trong

tương lai gần".

Đó là 1 tuyến bố quả táo bạo, nhưng thích hợp trong thị trường tầm trung. Trong nhiều năm qua, thị trường antivirus và phần mềm bảo mật đã bị khóa bởi Symantec và McAfee, cả 2 công ty chiếm tổng thị phần lớn hơn 80% trong thị trường người dùng cuối và doanh nghiệp (B2B: business to business). Những nhà cung cấp kế tiếp, gồm Trend Micro, Kaspersky, Sophos, AVG, CA và Panda Security, buộc phải tranh giành thị phần nhỏ bé, bị phân tán và những kênh B2B nhợt nhạt.

Nhưng trong những năm gần đây, Symantec và McAfee đã có những sai lầm đáng kể trong chiến lược thị

trường, sự thể hiện của kênh và hiệu năng sản phẩm. Những phát triển trong công nghệ bảo mật và sự không hài lòng của người tiêu dùng đã mở cửa thị trường bảo mật lần đầu tiên trong 1 thập kỷ. Tuy nhiên, hai gã khổng lồ của ngành bảo mật tiếp tục chĩa súng vào nhau, tạo thêm cơ hội cho những đối thủ mới nổi khai thác.

"McAfee và Symantec không quan tâm đến Kaspersky. Họ có khá nhiều điều phải giải quyết với nhau", nhà phân tích Peter Firstbrook của Gartner nhận định.

Những nhà cung cấp giải pháp tham gia Hội nghị đối tác châu Mỹ của Kaspersky đã nói nhiều trong các phiên họp và trong những cuộc

nói chuyện riêng về những sai lầm của các công ty bảo mật lớn. Các gói phần mềm trở nên và không hiệu quả, sự giảm lợi nhuận, sự hỗ trợ kỹ thuật và bán hàng nghèo nàn, và xung đột kênh ngay càng tăng là những chủ đề lặp đi lặp lại.

"Có 1 vết nứt khổng lồ trong bộ áo giáp của Symantec và McAfee do khách hàng quá mệt mỏi vì những vấn đề hiệu năng", John Ross, Phó Chủ tịch các giải pháp kiến trúc của GreenPages Technology Solutions, nhà bán lẻ tài khoản lớn tại Kittery, Maine, cho biết.

Symantec đã mắc nhiều sai lầm trong những năm gần đây. Sau vụ sáp nhập Veritas để lấy phần mềm quản lý kho lưu trữ của hãng này, Symantec đã chấp và việc triển khai 1 nền tảng ERP nhằm hợp nhất các sản phẩm bảo mật và lưu trữ trong 1 hệ thống dài hàng hợp nhất. Kể từ khi tiếp quản Veritas, các đối tác và người dùng cuối đã phàn nàn rằng các sản phẩm phần mềm bảo mật của Symantec – đặc biệt sản phẩm antivirus dựa trên máy khách – đã trở nên nặng càng không hiệu quả trong việc dò tìm và tiêu diệt malware, trong khi lại đòi hỏi nhiều ổ CPU.

Symantec đã trải qua hơn 18 tháng cố gắng phục hồi từ thảm họa ERP – và xây dựng lại lòng tin quanh các sản phẩm bảo mật của họ với Endpoint Protection Version 11 cho doanh nghiệp và Norton 360 cho người dùng cá nhân. Vụ sáp nhập Altiris đem lại cho Symantec chỗ đứng vững chắc trong khả năng quản lý cấu hình bảo mật. Và hãng đang phát triển 1 chiến lược để ngăn chặn sự mất mát dữ liệu thông qua vụ sáp nhập Vontu.

"Tôi nghĩ các bạn sẽ thấy sự bất liên quan mẽ khi chúng tôi tiến vào năm 2009. Chúng tôi đã chứng kiến sự quay lại của khách hàng cũng như giành thêm khách hàng mới", Randy Cochran, phó chủ tịch các kênh khu vực Bắc Mỹ của Symantec khẳng định. "Antivirus là tốt, nhưng chỉ là điểm khởi đầu. Bạn phải có cách nhìn 24/7 mà Symantec có. Đã có những sai lầm dọc đường. Nhưng không ai ở Symantec thức dậy vào buổi sáng và nói chúng tôi phải ra ngoài và tận dụng kênh".

Đó là quan điểm mà Eugene Kaspersky không tán đồng. Trong khi ông công bố nhiều điều khoản thanh toán hào phóng hơn cho đối tác, Symantec đang sử dụng quyền

truy cập tin dụng phương tiện gây áp lực cho đối tác để chỉ bán sản phẩm bảo mật của Symantec.

"Chúng tôi không đấu tranh với những người cạnh tranh của chúng tôi; chúng tôi đang chiến đấu với bọn tội phạm mạng", Kaspersky nói. "Mục đích chính là đánh bại tội phạm mạng. Mục tiêu thứ hai là đánh bại đối thủ cạnh tranh với sự giúp đỡ lớn của bạn bè (đối tác). Và mục tiêu thứ ba là kiếm tiền".

Kaspersky không phải là nhà cung cấp duy nhất nhắm vào Symantec. McAfee, mặc dù bị các nhà cung cấp giải pháp chỉ trích vì lợi nhuận giảm trong các sản phẩm và sự hỗ trợ nghèo nàn, đang tiếp tục tấn công Symantec trong thị trường doanh nghiệp và phần khúc cao cấp của thị trường tầm trung. McAfee cũng như bất kỳ nhà cung cấp bảo mật nào khác đã tận dụng những tài họa gần đây của Symantec để giành thêm thị phần và khách hàng.

Roger King, Phó Chủ tịch quản trị các kênh khắp thế giới của McAfee, cho biết sự bổ sung gần đây của công ty đối với những sản phẩm của Secure Computing – đặc biệt Secure Firewall, trước đây được biết đến với cái tên Sidewinder G2–sẽ biến nó thành một đối thủ mạnh chống lại những mục tiêu chính: Symantec, Check Point và Websense. "Chúng tôi sẽ nâng nó và mạnh mẽ hơn".

Symantec và McAfee đều có thị phần lớn hơn bất kỳ đối thủ kế tiếp nào. King nhìn nhận thị phần và kênh do những đối thủ nhỏ hơn giành được như Kaspersky và Sophos, nhưng tin rằng thị phần của họ bị giới hạn với thị trường tầm trung, nơi McAfee không cạnh tranh. "Chúng tôi cảm thấy giống như chúng tôi đã giành được thị phần của thị trường tầm trung từ Symantec, nhưng các nhà cung cấp kế tiếp đã giành được nhiều hơn", King thừa nhận.

Ngay cả CA cũng đang cố gắng quay lại cuộc chơi bảo mật và antivirus. Mùa hè qua, công ty đã thành lập Đơn vị kinh doanh bảo mật Internet và công bố 1 chương trình kênh riêng độc quyền xung quanh lĩnh vực bảo mật, và nó đang có ý định tăng thị phần thông qua những sự thay thế mang tính cạnh tranh.

"Tôi ngạc nhiên về việc nhiều nhà cung cấp tin rằng họ sở hữu khách hàng riêng. Nếu đối tác bảo một khách hàng bỏ McAfee hay

Symantec họ sẽ bỏ", George Kalkarkou, lãnh đạo đơn vị kinh doanh bảo mật của CA cho biết. "Đó là lý do tại sao mọi thứ chúng tôi làm là nhằm trao quyền cho đối tác".

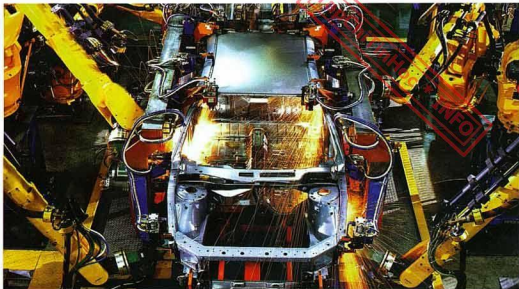
Các nhà cung cấp giải pháp nói rằng khi đang làm việc với khách hàng mới, họ gạt bỏ McAfee và Symantec, đồng thời chuyển khách hàng hiện tại sang Kaspersky, Sophos hay AVG. Spencer Ferguson, chủ tịch Wasatch Software, đã chuyển gần 90% khách hàng sang Kaspersky vì những cải thiện hiệu năng và giá cả thấp hơn. Những nhà cung cấp giải pháp khác cho biết họ sẽ thực hiện đồng thái tương tự khi đến thời điểm mở rộng giấy phép với McAfee và

"Symantec – dù họ muốn thừa nhận hay không – đã lo lắng về thị phần của họ, và bạn có thể thấy điều đó trong những sản phẩm họ đang cung cấp", Shane Vinup, chủ tịch kiêm CEO của CyberAdvisors có trụ sở tại Mapple Grove, Minn., nhận định.

Symantec. "Đó là việc dễ dàng miễn là bạn chứng tỏ lợi ích và giá trị", Ferguson khẳng định.

Cả Symantec và McAfee đều nói họ không lo lắng về bất kỳ đối thủ cạnh tranh nào, nhưng các nhà cung cấp giải pháp không tán đồng. Nhiều người cho biết họ đang thấy Symantec kiếm nhiều hợp đồng trực tiếp hơn còn McAfee đang ngày càng trở nên khó làm việc cùng. Một số thậm chí còn nói rằng đối ngừ bán hàng của họ đang phàn nàn công khai về sự cạnh tranh từ bên dưới. Điều này khiến nhiều nhà cung cấp giải pháp sẵn sàng trao khách hàng của họ cho các nhà cung cấp bảo mật nhỏ hơn.

"Symantec – dù họ muốn thừa nhận hay không – đã lo lắng về thị phần của họ, và bạn có thể thấy điều đó trong những sản phẩm họ đang cung cấp", Shane Vinup, chủ tịch kiêm CEO của CyberAdvisors có trụ sở tại Mapple Grove, Minn., nhận định.

IT có thể dẫn dắt GM qua cơn bão suy thoái

CTO của General Motors để mắt đến sự toàn cầu hóa và những mô hình mới giữa cuộc khủng hoảng kinh tế.

STAN GIBSON - EWEEK

Cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu đã ném các doanh nghiệp thuộc mọi ngành nghề vào sự xáo trộn, trong đó ngành ô tô là một trong những ngành bị ảnh hưởng nặng nề nhất. Có lẽ không công ty nào đang chịu mức độ ảnh hưởng lớn hơn General Motors.

Với gói cứu trợ liên bang nhiều tỉ USD, GM đang hợp nhất và thắt chặt hoạt động, giảm số lượng dây chuyền sản xuất và trì hoãn việc mở những cơ sở mới. IT, như mọi bộ phận của công ty, đang bị soi kỹ.

"Chi phí đã bị xem xét kỹ hơn mỗi ngày. Những dự án tùy ý đang bị trì hoãn", CEO Tom Ford Killen của GM cho biết.

Nhằm giữ vai trò kinh điển trong việc hỗ trợ các hoạt động kinh

doanh, khi 1 xi nghiệp cũ bị đóng hoặc sự khai trương nhà máy mới bị hoãn, IT phải bắt kịp. "Nhiều chỉ phí IT chúng tôi có được gắn với những xi nghiệp chúng tôi có", Killen nói.

Vì mô hình kinh doanh IT của GM được dựa vào thuê ngoài, hợp đồng với hãng bên ngoài được ký kết đủ linh động để mở rộng khi một vụ sáp nhập được thực hiện hoặc giảm xuống khi một nhà máy bị đóng cửa và phạm vi công việc được cung cấp bởi hãng bên ngoài bị cắt bớt theo đó. Hình thức linh động này sẽ bắt đầu có hiệu lực nếu nói về các đơn vị bán hàng của GM như Hummer và Saab, và việc hợp nhất những thương hiệu như Pontiac được xác minh.

Nhưng nhà sản xuất ô tô số 2 thế giới không thể chỉ tập trung kiểm soát thiệt hại. Để nổi lên từ

cuộc khủng hoảng hiện tại như một đầu thủ mạnh và khao khát giành lại vị trí số 1, trước mắt GM phải tái đầu tư vào những thiết kế xe mới khi những năm mô hình mới quyết định hiện ra lơ mơ ở chân trời ngoài năm 2009 đầy biến động.

"Điều quan trọng là họ không trì hoãn những chương trình sản phẩm tương lai", theo John Wolkonowicz, nhà phân tích ngành ô tô khu vực Bắc Mỹ của công ty nghiên cứu và phân tích IHS Global Insight, nhận định. "Họ cần giữ những thứ này đi đúng hướng. Cuối cùng, đây không phải là về vấn đề có được những sản phẩm tốt nhất. Năm 2011 là năm mô hình sống còn cho cả GM và Ford".

Mặc dù có khá nhiều việc phải làm để giúp công ty vượt qua cơn

bảo tài chính, Killeen không đánh mất tầm nhìn về sự cần thiết phải sắp xếp hợp lý các sáng kiến IT của GM với những mục tiêu chiến lược lớn hơn của công ty. "Nếu bạn không đầu tư vào tương lai của công ty, bạn sẽ không có tương lai. Trong 1 cuộc khủng hoảng, bạn phải xác định những gì bạn cần vào ngày mai và sau đó là những gì bạn cần trong tương lai".

Killeen và nhóm IT của ông, được lãnh đạo bởi CIO Ralph Szygenda, đang tránh hoang mang và hoàn thành nhiệm vụ sáng kiến hiện tại – trong một số trường hợp, với trọng tâm được làm mới lại. "Những nguyên tắc cốt lõi chúng tôi có thật sự đã không thay đổi. Chúng tôi luôn đặt trọng tâm rõ ràng về tính hiệu quả và công nghệ hỗ trợ sự toàn cầu hóa. Có lẽ xu hướng khẩn cấp và trọng tâm đã tăng", Killeen cho biết.

Nhiệm vụ toàn cầu

Trong số toàn bộ sáng kiến IT tại GM, không sáng kiến nào quan trọng đối với thành công của công ty hơn sự hỗ trợ cho việc theo đuổi sự toàn cầu hóa của họ, trong đó GM đã chuẩn hóa các ứng dụng và phương pháp chung để thiết kế và xây dựng ở tất cả những địa điểm từ Michigan đến Brazil, Trung Quốc và Nga.

"Khả năng có những người ra quyết định từ bất kỳ nơi nào ở là điều quan trọng. Có thể hỗ trợ mọi người khắp thế giới thông qua khả năng di động và sự cộng tác là điều quan trọng nhất", Killeen nhận định.

Cố gắng toàn cầu hóa tại GM đã bắt đầu khoảng 5 năm trước. Bị quấy rầy bởi vô số ứng dụng thiết kế ở tổ và văn phòng, mỗi ứng

dụng đều tăng thêm chi phí và tính phức tạp cho tổng chi phí của GM, công ty đã công bố 1 kế hoạch đầy tham vọng để tổ chức hợp lý và hợp nhất lại. Killeen nói GM đã loại bỏ 300 ứng dụng trong năm 2008, giảm tổng số ứng dụng doanh nghiệp từ 2.200 xuống 1.900. Hồi năm 1996, khi Szygenda nắm quyền tại GM, có đến 7.00 ứng dụng đang tiêu tốn ngân sách. Lúc đó, Szygenda đã ước tính GM có chi phí IT cao nhất tính theo mỗi đầu xe trong ngành ô tô.

Theo công ty, ngoài việc giảm được sự thịnh vượng, mục tiêu toàn cầu hóa tại GM là cho phép những đơn vị ở xa suy nghĩ và hành động như một phần chung của tổ chức doanh nghiệp duy nhất.

Để thực hiện kế hoạch này, GM đã chuẩn hóa những ứng dụng phần mềm quan trọng cụ thể: ứng dụng CAD doanh nghiệp Siemens NX; nền tảng Siemens Teamcenter Community, 1 nền tảng cộng tác cho các kỹ sư; Microsoft Communicator cho tin nhắn tức thời; và Microsoft SharePoint Server cho những cuộc họp ảo.

GM đã chính thức nộp đơn xin phá sản, nhưng điều đó không có nghĩa tất cả kết thúc, mà công việc vẫn sẽ tiếp tục tiến lên.

Hai mươi ngàn kỹ sư GM đã dùng SharePoint Server như một phần của nền tảng Teamcenter Community trong vài năm qua. Lúc này GM đang làm cho những công cụ cộng tác này có sẵn cho phần còn lại của doanh nghiệp.

"Nó là một nhóm hệ thống được hợp lý hóa để chạy trên toàn cầu", Killeen giải thích. Những lợi ích được mong đợi đối với cách tiếp cận toàn cầu hợp nhất của GM là hiệu quả lớn hơn và chi phí thấp hơn. Trong thời buổi kinh tế khó khăn, Killeen chỉ ra rằng SharePoint Server cung cấp thêm lợi ích trong việc giữ cho chi phí đi lại của doanh nghiệp ở mức tối thiểu, vì nhân viên có thể tiến hành họp ảo với người khác hơn là phải đi máy bay đến những nơi xa xôi. Để giảm chi phí đi lại hơn nữa, Killeen đang xem xét việc cộng thêm hội thảo video và audio dựa vào IP.

Mặc dù các quốc gia khắp mọi góc ngách của thế giới đều đang chịu đựng cuộc khủng hoảng kinh tế hiện nay, một số giới chịu đựng hơn người khác. Khả năng đưa việc sản xuất ở tổ đến những thị trường có nhu cầu là một phần sinh lợi trong chiến lược toàn cầu

"Nếu bạn không đầu tư vào tương lai của công ty, bạn sẽ không có tương lai", Fred Killeen.

Chevrolet Volt mang những công nghệ dẫn đầu, nhưng công chúng cần có thời gian và tâm trí để phát triển nhận thức đó.

hóa của GM.

"Một số khu vực ít bị ảnh hưởng hơn những nơi khác. Những nơi như Trung Quốc tiếp tục phát triển. Nga gần như chắc chắn cũng tương tự. Các thị trường đang nổi vẫn tiếp tục tăng nhưng chậm hơn", Killeen giải thích.

It là nhiều: Ảo hóa và cloud computing

Một công nghệ đang thu hút sự chú ý vì tiềm năng tiết kiệm tiền là ảo hóa, mà Killeen nói là chìa khóa để sử dụng hiệu quả hơn hạ tầng IT của công ty. GM đang triển khai VMware ESX cũng như những công nghệ ảo hóa của Sun Microsystems trong các trung tâm dữ liệu của họ.

Theo Killeen, mặc dù GM vẫn chưa sử dụng các dịch vụ cloud computing như những dịch vụ được cung cấp bởi Amazon.com và Google, công ty đang xem xét kỹ lưỡng những sản phẩm này. Ông lưu ý các dịch vụ cloud computing liên quan đến khái niệm chiến lược thuê ngoài toàn diện của GM, "Chi phí của kiểu mô hình đó rất hấp dẫn. Nó phù hợp với mô hình thuê ngoài. Nó không phải là sự thay đổi văn hóa đối với GM. Chúng tôi đã ở trong chế độ có dữ liệu nằm nơi khác trong một thời gian rồi".

Tuy nhiên, một công ty như GM có thể khó chịu nổi thời gian chết của máy móc, 1 vấn đề mà các nhà cung cấp cloud computing như

Google và các nhà cung cấp SAAS như Salesforce.com đã gặp phải. GM sẽ trông đợi sự bảo đảm thời gian vận hành liên tục (uptime) trong bất kỳ thỏa thuận nào với các nhà cung cấp cloud. "Chúng tôi sẽ cần có thỏa thuận mức dịch vụ thích hợp", Killeen cho biết, đồng thời nói thêm rằng ý tưởng của GM hay 1 nhà cung cấp dịch vụ về việc xây dựng 1 "intra-cloud" vốn chỉ phục vụ cho GM là ý tưởng hấp dẫn mà ông đang xem xét kỹ.

Điểm mấu chốt

Trong khi Killeen cho phép GM hoạt động như 1 công ty toàn cầu và sắp đặt các nguồn tài nguyên IT của GM để hỗ trợ những nền kinh tế khó khăn, GM phải tiếp tục theo đuổi chiến lược doanh nghiệp lớn hơn trong việc giới thiệu những

loại xe mới và hấp dẫn khách hàng.

Như Wolkonowicz của IHS Global Insight nhìn nhận, GM phải thuyết phục công chúng Mỹ rằng công ty đang ở tuyến đầu của công nghệ ô tô. Những loại xe như Chevrolet Volt chạy bằng điện có thể góp phần giải thích rõ ràng thông điệp đó, theo nhà phân tích này nhận định.

"Công nghệ của họ đang dẫn đầu, nhưng công chúng không nhận ra điều đó". Nếu Killeen và công ty có thể giữ GM trên 1 lộ trình ổn định bất chấp tình hình kinh tế rối ren của năm 2009, công chúng có thể có cơ hội phát triển nhận thức đó.

Chevrolet Volt mang những công nghệ dẫn đầu, nhưng công chúng cần có thời gian và tâm trí để phát triển nhận thức đó.

General Motors

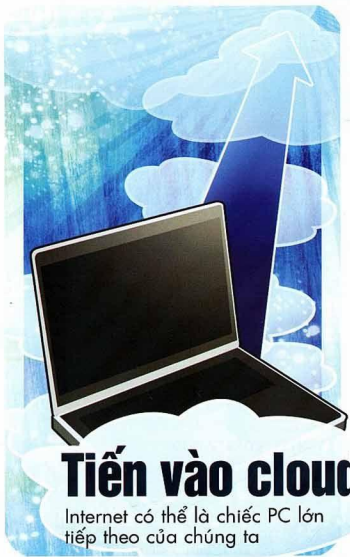
Vấn đề kinh doanh: Cho phép nhà sản xuất ô tô số 2 thế giới sống sót qua cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu hiện tại trong khi vẫn duy trì sự đổi mới cho cuộc cạnh tranh dài hạn.

Giải pháp: Giảm chi phí IT bằng cách chuẩn hóa ứng dụng trong khi đang trao quyền cho sự cộng tác và đổi mới toàn cầu.

Khung thời gian: Liên tục

Các công cụ:

- Siemens NX (CAD)
- Siemens Teamcenter Community
- Microsoft Communicator
- Microsoft SharePoint Server
- VMware ESX
- Công nghệ ảo hóa Sun

Tiến vào cloud

Internet có thể là chiếc PC lớn tiếp theo của chúng ta

Có phải cuộc cách mạng PC vĩ đại sắp đổi chiều? Trong 1/4 thế kỷ qua, những người nhiệt tình với điện toán đã thêm muốn sức mạnh và tính đa dụng có sẵn trên máy để bàn. Các trình tăng tốc đồ họa, bus rộng rãi, những ổ cứng 0khủng lồ, và vi xử lý đa lõi đã đưa ọc cá nhân vào trong điện toán cá nhân. Xét cho cùng, việc có sức mạnh của 1 máy tính lớn thu nhỏ trên bàn làm việc là sự hứa hẹn và sức hút của thế giới PC.

STEVE SMITH

Nhưng kỷ nguyên mới của điện toán cloud có vẻ sắp đảo ngược sức hút đó và đưa nhiều chức năng cũng như sức mạnh xử lý của máy để bàn lên Internet. Hơn nữa, cloud muốn hấp thu nhiều chức năng IT được dùng xuyên suốt ngành công nghiệp. Chẳng mấy chốc, các ứng dụng, quy trình, máy chủ doanh nghiệp, thậm chí hệ điều hành, hiện đang tồn tại trên máy để bàn và trong các trung tâm dữ liệu doanh nghiệp, đều có thể sống trong Internet – "cloud".

Định nghĩa cloud computing thay đổi khi chúng tôi cố làm nổi bật khái niệm thường u ám này. Ở cấp cơ bản nhất, thuật ngữ ám chỉ 1 hệ thống mà phần mềm và file từng được lưu cục bộ trên máy để bàn và máy chủ hiện đang được giữ từ xa và phân phối qua Internet.

"Cloud là 'bể chứa' tài nguyên, theo ý nghĩa chung, vốn được cung cấp cho người sử dụng cuối". Khazret Sapenov, CTO của Cloudcor, công ty tư vấn cloud computing, giải thích. Ở cấp người sử dụng, hầu hết chúng ta đã dính dáng đến "cloud" trong nhiều năm

qua. Ví dụ kể từ năm 1996, Hotmail đã đưa chức năng email kiểu máy để bàn và kho lưu trữ lên Web hoàn toàn, 1 khái niệm ứng dụng từ xa mà phần lớn chúng ta sử dụng hiện nay qua Gmail và Google Apps.

Cuối năm ngoái, Microsoft, vốn kiếm hàng tỷ đô từ các ứng dụng máy để bàn có mặt khắp nơi của họ, đã tuyên bố rằng công ty đang định cung cấp phiên bản "siêu nhẹ" của bộ ứng dụng Office chủ chốt như là các ứng dụng Web. Hãng nghiên cứu IDC dự báo rằng các dịch vụ cloud sẽ có thị trường 42 tỷ đô vào năm 2012, khi các cá nhân

và công ty trở nên thoải mái hơn với ý tưởng chuyển nhiều dữ liệu và nhiệm vụ hàng ngày khỏi các ứng dụng độc lập và lên những phiên bản dựa trên Web.

"Chúng tôi thường dùng TurboTax trên máy để bàn", Sapeinov cho biết, "nhưng lúc này nó đang bị thay thế bởi hồ sơ thuế trực tuyến của TurboTax. Nó thay đổi mô hình tiêu thụ dịch vụ".

Nhưng các ứng dụng Web như chúng ta đang biết chỉ đại diện cho những gì hữu hình nhất của một khái niệm cloud lớn hơn nhiều trả hóa hệ dựa những chức năng doanh nghiệp lớn như server farm ("cánh đồng" máy chủ, là một trung tâm dữ liệu khổng lồ, vốn có thể chứa từ hàng chục hay hàng trăm ngàn máy chủ) lên chính Internet. Thay vì đòi hỏi nhiều ở các mạng cục bộ và đầu tư vào sức mạnh xử lý không dùng đến, các doanh nghiệp cần có thể dùng 1 khía cạnh của cloud, được gọi là "điện toán tiện ích" (utility computing), theo mô hình dùng bao nhiêu trả bấy nhiêu. Họ có thể truy cập sức mạnh xử lý và kho lưu trữ khổng lồ trên Internet qua các bên thứ ba như Amazon.com, IBM và Rackspace.

Một ví dụ nhỏ nhưng thích đáng về sức mạnh tiềm năng của khái niệm cloud đến từ The Washington Post. Suốt sự sôi sục của cuộc bầu chọn tổng thống tháng 3 vừa qua, văn phòng của Hillary Clinton đã thông báo lịch trình hoạt động chính thức hàng ngày trong những năm làm việc của bà tại Nhà Trắng. Vấn đề là 17.481 trang hồ sơ được lưu trong định dạng PDF khổng lồ thể phục vụ cho mục đích tìm kiếm. Theo nghiên cứu của Amazon.com, kỹ sư Peter Harkins của Post ước tính rằng các máy chủ của ông sẽ mất hơn 30 phút mỗi trang để áp dụng lọc trình OCR cho tài liệu và chuyển đổi dữ liệu thành 1 cơ sở dữ liệu có thể tìm kiếm được. Nhưng năm ngoái, Amazon đã bắt đầu 1 chương trình beta cho EC2 (Elastic Compute Cloud; aws.amazon.com/ec2), cho phép các công ty sử dụng Internet để tạo ra những máy chủ ảo và chạy hoạt động từ xa trên các trung tâm dữ liệu của Amazon mà không cần sự đòi hỏi quá nhiều ở phần cứng cục bộ. Trên 1 của số trình duyệt Web, hoạt động đối với người sử dụng cuối trình giống như các máy chủ cục bộ đang chạy 1 quy trình máy tính điển hình. Nhưng sự nạp

vào dữ liệu và xử lý thật sự xảy ra trên cùng các trung tâm dữ liệu khổng lồ của Amazon vốn đang vận hành các hàng trực tuyến khổng lồ của họ. Harkins đã dùng EC2 để khởi chạy 200 máy chủ ảo vốn đã xử lý công việc với tốc độ 60 giây/trang và hoàn tất nó tại trong 9 giờ. Harkins nói trong nghiên cứu, "Tôi đã dùng 1.407 giờ máy ảo với chi phí cuối cùng là 144,62 đô. Chúng tôi xem đó là 1 bằng chứng thành công của khái niệm".

Những người chỉ trích lập luận rằng "cloud computing" mang tính quảng cáo tiếp thị hơn là một thay đổi thực sự. Tại hội nghị nhà phân tích Oracle cuối năm ngoái, CEO Larry Ellison phân nân: "Chúng ta định nghĩa lại cloud computing để bao gồm mọi thứ chúng ta đã làm". "Cloud" chỉ có nghĩa là "Internet" và bao gồm mọi kho lưu trữ dựa trên Web và chia sẻ những hoạt động chúng ta thường gọi là Web 2.0.

Những người ủng hộ đáp trả rằng có sự thay đổi thực sự về công nghệ và tư tưởng trong những cuộc thảo luận hiện tại về cloud. "Cloud computing rất khó định nghĩa, nhưng chúng tôi biết nó khi chúng tôi thấy nó", Geva Perry, cố vấn doanh nghiệp về các hệ thống cloud đồng thời là cựu tổng quản lý cloud computing của GigaSpaces, nhận định. Perry cho biết những công ty khác đã có cung cấp sức mạnh điện toán như 1 tiện ích hay dịch vụ Web trước đây, nhưng mô hình đã không thành công vì sự phức tạp và chi phí.

Nhận biết cloud

Như nó được định nghĩa một cách lỏng lẻo lúc này, cloud computing được những người ủng hộ xem là đang phát triển trong 3 tầng: hạ tầng, nền tảng và phần mềm. Ở

cấp hạ tầng, những công ty lớn như Amazon, Microsoft, và Google duy trì những trung tâm dữ liệu lớn khắp thế giới với các trung tâm cấp sức mạnh xử lý thô và "điện toán tiện ích" mà mọi người có thể thuê cho những công việc đặc biệt.

"Các dịch vụ cloud có thể được kết nối về mặt địa lý", Sapeinov giải thích, "và bên trong có một loại công nghệ nào đó được cung cấp sức mạnh bởi sự ảo hóa và 1 API mới, vì thế những ứng dụng bên ngoài có thể tích hợp được nó". Ảo hóa là một trong những thành phần chính của cloud computing vì đây là nơi mọi sức mạnh xử lý theo yêu cầu được thực hiện để trông như 1 thực thể logic, một ổ cứng logic hay máy chủ hoặc hệ điều hành logic đối với người sử dụng.

Nằm trên hạ tầng là những gì Perry định nghĩa như "nền tảng dịch vụ, không phải 1 tài nguyên thể nhưng cũng không phải là ứng dụng được đóng gói đầy đủ". Tầng này của cloud cho phép người sử dụng xây dựng ứng dụng riêng. Và cuối cùng, đó là cloud mà nhiều người tiêu dùng biết – "phần mềm" – vốn là những ứng dụng dựa trên Web dành cho nhiệm vụ đặc biệt, chẳng hạn ứng dụng khách email và phần mềm hiệu chỉnh ảnh, vốn từng sống độc quyền trên máy để bàn.

Năm ngoái, Amazon đã tiếp thêm sinh lực cho thị trường với 1 hệ thống cho phép mọi người tham gia vào môi trường điện toán ảo. Người sử dụng tạo ra 1 AMI (Amazon Machine Image), vốn upload tất cả ứng dụng, thư viện và dữ liệu của họ lên Amazon S3 và sau đó chạy chúng như một loại các "thể hiện" (instance): tại đây mang ý nghĩa tương đương một máy chủ dịch vụ (thật) đang hoạt động cục bộ. Vì dụ,

The screenshot shows the Amazon EC2 website. At the top, there's a navigation bar with links for 'About AWS', 'Products', 'Solutions', 'Resources', 'Support', and 'Your Account'. Below this is a large banner for 'Amazon EC2 with IBM by the Hour' with the text 'Pay as you go or bring your own IBM license.' To the right of the banner is an 'IBM' logo. Below the banner, there are sections for 'Explore Products' (listing various AWS services like Amazon Elastic Compute Cloud, Amazon S3, etc.), 'News & Events' (listing recent news items), and 'Get Started' (with a 'Get Started' button and a list of links like 'Technical Documentation', 'Cloud Marketplace', etc.).

Web Services của Amazon đã tiếp thêm sinh lực cho khái niệm cloud computing bằng một quy trình từng rất phức tạp của việc cung cấp các máy ảo online thành 1 quy trình đặt hàng online quen thuộc.

Amazon định nghĩa 1 instance cỡ nhỏ của các tài nguyên dành riêng là 1,7 GB bộ nhớ, 1 lõi sức mạnh xử lý ảo, và 160 GB kho lưu trữ. Khả năng việc cho thuê tiện ích, dịch vụ cho phép bạn thuê nhiều instance thuộc các mức khác nhau để chạy hoạt động. Trường y Harvard dùng EC2 cloud để chạy các mô hình kiểm tra gen. Indianapolis 500 sử dụng dịch vụ để lưu và truyền những cuộc đua trực tiếp đến 3,1 triệu người xem trực tuyến.

Sự thành công nhanh chóng của Amazon với nền tảng không phải không được chú ý. Cuối năm ngoái, Microsoft tuyên bố nó sẽ tham gia cạnh tranh với các dịch vụ cloud computing tên là Azure Services Platform. Những công ty nhỏ hơn như Joyent và GoGrid cũng đang nổi lên.

Hiệu quả mới, mô hình mới

Sự hứa hẹn thực sự của cloud computing cho thế giới kinh doanh là sự hiệu quả. Những công ty riêng lẻ không còn cần đầu tư quá nhiều vào công suất máy tính mà họ chỉ dùng tối đa trong những khoảng khắc đỉnh điểm.

niệm vì nó tận dụng nhiều sự phát triển trong Web 2.0. Mức độ tương tác lớn hơn bên trong môi trường trình duyệt, sự tích hợp ứng dụng nhiều hơn thông qua các API mở, và sự tiện lợi ngày càng tăng với các ứng dụng dựa trên Web đang giúp thúc đẩy sự chấp nhận hoạt động "được ảo hóa". Perry tin rằng cũng như các công nghệ Web 2.0 đã phát triển những website như YouTube, Flickr và Twitter, cloud computing đem lại sự xuất hiện của một thế hệ mới "những công ty nhỏ mới ít máy chủ hơn", những công ty dịch vụ online có thể đạt được quy mô lớn mà không phải mua phần cứng. Những công ty như dịch vụ chia sẻ ảnh SmugMug dựa dựa vào các dịch vụ cloud để lưu hình ảnh và quản lý tài khoản.

"Animoto là điển hình cho công ty cloud mới", Perry nhận định. Animoto (animoto.com) cung cấp dịch vụ Web dựa trên AJAX cho phép người sử dụng upload ảnh và nhạc, mà sau đó Animoto chuyển thành các chương trình video. Tuy nhiên, trên chương trình phụ trợ, Animoto đang dùng khoảng 40 máy chủ ảo để chuyển mã nội dung đó.

mạng hóa mô hình công ty mới", Perry nhận định.

Cơn bão cloud

Mặc dù hầu như mọi công ty lớn trong lĩnh vực điện toán đều đang nói về "cloud" lúc này, khái niệm cũng có nhiều người chỉ trích về việc sử dụng nó, cả ở cấp điện toán cá nhân lẫn IT doanh nghiệp. Thậm chí những người ủng hộ như Sapenov cũng nhận ra những trở ngại. "Đó là những mô hình kinh doanh không rõ ràng, cũng như các vấn đề bảo mật và sự sẵn có".

Một mối lo chính ở cấp hạ tầng là liệu Microsoft, Google, và Amazon thật sự có thể tiến tiến bằng cách duy trì những trung tâm dữ liệu cực kỳ đắt đỏ mà họ bán lại dưới hình thức các máy ảo giá rẻ hay không. Nhiều người sợ rằng giống như công việc kinh doanh ISP hay các tiện ích khác, các dịch vụ cloud sẽ trở thành hàng hóa vốn đem lại lợi nhuận rất nhỏ. Trong trường hợp Microsoft, vốn kiểm hàng tỷ đô tư việc bán ứng dụng máy để bàn, việc chuyển những "con bò sữa" như MS Office lên Web đại diện cho sự thay đổi đáng sợ trong mô hình kinh doanh của họ.

"Microsoft hiểu đó là điều không thể tránh được", Perry nói. "Nhưng họ ở trong vị thế mà họ sẽ phải 'xin-đưa con riêng của mình'".

Những vấn đề lớn nhất có thể là tính đáng tin cậy và bảo mật. Hầu như mọi dịch vụ cloud đều dựa vào các kết nối Internet và sự đáng tin cậy của nhà cung cấp số hữu các trung tâm dữ liệu và kết nối. Apple và dịch vụ MobileMe cũng như Google Gmail đã chịu những thời gian ngưng chạy giới hạn vốn tách người sử dụng khỏi dịch vụ email sống còn. Nhưng đây là hàm ý của kết nối hay hệ thống hỏng khi toàn bộ doanh nghiệp có cơ sở dữ liệu và các ứng dụng chủ chốt sống trong cloud hơn là dưới sự giám sát của nhân viên IT của mình? Không rõ liệu chính hạ tầng Internet có nhiệm vụ phải chống đỡ cho cloud này không.

Một nỗi lo sâu sắc hơn của doanh nghiệp liên quan đến bảo mật. Cloud computing chỉ làm việc khi 1 công ty đang chuyển thông tin cho nhà cung cấp bên thứ ba. Nhưng theo định nghĩa, nhà cung cấp cloud có thể đặt dữ liệu đó ở bất kỳ vị trí vật lý nào trên thế giới và với những đối tác khác. Vì các mô hình cloud liên quan đến nhiều hạ tầng, nền tảng, và các nhà cung cấp

Dịch vụ chia sẻ ảnh SmugMug dựa hầu hết vào cloud để lưu hình ảnh và quản lý tài khoản

"Chính phủ Mỹ có thể dùng cloud để quản lý những đột biến theo thời vụ trong việc phân loại hoàn trả thuế chẳng hạn", Sapenov nói. Thay vì xây dựng các trung tâm dữ liệu để xử lý chỉ hai tháng quá trình hoàn trả thuế một năm, IRS có thể thuê sức mạnh họ cần từ 1 nhà cung cấp cloud và có thể tiết kiệm 80% so với sự đầu tư vào các máy chủ riêng của nó.

Sau những năm khởi đầu thất bại, cuối cùng cloud computing đang bắt đầu thăng hoa như 1 khái

Nhưng khi ứng dụng Animoto Facebook ra đời, "họ có sự đột biến lớn về số lượng người sử dụng", Perry cho biết. Theo 1 nghiên cứu thực tế, Animoto đã đi từ việc cần 40 máy ảo đến 5.000 máy ảo trong thời gian ngắn.

"Công ty có thể đã sụp đổ vào lúc đó", Perry giải thích. "Họ sẽ phải tăng tiền đầu tư mạo hiểm để mua máy chủ mới". Nhưng vì công ty đã dựa vào hạ tầng cloud theo yêu cầu, họ đã có thể tăng số lượng máy mới khi cần. "Điều này cách

phần mềm đa dạng, công ty phần mềm Web bạn hợp tác có thể đang xây dựng ứng dụng của họ trên một số phần cứng của bên khác mà nhà cung cấp không kiểm soát hoàn toàn.

Trong báo cáo tên là "5 lý do cloud không sẵn sàng cho giờ vàng", công ty nghiên cứu Info-Tech đã phát chỉ ra cho các nhà quản lý IT. "Không nhà cung cấp SaaS hay doanh nghiệp nào biết nơi dữ liệu thật sự đang ở và ai có thể truy cập nó". Đối với các công ty công và đối tác của chính phủ, thậm chí chưa rõ liệu các nhà làm luật sẽ cho phép dữ liệu doanh nghiệp nhạy cảm được truyền và lưu trong cloud hay không.

Tuy nhiên với những người sử dụng cuối như chúng ta, câu hỏi thực sự về cloud liên quan đến việc từ bỏ quyền kiểm soát và "cá nhân" trong điện toán cá nhân. Chúng tôi đã phát hiện rằng việc dùng những dịch vụ Web như Gmail và Flickr cho chúng ta quyền truy cập dữ liệu bất kỳ nơi đâu và sự bảo vệ chống mất mát dữ liệu khi chiếc PC để bàn thân yêu của chúng ta chắc chắn sẽ bị hư.

Nhưng trong 1 lời nói cường điệu nổi tiếng lúc này cho tờ The Guardian của Anh, Richard Stallman đã gọi toàn bộ ý tưởng về

việc chuyển dữ liệu và các hoạt động quan trọng lên Web là "lệ hơn cả sự ngu ngốc". Khái niệm cloud đảo ngược lối sống của cuộc cách mạng PC. "Hãy sở hữu điện toán riêng trên máy tính riêng với bản sao chương trình tôn trọng tự do của bạn. Nếu bạn dùng chương trình độc quyền hoặc máy chủ Web của ai đó, bạn không tự vệ được".

Khi ngày càng nhiều máy để bàn chuyển lên online, tất cả chúng ta sẽ phải quyết định liệu chúng ta có thể bay trong cloud và vẫn giữ sự kiểm soát hay không. **th**

Những người ủng hộ cloud thường xem Animoto như một "công ty mới ít máy chủ" vốn có thể tăng quy mô theo hàm mũ trong khoảng thời gian ngắn vì hầu hết phần cứng của nó là "ảo" trong cloud.

animoto
the end of videomaking

why animoto?

- ✓ it's automatic
- ✓ completely customized
- ✓ takes just minutes
- ✓ no fees unless you want the online
- ✓ embedded shorts for free
- ✓ created by 1x and 10x producers

get started
create a new video

learn more
watch the 80-sec video

© 2009 Animoto Production

CNTT và sự ảnh hưởng với thị trường ngân hàng bán lẻ Việt Nam

LTS: Trong 2 ngày 28 và 29 tháng 5 vừa qua tại Hà Nội, Banking Vietnam 2009 đã được tổ chức với chủ đề "Công nghệ ngân hàng hiện tại với sự phát triển kinh tế Việt Nam trong bối cảnh khủng hoảng kinh tế toàn cầu". Khoảng 40 báo cáo, tham luận đã được trình bày tại Hội thảo. Một báo cáo mà sau khi trình bày diễn giả đã nhận được hơn 10 câu hỏi xin được chia sẻ - một hiện tượng quá hiếm ở các cuộc hội thảo kiểu này. Đó là báo cáo của TS Đinh Quang Nương - Phó Tổng Giám đốc Ngân hàng Đông Á (DAB). TH&DS xin gửi đến bạn đọc báo cáo của TS Đinh Quang Nương (có biên tập lại theo khuôn khổ của Tạp chí) và xin được xem như một sự phản ánh ở nét tích cực nhất của Banking Vietnam 2009.

TS ĐINH QUANG NƯƠNG – PHÓ TỔNG GIÁM ĐỐC NGÂN HÀNG ĐÔNG Á

Ngành Tài chính ngân hàng: Sự phát triển và Xu thế.

Trong suốt 20 năm qua kể từ khi mô hình thương mại cổ phần Việt Nam ra đời, chưa bao giờ hoạt động của ngân hàng được quan tâm như hiện nay. Dịch vụ ngân hàng ngày một đa dạng, phong phú và được người dân sử dụng phổ biến hơn. Những khái niệm như lãi suất, tỉ giá, tiền gửi tiết kiệm... đã trở nên gần gũi hơn với người dân. Có thể nói, trong những năm qua, ngành ngân hàng

Việt Nam đã có bước phát triển vượt bậc với việc mở rộng quy mô hoạt động, nâng cao chất lượng sản phẩm dịch vụ, tăng cường mạng lưới và hiện đại hóa công nghệ.

Dẫn đầu toàn ngành ngân hàng là 4 Ngân hàng Thương mại Nhà nước (NHTMNN) với quy mô tăng nhanh qua các năm, tổng tài sản bình quân đến hết năm 2006 đã lên tới gần 180.000 tỉ đồng/ngân hàng. Tính chung tổng tài sản của khối này năm 2005 tăng 18,2% so với năm 2004, năm 2006 tăng 26,9% so với năm 2005. Tốc độ

tăng trưởng tài sản bình quân của 4 NHTMNN theo phương pháp tích số trong giai đoạn này là 22,1%/năm. Tuy nhiên, một điều đáng chú ý là tỷ lệ tổng tài sản và vốn huy động của 4 NHTMNN so với tổng số của 16 ngân hàng đang giảm dần qua các năm (năm 2004 chiếm 85,9% và 85,5%; năm 2005 còn 83,1% và 83,4%; năm 2006 là 78,4% và 78,6%). Lý giải cho hiện tượng này là sự tăng trưởng hết sức mạnh mẽ của khối các Ngân hàng Thương mại Cổ phần (NHTMCP).

Trong những năm gần đây, các

ngân hàng thuộc Nhóm NHTMCP đã có đóng góp lớn cho nền kinh tế và dần khẳng định vị trí của mình trong hệ thống ngân hàng. Mặc dù trong giai đoạn bắt đầu và tiến trình phát triển có gặp nhiều bất lợi so với các NHTMNN nhưng đến đầu năm 2007, các ngân hàng này đã có tổng tài sản chiếm hơn 20% tổng tài sản của cả hệ thống, tăng gấp 2,5 lần so với năm 2004. Bên cạnh đó, các NHTMCP cũng phát triển chóng mặt về mạng lưới chi nhánh và các phòng giao dịch.

Tuy nhiên, cho đến nay, Việt Nam vẫn được đánh giá là nền kinh tế tiến mặt, có tỉ lệ tiến mặt trên tổng phương tiện thanh toán từ 17% trở lên. Trong năm 1997, tỉ lệ này ở Việt Nam là 32,2% và phải mất hơn 10 năm mới giảm xuống mức khoảng 20% như hiện nay. Theo thống kê bán chính thức từ Ngân hàng Nhà nước, hiện nay có khoảng 15 triệu tài khoản – thẻ giao dịch với ngân hàng. Và nếu so với hơn 85 triệu dân hiện nay thì quá thực đây là con số rất nhỏ - chỉ dưới 10% dân số tiếp cận với các sản phẩm dịch vụ tài chính ngân hàng. Thời gian qua, Chính phủ cũng như Ngân hàng Nhà nước đã có những chính sách, chỉ thị mạnh mẽ để khuyến khích người dân dần quen với các giao dịch Ngân hàng như chỉ thị 20 về việc trả lương qua tài khoản cho các đối tượng hưởng lương từ ngân sách Nhà nước, bắt buộc các giao dịch tiền tệ lớn sử dụng hệ thống chuyển khoản qua ngân hàng... Những số liệu trên cho thấy tiềm năng phát triển mạnh mẽ của dịch vụ tài chính ngân hàng nói chung và những sản phẩm, dịch vụ ngân hàng bán lẻ nói riêng. Theo nhận định của một số chuyên gia kinh tế, tài chính, tiềm năng tăng trưởng của ngân hàng bán lẻ có thể đạt trên 25% mỗi năm trong vòng 5 năm tới. Tuy nhiên để đạt được mục tiêu này phải cùng một lúc hai tác động:

1. Đưa người dân đến với thị trường tài chính ngân hàng và đồng thời

2. Đưa dịch vụ tài chính ngân hàng đến với người dân.

Sự phát triển đa dạng hóa các dịch vụ ngân hàng là tất yếu bởi cùng với sự phát triển của nền kinh tế, nhu cầu của các khách hàng sẽ ngày càng đa dạng hơn, khó tính hơn và chỉ có bằng cách

ứng dụng các công nghệ hiện đại mới đáp ứng nổi những nhu cầu này. Nhờ có hệ thống ứng dụng các công nghệ hiện đại, khách hàng sẽ ngày càng ít phải đến ngân hàng hơn. Thay vào đó, khách hàng sử dụng các dịch vụ thanh toán qua mạng, qua hệ thống máy tự động và các ứng dụng trên nền tảng công nghệ tin học – viễn thông. Theo thống kê, chỉ riêng lĩnh vực bán lẻ của các ngân hàng trên thế giới có hàng ngàn sản phẩm dịch vụ; hiện tại các ngân hàng Việt Nam mới chỉ đáp ứng được một phần rất nhỏ, khoảng 100 sản phẩm và dịch vụ.

Ngoài ra, xu hướng "PUSH" mang các sản phẩm dịch vụ ngân hàng đến tận tay khách hàng ở Việt Nam sẽ ngày càng mạnh mẽ và số lượng khách hàng sẽ tăng lên đáng kể nhờ chất lượng dịch vụ được nâng cao và tăng tính tiện ích/chủ động cho khách hàng thông qua việc mở rộng mạng lưới giao dịch chi thu, hệ thống máy ATM, POS, ứng dụng dịch vụ qua mạng điện thoại, Internet... Hệ thống máy ATM, POS đã được triển khai rất nhanh chóng với công nghệ hiện đại. Đến hết tháng 5/2007 đã phát hành được khoảng 6,5 triệu thẻ, tăng 185% so với năm 2006; số thẻ quốc tế

quân của số lượng thẻ mà DAB đã phát hành trong giai đoạn 2003-2008 rất ấn tượng, đạt 130%/năm, nâng tổng số thẻ đã phát hành của DAB đến cuối năm 2008 là 2,5 triệu thẻ, cùng với gần 1.000 máy ATM rải đều trên toàn quốc.

Bên cạnh đó, số liệu thống kê cho thấy số lượng người sử dụng Internet và thiết bị di động gia tăng chóng mặt trong 5 năm trở lại đây. Năm 2003 số người dùng Internet ở Việt Nam khoảng trên 3 triệu thì đến 2008 đã là trên 22 triệu. Số người sử dụng điện thoại di động của năm 2003 chỉ là trên 2,7 triệu thì đến 2008 đã là trên 26,6 triệu. Đây có thể nói là điều kiện thuận lợi để các ngân hàng bán lẻ tập trung đầu tư và phát triển các sản phẩm và dịch vụ ngân hàng dựa trên hệ thống Internet banking, mobile banking hay SMS banking...

Vai trò của CNTT

CNTT hiện đại quyết định sức cạnh tranh và đầu tư vào công nghệ là hướng ưu tiên số 1 nhằm nâng cao chất lượng dịch vụ và tiết kiệm chi phí, tối đa hóa khả năng xử lý và hiệu quả quản lý nghiệp vụ trong hoạt động ngân hàng. Sự phát triển đa dạng hóa

đạt gần 500.000 thẻ, tăng 185% so với năm 2006, nâng tổng số thẻ phát hành (cả nội địa và quốc tế) lên gần 7 triệu thẻ, tăng 140% so với cuối năm 2006. Điển hình như DAB, tốc độ tăng trưởng bình

các dịch vụ ngân hàng là tất yếu bởi như đã nói ở trên cùng với sự phát triển của nền kinh tế, nhu cầu của khách hàng sẽ ngày càng đa dạng hơn, khó tính hơn và chỉ có bằng cách ứng dụng các CNTT

hiện đại mới đáp ứng nổi những nhu cầu này. Ứng dụng CNTT hiệu quả sẽ làm cho thời gian đưa sản phẩm ra thị trường theo cách nhanh chóng, cập nhật, kiểm soát được rủi ro tín dụng và nguồn vốn. CNTT tạo ra thêm các điểm tiếp cận mới để khách hàng giao dịch được thuận tiện hơn. Ngoài ra CNTT còn giúp tổ chức ngân hàng vận hành hiệu quả hơn qua các ứng dụng tự động hóa, giảm được giá thành của các dịch vụ và sản phẩm ngân hàng để khách hàng dễ tiếp cận và chấp nhận hơn. Theo thống kê của ngân hàng Đông Á, chi phí cho mỗi giao dịch tại máy ATM chỉ bằng 1/8 chi phí cho mỗi giao dịch tại quầy và chi phí cho mỗi giao dịch trên Internet thì chỉ bằng 1/12 chi phí cho mỗi giao dịch tại quầy.

Hiện nay, hầu hết các ngân hàng Việt Nam đang tiếp tục đầu tư/nâng cấp mạng diện rộng và hạ tầng CNTT với các giải pháp kỹ thuật và phương thức truyền thống phù hợp với trình độ phát triển của hệ thống ngân hàng Việt Nam và các chuẩn mực, thống lệ quốc tế.

Tuy nhiên, rất nhiều ngân hàng hiện đang loay hoay trong việc lựa chọn giải pháp CNTT và hiện thực hóa ứng dụng CNTT vào ngân hàng như thế nào? Chúng ta có 2 phương pháp:

•Bottom up (hay còn gọi là phương pháp từ dưới lên): ngân hàng sẽ nhìn từ phía sản phẩm từ đó đưa ra nhu cầu đối với CNTT như thế nào.

•Top down (hay còn gọi là phương pháp từ trên xuống): ngân hàng sẽ đưa ra định hướng, mục tiêu cũng như tầm nhìn chiến lược. Từ đó sẽ chọn những giải pháp CNTT phù hợp và xây dựng hạ tầng cơ sở.

Phương pháp thứ 2 tuy tốn kém chi phí trong thời gian ban đầu nhưng lại mang đến hiệu quả lâu dài: giúp ngân hàng dễ dàng phát triển và đa dạng hóa sản phẩm, dịch vụ ngân hàng; khả năng mở rộng lĩnh vực hỗ trợ việc phát triển mạng lưới chi nhánh trong tương lai...

Xét một trường hợp - Ngân hàng Đông Á

Mục tiêu

Trở thành một trong những ngân hàng bán lẻ hàng đầu tại Việt Nam dựa trên các tiêu chí:

- Số lượng khách hàng.
- Sản phẩm đa dạng + chất lượng dịch vụ.
- Tinh chuyên nghiệp của tổ chức.

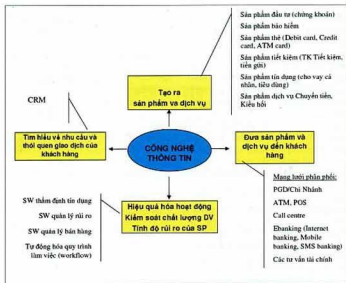
Tầm nhìn

Sử dụng CNTT làm thế mạnh để dẫn đầu thị trường NHBL tại Việt Nam, với việc cung cấp sản phẩm dịch vụ đa dạng và giá thành sản phẩm phù hợp cho số đông khách hàng.

Do đã định hướng được tầm nhìn chiến lược, mục tiêu phát

chấp nhận thẻ trong đó số lượng máy ATM đạt khoảng 1.000, cùng với 800 POS trải đều trên toàn quốc. Không dừng lại ở đó, DAB dự kiến sẽ đạt được 1.500 máy ATM vào năm 2010.

•Hiện tại, hàng tháng DAB có 4 triệu lượt giao dịch qua mạng lưới ATM. Ngoài ra số lượng rút và chuyển tiền qua ATM vượt qua số lượt giao dịch tại quầy ở các PGD/Chi nhánh giảm thiểu chi phí giao dịch và đầu tư tại các PGD.

triển trong mảng sản phẩm dịch vụ ngân hàng bán lẻ, đồng thời thấy được ảnh hưởng và tầm quan trọng của ứng dụng CNTT; trong suốt 3 năm qua, DAB có những giải pháp CNTT hợp lý và xây dựng hạ tầng cơ sở phù hợp. Chính vì thế, DAB đã và đang đi một bước tiến rất dài, cụ thể:

•Số lượng Phòng Giao dịch (PGD)/Chi nhánh gia tăng liên tục, từ 44 PGD/Chi nhánh năm 2005 đã tăng hơn 3 lần vào năm 2008 với số lượng 148 PGD/Chi nhánh.

•Một trong những ngân hàng dẫn đầu về số lượng KHCN với 2,7 triệu thẻ ATM. Bên cạnh đó, DAB đang từng bước đẩy mạnh phát triển thẻ tín dụng và cũng đạt được những thành quả đáng kể.

•Hệ thống máy ATM, POS đã được triển khai rất nhanh chóng với công nghệ hiện đại. Hiện tại, DAB có 1.700 điểm giao dịch

Những thành quả trên đã góp thêm động lực mạnh mẽ để DAB đặt ra những mục tiêu chiến lược đến năm 2012, cụ thể là:

•Số lượng khách hàng, tài khoản thẻ tăng đôi, đạt trên 5 triệu thẻ.

•Thế tiếp tục đẩy mạnh gia tăng nhanh chóng mạng lưới, các kênh phân phối (như PGD, Chi nhánh, ATM box, POS) nhằm tiếp tục phát triển hoạt động cả chiều rộng và chiều sâu trên cơ sở ứng dụng các công nghệ hiện đại trong quản lý và tác nghiệp. Dự kiến năm 2012, DAB sẽ có 3.000 điểm giao dịch chấp thuận thẻ ATM/POS, trong đó số lượng máy ATM được nhân đôi so với hiện nay.

•Đẩy mạnh chú trọng việc phát triển ebanking, với mong muốn khách hàng giao dịch qua ebanking chiếm 10% số lượng khách hàng giao dịch tại DAB.

BỘ VI XỬ LÝ TÍ HON Intel® Atom™

NỀN TẢNG CỦA CÁC NETTOPS

KỶ IV: INTEL® ATOM™ – “CHÀO HÈ ATOM”

DƯƠNG QUỐC AN

Giám Đốc Kỹ Thuật
Intel Việt Nam & Đông Dương

Đến với **KỶ I**, người sử dụng đã được giới thiệu bộ vi xử lý nhỏ nhất thế giới Intel® Atom™ - đây là bộ vi xử lý Intel® Atom™ Single Core.

Đến với **KỶ II**, người sử dụng biết đến những bộ vi xử lý Intel® Atom™ mới hơn, chuẩn bị xuất hiện tại VN trong Q2 2009 này - bộ vi xử lý Intel® Atom™ Dual Core – Do More.

Đến với **KỶ III** này, người sử dụng biết đến chương trình “**Lộc Xuân ATOM**” – đây là chương trình đưa các máy tính “NETTOPS” sử dụng bộ vi xử lý Intel® Atom™ đến tay người tiêu dùng với mức giá phù hợp trong quý 1 – 2009.

Trong **KỶ IV** này, người sử dụng sẽ được cập nhật về chương trình “**Chào hè ATOM**” – đây là chương trình đưa các máy tính “NETTOPS” sử dụng bộ vi xử lý Intel® Atom™ đến tay người tiêu dùng với mức giá phù hợp trong quý 2 – 2009 này.

Sau đây là các ưu điểm của NETTOPS

• **Giá cả phù hợp** - Các NETTOPS sử dụng bộ vi xử lý Intel® Atom™ có giá cả rất phù hợp với mọi đối tượng sử dụng.

• **Điện năng tiêu thụ rất thấp** – điều này đồng nghĩa với việc tiết kiệm điện khi hệ thống máy hoạt động liên tục 8 giờ mỗi ngày và quan trọng hơn là do nhiệt năng tỏa ra thấp nên sẽ giảm đáng kể chi phí điện cho hệ thống máy lạnh – đây là vấn đề mà các phòng máy tính trong các trường học trên toàn thế giới, đặc biệt là tại Việt Nam rất quan tâm.

• **Khả năng sử dụng** - các NETTOPS đều có thể chạy âm ảnh, nhẹ nhàng với mọi ứng dụng để xem phim, nghe nhạc, lướt web, học tập, chơi Game online / offline cơ bản...

Các máy tính “NETTOPS” hiện nay đang được chào bán rộng rãi trên thị trường với các chương trình “Lộc Xuân ATOM” trong quý 1 - 2009, “Chào Hè ATOM” trong quý 2 - 2009.

Watch & Play

Xem / Chia sẻ hình ảnh
Xem / Chia sẻ phim
Chơi Game Online cơ bản

Communicate

& Browse

Thư điện tử
Tin nhắn
Điện thoại IP (VOIP)
Lướt Web

Listen & Learn

Nghe nhạc MP3
Truy cập thông tin
Nghiên cứu/ Học tập

Để biết thêm thông tin, người sử dụng có thể truy cập vào website: <http://www.intel.com> hoặc liên hệ với các đại lý Intel trên toàn quốc, hoặc liên hệ với các đại lý Intel trên toàn quốc qua các đường dây nóng sau

HN : 04-37.32.32.32

HCM: 08-39.433.606

ĐN: 0511-33.750.300

CT: 0710 – 3-733.825

TapChiTinHoc * INFO

AOC 18,5 inch 831S LCD cho sinh viên

Trong đại gia đình màn hình AOC, nếu như F series nhắm đến phân khúc gia đình với nét thiết kế nhẹ nhàng, tao nhã thì ở P series, các nhà thiết kế - đồ họa cảm nhận được sự tinh tế và chuyên nghiệp trong việc hiển thị hình ảnh. Mặt khác, V series lại đem đến những hình ảnh sống động góp phần khiến game thủ hòa mình vào những cuộc phiêu lưu, hành động cùng với Terminator hay Hamilton Rourke và cuối cùng là người em út trong gia đình: S series, hướng đến phân khúc bình dân, đặc biệt dành cho sinh viên với mức giá rẻ đến bất ngờ. Sản phẩm AOC 18,5 inch 831S là một đại diện tiêu biểu nhất cho S series.

Thiết kế

AOC mang đến cho người dùng màn hình 18,5 inch góc rộng với tông màu đen duy nhất. Kiểu thiết kế của nó rất đơn giản, ít bắt mắt, nếu so với các đàn anh của nó như F19, 913Fw, 917Vw... Panel LCD mỏng trên một chân đế được "bo" tròn. Người dùng có thể tự tinh chỉnh độ nghiêng với các góc nhìn đa dạng nhất mà không bị ràng buộc bởi các khớp gắn truyền thống.

Thử nghiệm

Chất lượng hiển thị của màn hình này chỉ ở mức tương đối, màu sắc khá đồng bộ. Tuy nhiên, các thao tác căn chỉnh và thiết lập màu sắc cần một chút kiên nhẫn. Nhưng sau đó, hệ thống menu cho phép bạn can thiệp hầu như mọi thông số của màn hình, qua phím bấm đặt ngay cạnh dưới màn hình. Với chế độ Automatic, chất lượng hiển thị phù hợp với phần lớn ngữ cảnh sử dụng. Nhìn chung, màu sắc có chiều hướng thiên về mảng màu tối ở các góc cạnh, tuy nhiên không gây ảnh hưởng nhiều vì tầm nhìn của bạn ít khi dồn về các góc nhưng đó lại là tiêu chí để đánh giá 2 dòng màn hình phổ thông và cao cấp.

AOC 831S có mức phân giải chuẩn 1366x768 (độ chia 16:9), tương tự như độ phân giải trên các tivi LCD HD 720p. Thời gian đáp ứng của panel màn hình khá nhanh

5ms, mọi chuyển động diễn ra mượt mà, cùng với độ tương phản "động" (DCR - Dynamic Contrast Ratio) lên đến 12.000:1. DCR chỉ thực sự thích hợp cho những công việc cần ánh sáng cao như xem phim, chơi game... Ngoài ra, AOC 831S còn cung cấp 6 chế độ ECO Mode cho từng điều kiện làm việc khác nhau. Do sản phẩm thuộc dòng cấp thấp nên không hỗ trợ cổng giao tiếp DVI-D hay HDMI mà chỉ là dây VGA thông thường. Điều này khiến cho chất lượng giảm một ít nhưng thật khó để nhận ra nếu bạn không phải là người chuyên về phần cứng hay thiết kế đồ họa.

Góc nhìn tổng thể của AOC 831S tương đối rộng, theo tài liệu góc nhìn có thể lên tới 170/160 và đạt 140 ở điều kiện sử dụng thực tế, để đảm bảo bạn vẫn có thể đọc được nội dung trên màn hình. Trong quá trình sử dụng, AOC 831S cho hình ảnh sắc nét. Đối với việc duyệt web và đọc văn bản trong Word, Excel chất lượng hiển thị của chữ và hình ảnh rất tốt, bạn nên để font chữ 10 nếu không sẽ rất khó chịu khi phải làm việc với các đoạn văn bản dài.

Nhận xét

Nhìn chung, với giá 2,2 triệu đồng, AOC 831S có thể đáp ứng được đa số nhu cầu của sinh viên với chi phí eo hẹp.

Sản phẩm được bán rộng rãi ở các cửa hàng máy tính trên toàn quốc.

TapChiTinHoc * INFO

Lexmark X543dn

Máy in đa năng nhanh nhưng chưa đẹp

Máy in laser màu đa năng nhỏ X543dn của Lexmark được thiết kế dành cho thị trường văn phòng cỡ nhỏ.

Giá khá thấp, tốc độ in, copy, và scan nhanh, không gặp vấn đề khi vận hành, được bảo hành một năm, nhưng chất lượng in lại xoàng xĩnh đến mức đáng thất vọng.

Máy in X543dn nhỏ, hình hộp, màu kem và xám này có kiểu dáng tương tự những chiếc máy in đa năng truyền thống. Nó không có nắp khay giấy vuông nằm phía sau, nên rất thích hợp để đặt sát tường, vì hộp mực và khay đựng giấy đều được đặt ở trước, trên đỉnh, và hai bên. Bảng điều khiển nằm ngay dưới khay nạp giấy tự động (ADF) 50 trang, và giấy sau khi in được chuyển đến một khay đỡ nằm trên đỉnh máy. Khay đựng giấy phía trước, điều chỉnh được, có thể chứa được 250 tờ và vừa vặn với mọi khổ giấy cỡ A4 trở lại.

Ở mặt trước, phía dưới máy in là

một khay đựng giấy in điều chỉnh được có thể chứa từ phong bì đến giấy in thường. Vì khả năng chứa nhiều giấy in hoặc phong bì cùng một lúc của khay đựng này và vị trí không thuận lợi của khay nên nó không thể hữu dụng trong môi trường công sở.

Cài đặt của X543dn thì không rắc rối nhưng có phần dài dòng. Bạn có thể cài đặt chiếc máy in thành máy in USB nội bộ hay thiết bị mạng qua cổng Ethernet của nó hoặc máy chủ không giấy (149 USD). Để chiếc máy vận hành tự động in hai mặt, bạn phải chọn tùy chọn duplex trên menu của máy in. Cũng vậy, bạn cần phải định trạng thái PGL 5 hay PostScript, vì máy in không tự động truy cập chúng.

In một màu hay nhiều màu thì nhanh và hiệu quả. Tài liệu chữ 10 trang của chúng tôi - có chữ, hình và đồ thị - chỉ mất có 45 giây, với bản in đầu tiên mất 13 giây. Về phần tài liệu toàn chữ 20 trang chỉ mất trung bình một phút 7 giây và bản in đồ thị khổ A4 mất 13 giây khi in trên giấy thường và 35 trên giấy bóng. Dĩ nhiên in hai mặt có phần lâu hơn, nhưng chúng tôi không

thấy có tình trạng kẹt giấy hay không kéo được giấy khi in một lần hai mặt.

Về phần scan và copy thì lại cực nhanh. Với ảnh 300 ppi, scan ảnh một màu lần nhiều màu khổ A4 mất 20 giây. Giao diện scan, tuy đơn giản nhưng hiệu quả đối với mọi nhu cầu kinh doanh, độ phân giải quang học tối đa của máy scan chỉ có 600ppi. Copy một bức ảnh màu A4 mất trung bình là 18 giây, trong khi đó một trang toàn chữ lại mất đến 16 giây. Khi sử dụng ADF để copy tài liệu toàn chữ gồm 10 trang chỉ mất có 52 giây. Bạn có thể scan cả hai mặt của bản in, dù vậy bạn phải tự mình lật mặt giấy. X543dn cũng cho phép scan nhiều trang lên một tờ giấy.

Chất lượng bản in và hình ảnh rất đáng đồng tiền, nét chữ thì sắc nét, không lem, đẹp, và dễ đọc. Tuy nhiên, màu đen không đậm. Các biểu đồ kinh doanh thì rõ ràng và đậm nhưng không lên, mặc dù màu sắc có phần hơi tối. Các máy in màu laser thường cho ra các bức ảnh cực kỳ đậm, và X543dn cũng không phải là ngoại lệ. Để có được những bức ảnh chất lượng, bạn nên dùng máy in phun.

Lexmark cho biết rằng chu kỳ làm việc của X543dn khá khiêm tốn, từ 500 đến 1.500 trang một tháng, mặc dù chu kỳ tối đa của nó được ước tính là 35.000 trang một tháng. X543dn là một chiếc máy in chắc chắn, thích hợp với kinh doanh sẽ dễ dàng đáp ứng nhu cầu và mong đợi của hầu hết người sử dụng SOHO. Nhưng nếu bạn muốn chất lượng hình ảnh thuộc loại tốt, thì nên tìm chiếc máy khác.

●●●●

•Ưu: rẻ, nhanh, in hai mặt, hộp mực dễ di dời

•Khuyết: bản in và hình ảnh chất lượng trung bình; khe nhét giấy đơn không thuận tiện; khay đầu ra có giới hạn

•www.lexmark.com

•Giá: 700 USD

Chiếc card âm thanh cao cấp của Asus là Xonar Essence STX (199 USD) có các tính năng có thể khiến cho nhiều người yêu thích nghe nhạc bằng headphone phải mủi lòng. Nó hỗ trợ đầy đủ cho âm thanh vòm trong game và rạp hát tại gia. Điều này khiến cho Xonar Essence STX trở thành một lựa chọn hấp dẫn cho bất cứ ai đang tìm kiếm sự trong trẻo đến mức khác thường của âm thanh.

Xonar Essence STX sử dụng cùng một bộ xử lý âm thanh Asus AV100, dựa trên C-Media Oxygen HD, với loại card cũ hơn là Xonar DX (100 USD). Dù có quan tâm đến thông số kỹ thuật của những thành phần này hay không thì bạn vẫn có thể nghe thấy nhiều chi tiết hơn trong các bản nhạc cũng như tận hưởng độ trong trẻo tuyệt đối hơn hẳn ở âm thanh từ board mạch chủ.

Những người yêu thích nghiên cứu âm thanh quan tâm đến các phần máy móc sẽ đánh giá cao việc chiếc card này có sử dụng công nghệ chuyển đổi số sang analog BurrBrown cao cấp, các tụ điện nichicon chuyên nghiệp, và một cặp chip khuếch đại hoạt động (op-amp) có thể tháo lắp. Những bộ khuếch đại hoạt động này có thể được thay bằng các chip có chất lượng cao hơn (hoặc chip cung cấp các tính chất âm thanh tốt hơn) nếu bạn muốn điều chỉnh âm thanh theo sở thích cá nhân của mình. Các thành phần phát analog không bị ảnh hưởng bởi điện từ.

Cũng có một bộ khuếch đại (amplifier) Texas Instrument đặc biệt

Asus Xonar Essence STX Âm thanh vượt trội, chuyên để nghe bằng headphone

cho phép bạn sử dụng headphone chất lượng cao với điện trở đến 600 ohm mà không cần một bộ khuếch đại rời. Các cổng Mac chỉ huy, Essence STX cho thấy rõ sự vượt trội của đĩa DVD tiếng bit rate cao này trên lại CD nguyên bản, và khi chúng tôi kết nối các đầu ra analog âm thanh nổi vào một bộ tiếp nhận Onkyo 650, thì chất lượng âm thanh qua loa cũng ấn tượng như vậy. Lưu ý rằng đầu ra analog chỉ có stereo (âm thanh nổi), nên bạn sẽ phải cần đến một đầu ra KTS cho âm thanh vòm và một bản điều khiển phần mềm để chuyển từ đầu ra này sang đầu ra khác.

Việc dùng cả headphone và các earbud cao cấp sẽ loại bỏ hoàn toàn những tiếng nhiễu và xì trong bất cứ một phần âm thanh nào mà chúng ta nghe. Âm nhạc rất đầy và năng động, với bass sâu, âm thì rõ, và những âm trung rất rõ không bị lộn xộn như ở các giải pháp âm thanh onboard. Độ sắc của âm thanh quá tốt đến nỗi chúng tôi thật sự nhận ra được sự khác biệt giữa các bài hát AAC và MP3 có độ bit rate thấp và cao; những bài hát nên không mất và có bit rate cao cho

thấy sự cải thiện đáng kể. Ấn tượng nhất là chất lượng âm thanh xuất sắc của đĩa DVD: Rumours do Fleetwood Mac chỉ huy. Essence STX cho thấy rõ sự vượt trội của đĩa DVD tiếng bit rate cao này trên lại CD nguyên bản, và khi chúng tôi kết nối các đầu ra analog âm thanh nổi vào một bộ tiếp nhận Onkyo 650, thì chất lượng âm thanh qua loa cũng ấn tượng như vậy.

Chiếc card âm thanh này cũng cung cấp hỗ trợ cho Dolby Headphone và Dolby Virtual Speaker; cả hai đều thực hiện tốt nhiệm vụ kích thích một môi trường 3D với chỉ hai loa, cũng như bằng các mở rộng nhạc nổi hoặc chuyển đổi âm thanh nổi 6 kênh. Asus thêm vào một bộ điều chỉnh đầy đủ trong Xonar Audio Center, cũng như một số hiệu ứng môi trường khác, dù chúng ta không thể lường trước được những người yêu nhạc sẽ muốn xử lý âm nhạc của họ để nghe như thế chúng đang được chơi từ một phòng thu hay trong nhà tắm. Nếu bạn kết nối qua đầu ra KTS, Dolby Digital Live và Dolby Pro Logic II sẽ cho ra âm thanh vòm rạp hát tại gia.

Đối với game thủ, Xonar Essence STX sẽ hỗ trợ EAX 2.0 cũng như Asus DS3D GX 2.0 khi sử dụng đầu ra KTS. Điều này cho phép cả người dùng XP lẫn Vista chơi cả game EAX HD 5.0 và DirectSound 3D với âm thanh vòm đầu đủ. Mô phỏng EAX 5.0 không hoàn hảo - chúng ta thỉnh thoảng nghe những lỗi như giọng nói vô tình bị vang echo - nhưng nói chung thì hiệu ứng 3D vẫn thuyết phục và rất thực so với những gì được mong đợi.

- Ưu:** chất lượng âm thanh tuyệt hảo; bộ khuếch đại headphone tốt; có thể chuyển đổi bộ khuếch đại; mô phỏng Direct3D, EAX cho game XP và Vista

- Khuyết:** Đầu ra analog chỉ có stereo

- Giá tham khảo:** 199 USD

Đồ họa Radeon HD 4850

Nhanh chóng và dễ dàng chỉnh sửa điện áp để ép xung triệt để

Thị trường card đồ họa tầm trung đang lan tràn những sản phẩm trông chờ được "gia cố" (mod). Giống như các bộ vi xử lý được chỉnh tốc độ lại để tạo thành 1 dòng sản phẩm tương tự nhưng đơn giản là chỉ khác xung nhịp hay kích thước bộ đệm, vì thế, các GPU sử dụng ở các card đồ họa ngày nay cũng thế. Điều này có nghĩa là các GPU sử dụng ở các card phổ thông có thể giống y như những thứ được sử dụng ở các card đồ họa cao cấp mặc tiền nhất hiện tại. Và, như thường lệ, với một ít nỗ lực thêm vài chỉnh sửa, thường có nhiều khả năng biến một card đồ họa rẻ thành một sản phẩm hàng đầu, đắt hơn nhiều (xét về hiệu năng).

Ví dụ là ATI Radeon HD 4850. Radeon HD 4850 phổ thông này dựa vào RV770 GPU lần đầu tiên ra mắt vào năm ngoái. RV770 cũng được sử dụng ở Radeon 4870 uy lực mạnh hơn và sản phẩm hàng đầu hiện tại của AMD, Radeon HD 4870 X2, nó có 2 RV770 GPU hoạt động một lúc. Sự khác biệt thật sự duy nhất giữa Radeon HD 4850 và 4870, ít nhất ở mức độ kỹ thuật, là lõi GPU và tốc độ bộ nhớ của chúng. Dĩ nhiên, Radeon HD 4870 được trang bị một

bộ tản nhiệt và loại RAM khác (GDDR3 so với GDDR5), nhưng những card loại này rất tương tự nhau. Chúng có cùng các tính năng giống nhau, sử dụng cùng driver...

Bằng cách ép xung (overclock) Radeon HD 4850, nó có thể chạy hầu như là một card 4870. Tuy nhiên, thường khó để overclock 4850 một cách đáng kể khi nó chạy như dạng ban đầu của mình. Để thật sự nhận được thêm hiệu năng từ Radeon HD 4850, GPU và điện áp bộ nhớ của nó cần phải được tinh chỉnh, điều này, thường kéo

theo việc cho phép overclock cao hơn nhiều so với một card ban đầu có thể chịu được.

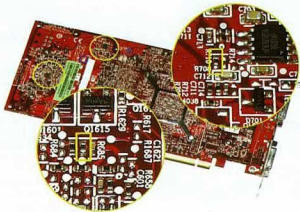
May mắn thay, để dàng chỉnh GPU và điện áp bộ nhớ của Radeon HD 4850, và bạn có thể thực hiện điều này mà không cần gì khác ngoài một cây viết chì. Chúng tôi sẽ hướng dẫn bạn cách làm.

Điều cần ghi nhớ

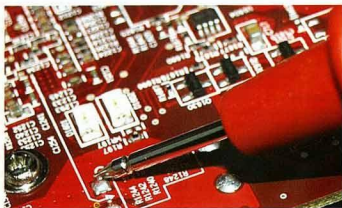
Trước khi chúng tôi giải thích điều gì, chúng tôi phải cảnh báo bạn về những sự nguy hiểm của việc chỉnh sửa điện áp. Việc cung cấp quá nhiều điện áp tới một bộ phận cụ thể nào sẽ có khả năng gây ra nguy hiểm không thể sửa chữa được. Tăng điện áp cung cấp cho một bộ phận cũng sẽ tăng nhiệt lượng nó tỏa ra, vì thế một điều quan trọng là cần phải chú ý tới việc tản nhiệt, đặc biệt với một card như là Radeon HD 4850, thứ mà vận hành cực kỳ nóng ở cấu hình ban đầu của nó. Và, dĩ nhiên, nhiều khả năng bạn sẽ làm mất hiệu lực bảo hành của card. Nếu bạn lên kế hoạch thực hiện việc chỉnh sửa này, bạn buộc phải thực hiện những bước kiểm tra điện áp và chắc chắn rằng card đồ họa của

Nếu bạn hoàn toàn không để ý gì tới những quy định bảo hành của sản phẩm, tất cả những gì bạn cần để chỉnh điện áp Radeon HD 4850 là một cây viết chì và chút ít can đảm.

Có hai vùng ở phía sau một PCB Radeon HD 4850 mà chúng tôi sẽ tập trung vào. Vùng thấp hơn ở phía sau card là nơi mạch điện quyết định điện áp GPU được đặt. Và vùng phía trên dọc theo cạnh trên của card là nơi tìm thấy mạch điện điều tiết điện áp bộ nhớ.

Trước khi đặt card đã được chỉnh điện thế vào bất cứ việc overclock hay chịu đựng bài kiểm tra nào, hãy kiểm tra các con số điện áp GPU và bộ nhớ với một thiết bị đo nhiều thông số. Việc luôn theo dõi nhiệt độ cũng là ý kiến hay, để xem những card Radeon HD 4850 ban đầu có thể chịu độ nóng bao nhiêu.

bạn được tản nhiệt một cách tương xứng.

Để chỉnh điện áp một Radeon HD 4850, bạn sẽ cần một cây viết chì như đã nói ở trên, một đồng hồ đo nhiều thông số, và một tiện ích của hãng thứ ba, như là RivaTuner hay ATI Tool, để overclock card. Thanh trượt overclock được tạo sẵn trong tab Overdriver của ATI Catalyst Control Center có thể không mang lại tốc độ đồng hồ cao như một Radeon HD 4850 đã được chỉnh điện áp có thể đạt tới. Thêm nữa, các công cụ của hãng thứ ba có những bài kiểm tra tính ổn định được xây dựng sẵn, giúp cho quá

trình overclock dễ dàng hơn.

Bước đầu tiên trong quá trình chỉnh là bảo đảm rằng bạn có một card thích hợp. Chỉnh sửa bằng viết chì mà chúng tôi nói ở trong bài này chỉ thích hợp với các card Radeon HD 4850 được tạo nên từ thiết kế PCB (bản mạch) ATI nguyên gốc. Nếu bạn có một Radeon HD 4850 tự tạo với PCB không tiêu chuẩn, các bước chi tiết dưới đây sẽ không thể áp dụng.

Tách card ra khỏi bộ tản nhiệt, với đầu ra của nó ở bên phải, và xem qua phía sau của nó. Các điện trở và các bộ điều chỉnh điện áp được xếp ở phía xa bên tay trái,

tầm giữa card. Đây là vùng mà chúng tôi sẽ thực hiện việc chỉnh sửa bằng bút chì. Tầm 5 cm về phía tay phải, dọc theo cạnh trên của card, là vùng mà chúng tôi sẽ chỉnh điện áp cho bộ nhớ. Với việc chỉnh điện áp GPU, chúng tôi sẽ dùng bút chì để vẽ lên điện trở ở vị trí giữa R684 và R685, và với việc chỉnh điện áp bộ nhớ, chúng tôi sẽ dùng tới điện trở R710. Việc tô chì lên các điện trở sẽ giảm điện trở của chúng một cách hiệu quả, vì thế, sẽ dẫn theo việc tăng điện áp xuất ra của mạch.

Công đoạn chuẩn bị

Tuy nhiên, trước khi thực hiện việc tô bút chì lên các điện trở, điều quan trọng là cần kiểm tra điện áp GPU và bộ nhớ với card ở tình trạng ban đầu. Có hai điểm kiểm tra - miếng hợp kim bên dưới tụ điện C646 (cho điện áp GPU), và hợp kim kế bên nhãn R1236 trên PCB (cho điện áp bộ nhớ). Cả hai đều được khoan tròn màu xanh dương trong hình minh họa.

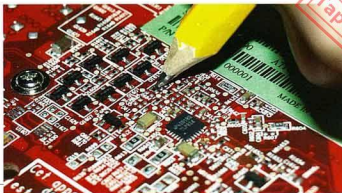
Với card được cài đặt trong hệ thống và đã được khởi động, thiết lập thiết bị đo nhiều thông số để kiểm tra điện áp DC. Nối tiếp đất cực dò màu đen vào thùng máy tĩnh (hay đầu nguồn cung cấp điện màu đen), chạm vào miếng lót kim loại và trụ. Với card Radeon HD 4850 nguyên gốc ban đầu, điện áp GPU tối nhất là nên nằm giữa khoảng 1,13 và 1,2V, tùy thuộc vào khả năng tải của card. Điện áp bộ nhớ cần đạt xấp xỉ 2V. Thành thạo có những lúc khác biệt chút ít tùy vào sức chịu đựng của các bộ phận được sử dụng trong quá trình sản xuất, nhưng các con số điện áp của bạn tốt nhất là nên giống với chúng tôi. Nếu không, thì dừng tiến hành. Có thể xảy ra trường hợp card của bạn là hàng không chính thức và nhà sản xuất đã cung cấp điện áp thêm cho GPU và bộ nhớ.

Vẽ đường thẳng

Một khi bạn đã kiểm tra điện áp ban đầu của Radeon HD 4850, tắt hệ thống và tháo card ra. Sử dụng một cây viết chì đã chuốt nhọn, vẽ nhẹ nhàng vào đường thẳng (ba từ năm, tùy vào độ sắc nét của viết chì, nhấn một chút...) ở điện trở giữa vị trí R684 và R685. Mỗi đường được vẽ trên điện trở sẽ giảm điện trở của nó, vì thế ban đầu vẽ một ít. Lau sạch hoàn toàn bất cứ phần chì nào vượt quá, sau đó đặt nó lại vào trong hệ thống và

INFO

Sử dụng một viết chì đầu nhọn để kẻ những đường trên các điện trở thích hợp nhằm tăng lượng điện áp cung cấp cho GPU và bộ nhớ của Radeon HD 4850. Vết chì kẻ ở phía tay trái điện trở sẽ giảm điện trở của chúng, điều này đồng nghĩa với việc điện áp của mạch điện tăng.

kiểm tra điện áp GPU của nó. Nếu điện áp nằm giữa khoảng 1,25 và 1,3V, dừng lại. Nếu không, tháo card ra lần nữa, vẽ thêm một ít đường trên điện trở và lặp lại quá trình. Bất cứ điện áp nào vượt quá giá trị ban đầu đều sẽ tăng khả năng overclock của card, nhưng bạn nên đặt giới hạn là giá trị trong khoảng 1,25 tới 1,3V khi sử dụng bộ tản nhiệt ban đầu.

Theo một tiến trình tương tự để tăng điện áp bộ nhớ. Lấy card ra khỏi hệ thống, vẽ chì điện trở ở vị trí R710, cài đặt lại card, và kiểm tra điện áp với thiết bị đo nhiều thông số. Theo kinh nghiệm của chúng tôi, điện áp bộ nhớ có thể tăng nhiều hơn so với cơ bản nếu chỉ kẻ ít đường vẽ chì trên điện trở hơn, vì thế chỉ bắt đầu với một ít đường thẳng và thêm nhiều hơn nếu cần thiết. Một giá trị điện áp bộ nhớ trong khoảng 2,08 tới 2,12V là lý tưởng.

Nó có hoạt động không?

Một khi bạn đã thực hiện việc chỉnh sửa điện áp bằng viết chì, đây là thời điểm để overclock card. Chúng tôi thích nhắc lại về sự quan trọng của việc có bộ tản nhiệt tốt ở đây, vì Radeon HD 4850 có xu hướng hoạt động rất nóng với bộ tản nhiệt đơn ban đầu của nó. Trước khi overclock, giám sát nhiệt độ GPU ở tab Overdrive trong Catalyst Control Center để chắc chắn rằng chúng không vượt quá 90°C. ATI cam kết rằng nhiệt độ lên tới 100°C vẫn an toàn, nhưng càng mát thì càng tốt. Nếu, trước khi overclock, GPU của bạn chạy nóng hơn 90°C, chúng tôi khuyên bạn nên thêm bộ tản nhiệt vào và giảm điện áp cung cấp cho GPU và bộ nhớ một ít bằng cách lau bớt vài đường kẻ chì trên những điện trở.

Nhiệt độ của card nằm trong

những giới hạn nhiệt độ này, bạn đã an toàn để bắt đầu overclock nó. Trước khi chỉnh điện áp card của bạn, chúng tôi thấy rằng con số overclock an toàn là tốc độ lõi 680 MHz GPU với bộ nhớ 1050 MHz, so với các chỉ số tốc độ ban đầu của nó là lần lượt là 625 MHz và 993 MHz. Tuy nhiên, sau khi chỉnh điện áp, chúng tôi đã có thể nâng card của chúng tôi lên 770 MHz/1150 MHz bộ nhớ - nó lần lượt cao hơn 150 MHz và 157 MHz so với tốc độ mặc định của card.

Hoàn tất

Sau khi overclock Radeon HD 4850, vấn đề duy nhất còn lại là chạy một vài bài kiểm tra tính ổn định và chấm điểm card để xem hiệu năng của nó đã tăng bao nhiêu. Nếu bạn thấy rằng card không ổn định khi overclock đến mức cao nhất, cố gắng giảm tốc độ GPU và bộ nhớ một ít MHz cùng lúc và kiểm tra lại. Chúng tôi cũng ghi chú rằng nếu hiệu năng có vẻ giảm sau khi overclock, card có lẽ đã quá nóng hay bị tác động hỏng hóc từ quá trình tăng điện áp. Trong trường hợp này, xóa vài vết chì ở những điện trở để giảm điện áp. Một trường hợp luôn thấy khi mod là, không phải card nào cũng được chế tạo giống y nhau. Tốt hơn là nên chọn giải pháp an toàn, còn hơn phá hủy hoàn toàn một card

đồ họa đang tới một cách hoàn hảo.

Hiệu năng: Trước và Sau khi mod

Chúng tôi đã chạy những bài kiểm tra điểm chuẩn thông dụng sử dụng Core 2 Extreme QX6850 để xem việc chỉnh sửa và overclock Radeon HD 4850 ảnh hưởng thế nào đến hiệu năng của nó. Chúng tôi sẽ nêu chi tiết hiệu năng của Radeon HD 4850 khi chạy với cấu hình ban đầu, khi chưa chỉnh sửa và overclock, và cuối cùng khi đã chỉnh điện áp và đã overclock đáng kể, để minh họa việc chỉnh sửa ảnh hưởng thế nào đến tỷ lệ khung hình. Chúng tôi cũng đã liệt kê ra hiệu năng của Radeon HD 4870 mặc định hơn để tham khảo.

Như trong biểu đồ, bạn có thể nhận ra rằng việc mod và overclock một Radeon HD 4850 mang lại một lượng hiệu năng thêm vào rõ rệt như thế nào. Việc tăng điện áp GPU và bộ nhớ cho phép chúng tôi overclock card cao hơn so với tình trạng ban đầu của nó, và kết quả overclock hiệu năng như thế nào so với card Radeon HD 4870 mặc định. Trong trường hợp của chúng tôi, bởi vì chúng tôi đã có thể tăng tốc độ GPU cao hơn ở 4850 đã được chỉnh sửa so với 4870, card được chỉnh sửa sẽ nhanh hơn ở những trường hợp mà chỉ chịu ảnh hưởng bởi GPU. Tuy nhiên, không có việc chỉnh sửa và overclock nào cho phép Radeon HD 4850 vượt qua Radeon HD 4870 trong vấn đề băng thông bộ nhớ. Bộ nhớ GDDR5 được sử dụng ở 4870 đơn giản là mang lại quá nhiều băng thông, GDDR3 của Radeon HD 4850 không thể nào bắt kịp.

Cuối cùng, các kết quả kiểm tra của chúng tôi chỉ ra rằng việc mod và overclock Radeon HD 4850 là xứng đáng. Hiệu năng sẽ tăng hiển nhiên, với điều kiện bạn không ngăn ngại "bỏ qua" thời hạn bảo hành và dành chút ít thời gian mod.

	Radeon HD 4810 (GPU: 625 MHz, Memory: 993 MHz GDDR3)	Radeon HD 4850 ep xung (GPU: 688 MHz, Memory: 1.050 MHz)	Radeon HD 4870 (GPU: 710 MHz, Memory: 993 MHz GDDR5)	Radeon HD 4850 ep xung qua mod chỉnh thực (GPU: 778 MHz, Memory: 1.150 MHz)
3DMark06 (Default Test)	12.610	13.156	13.964	14.351
3DMark Vantage (Extreme Preset)	2.852	3.174	3.579	3.446
Quake Wars	65,9	73,4	82,1	78,6
Energy Territory (1.500 x 1.200)* Crysis (1.500 x 1.200)**	29,54	32,16	35,87	34,72

* Ultra Quality, 4XAA/16XAF

** High Quality, no AA/AF

Khi PC của bạn hư “bẩm sinh”

LANCE - PCMAG

Vài tuần trước, một người bạn kể cho tôi nghe về chiếc laptop “ôm yếu” của anh ấy. Đó là chuyện “xưa như trái đất”. Chiếc máy cài Vista khá mới hầu như ngày nào cũng hiện lên một màn hình xanh đáng sợ mà không thêm cảnh báo gì cả. Anh ấy phàn nàn về việc phải dành hàng giờ đồng hồ trên chiếc điện thoại với các kỹ thuật viên hỗ trợ, tất cả đều tốt bụng, lịch sự và có ý giúp đỡ.

Đáng tiếc là không ai giúp được gì cho anh cả.

Vì đang ở gần văn phòng nên anh ấy dẫn tôi đến để chỉ cho tôi chiếc laptop. Anh chỉ mới dùng được hai tháng. Màn hình xanh đã xuất hiện trong vài tuần sau khi mua chiếc Dell XPS M1530 này—một trong những chiếc laptop xuất sắc nhất trong phân khúc của nó. Tôi hỏi bạn tôi một số câu hỏi thường: Anh có cài phần mềm gì lạ không, có duyệt những trang Web lạ không, hay có một những file định kèm nào đáng ngờ không?

Anh ấy trả lời: “Không. Nó xảy ra khi tôi sử dụng trình duyệt.”

Có vẻ như đây là một trường hợp đặc biệt. Theo kinh nghiệm của tôi thì khó lặp lại một trường hợp bị màn hình xanh như vậy. Nhưng bạn đã dẫn tôi qua một vài bước đơn giản.

“Tôi khởi động máy, mở trình duyệt, ghé một trang những yêu thích nhất, rồi thì...”

Hệ thống bị rơi vào trạng thái “hôn mê” với màn hình xanh. Tôi rất ngạc nhiên. Hiếm có khách hàng lặp lại sự cố PC chuyên nghiệp như anh bạn này.

Anh chỉ cho tôi xem những ghi chú được ghi lại từ sáu cuộc gọi hỗ trợ trong nhiều giờ. Anh đã ghi

lại tên của kỹ thuật viên, cũng như ngày giờ và thời lượng cuộc gọi. Mỗi kỹ thuật viên đều cố gắng một cách nào đó khác. Ví dụ, mặc dù PC đã có phần mềm bảo mật, nhưng một kỹ thuật viên vẫn yêu cầu anh cài một phần mềm mới từ Trend Micro. Thật ra, đã có nhiều tiện ích được cài vào rồi lại gỡ ra. Rồi cuộc, chẳng có cách nào hiệu quả cả.

Không có kỹ thuật viên nào để nghị nhận máy lại. Điều này chẳng có gì ngạc nhiên cả, vì không nhà sản xuất nào muốn nhận lại mọi PC có vấn đề. Thường thì những vấn đề hệ thống phát sinh từ sự thiếu hiểu biết của người tiêu dùng hoặc một sự thay đổi thiết lập đơn giản để đáng thay thế. Nhưng đây không phải là trường hợp của bạn tôi.

Tôi đã dành 45 phút xem xét process của máy trong Task Manager để xem có thể phát hiện ra bất cứ thứ gì tấn công hệ thống hay gây ra sự xung đột driver dẫn đến màn hình xanh hay không. Tôi không tìm thấy gì.

Cuối cùng, PC được trả lại cho Dell, và bạn tôi có một laptop mới. Điều này đem đến một câu hỏi lớn: có phải một số PC bị hư bẩm sinh không? Có phải chúng vô dụng giống như những chiếc xe bị lỗi trong dây chuyền sản xuất không?

Một số kể quả từ cuộc khảo sát Dịch Vụ và Tính Đáng Tin Cậy (Service and Reliability) gần đây đã hỗ trợ cho quan điểm này. Gần 20.000 người tham gia khảo sát đã trả lời cho câu hỏi của chúng tôi về những kinh nghiệm laptop và desktop mới của họ (cũng như một số thể loại sản phẩm khác). Đối với nhà sản xuất HP, 2,3% máy để bán và 3% laptop cần được thay thế hoàn toàn. Đối với laptop Dell, con số là 2,8% và bạn tôi “hơi xui” khi rơi vào trong số người này.

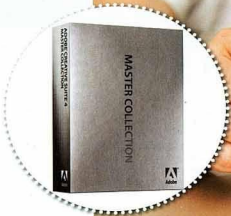
Nhiều hệ thống được bán hàng năm cũng có hiện tượng chạy không ổn định và những trục trặc mà không ai có thể giải thích được.

Nói thành thật, máy tính khá mới của tôi ở nhà cũng có một số vấn đề vẫn còn cho đến ngày nay. Ví dụ, chuột và bàn phím không dây phải phí thời gian kết nối với một đầu USB không dây, mất đi khoảng cách chỉ là 1,5 m. Một ví dụ khác: thẻ nhớ trong các bộ đọc thẻ thường xuyên biến mất đột xuất. Tôi cắm vào thẻ nhớ SD và không có gì xảy ra. Nếu có thêm thời gian, tôi nghĩ mình sẽ gọi kỹ thuật viên của hãng, nhưng tôi thường quên những chuyện này.

Nhưng có vẻ tôi hơi lạc đề. Nếu chúng ta chấp nhận là một số PC bị lỗi trong dây chuyền sản xuất thì tại sao các kỹ thuật viên cho Acer, Dell, HP, Lenovo, và những nhà sản xuất khác lại không thể nhận ra vấn đề? Nếu có thì tại sao thì lẽ ra đến cuộc gọi thứ hai là họ có thể biết ngay là vấn đề này không thể giải quyết qua điện thoại và phải nhận lại máy. Khách hàng phải nhận được một hệ thống mới còn nhà sản xuất thì nên nhận lại máy cũ, tháo tung ra nó ra để nghiên cứu. Bởi đó các nhà sản xuất có thể thu thập được những thông tin hữu ích để ráp máy tốt hơn, và đồng thời làm hài lòng khách hàng để họ có thể trở lại lần sau.

Dù vậy tôi không tin là có hãng sản xuất nào nhận lấy lời khuyên này. Hầu hết các nhà sản xuất PC thả bỏ tiền ra muốn các tay kỹ thuật viên để ngạt khách hàng là vấn đề nằm nơi khách hàng thay vì ở nơi nơi máy chứ không chịu làm theo cách này. Họ nghĩ rằng như vậy để tốn kém hơn. Sai lầm hết sức.

TapChiTinHoc * INFO

Adobe CS4 cung cấp nền tảng cho Phát triển Web mạnh mẽ

Các nhà phát triển Web giàu nội dung truyền thông nghiêm túc sẽ thấy khá nhiều thứ để thích trong cập nhật bộ ứng dụng được tích hợp tốt của Adobe.

Adobe Creative Suite 4 cộng thêm 1 giao diện được tân trang lại, sự tích hợp thành phần được cải thiện và các công cụ 3D nâng cao cho bộ ứng dụng đồ họa thống trị. Trong khi một số người sử dụng gần như chắc chắn sẽ thấy ổn với những phiên bản cũ, các nhà phát triển Web và truyền thông giàu nội dung nghiêm túc sẽ thấy Creative Suite 4 là nâng cấp rất đáng giá.

Nếu khía cạnh chính của Creative Suite 3 là sự tích hợp của các sản phẩm Macromedia cũ vào bộ ứng dụng Adobe, Creative Suite đã đạt được sự đồng hóa hoàn chỉnh của chúng. Flash, Dreamweaver, Fireworks và

Contribute hiện là ứng dụng Adobe trọn vẹn, và đây là điều tốt vì chúng hiện đã được tích hợp rất tốt xuyên suốt hầu như mọi sản phẩm của bộ ứng dụng Adobe.

Và những sản phẩm nào tạo nên Adobe Creative Suite? Điều đó tùy thuộc vào việc bạn chọn phiên bản nào trong 6 phiên bản của bộ ứng dụng, từ phiên bản Design Standard khá tối thiểu (vốn bao gồm InDesign, Photoshop, Illustrator và Acrobat) đến Master Collection hoàn thiện. Bất kỳ phiên bản nào cũng sẽ là 1 giá trị tốt. Thậm chí Master Collection 2.499 USD cũng rẻ hơn phân nửa những gì nó đáng giá nếu mua mọi thành phần riêng rẽ. Hầu hết các phiên bản bộ ứng

dụng khác tương ứng với chi phí của chỉ hai thành phần được mua riêng rẽ.

Để có 1 hệ thống về mọi sự hoán đổi vị trí khác nhau của Creative Suite 4, hãy ghé www.adobe.com/products/creativesuite/compare/. Người sử dụng những phiên bản trước sẽ thấy rằng có những thành phần mới trong vài gói ứng dụng.

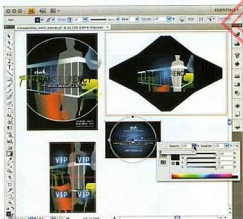
Vi mục đích của bài bình luận này, tôi đã cài đặt Adobe Creative Suite Master Collection, vốn bao gồm InDesign, Photoshop, Illustrator, Acrobat, Flash, Dreamweaver, Fireworks, Contribute, After Effects, Premiere, Soundbooth, OnLocation, Encore và vài thành

phần tích hợp bộ ứng dụng, như Adobe Bridge.

Thường với những cập nhật kiểu này, phiên bản mới sẽ cung cấp vài lý do hấp dẫn cho người sử dụng để nâng cấp. Tuy nhiên, tôi đã bị ấn tượng sau khi dùng lâu bởi cách nhiều tính năng mới to rất hữu dụng. Gần như chắc chắn bất tiện lớn nhất là sự rắc rối của việc đặt nghiệm trong của ngay cả những gói ứng dụng nhỏ hơn. Thêm vào đó, các đối hồi phần cứng đã tăng lên, và các hệ thống chạy Creative Suite 3 vốn không gặp vấn đề gì có thể có thời gian khó khăn hơn với Phiên bản 4.

Tôi đã là người dùng thường xuyên Creative Suite 3 trong vài năm qua, và khi chạy Creative Suite 4, tôi ngạc nhiên bởi những thay đổi quan trọng với giao diện. Trong vài ngày đầu, tôi đã dựa nhiều vào các menu, vì nhiều panel và công cụ tôi dùng đã thay đổi và những cái mới đã được giới thiệu. Tuy nhiên, khi đã quen với giao diện mới, tôi thấy nó trực quan và được cải tiến.

Sự tích hợp khắp nhiều ứng dụng tỏ ra rất tốt. Nhìn chung, bất cứ khi nào có vẻ phù hợp để các ứng dụng tích hợp, chúng đã được tích hợp. Dù nó đang lưu các thành phần để sử dụng trong Flash, xuất khẩu stylesheet để dùng trong Dreamweaver hay lưu nội dung trong định dạng PDF, Creative Suite 4 giúp bạn dễ dàng di chuyển nội dung khắp nhiều ứng dụng khác nhau của bộ ứng

TapChiTinHoc * INFO

Sử dụng nhiều art-board để làm để tăng tốc công việc xuyên qua các bản thiết kế, vốn đặt tất cả trong 1 file.

dụng. Thay vì xem lại mọi ứng dụng trong Adobe Creative Suite 4 Master Collection, tôi đã quyết định tập trung vào những tính năng chủ chốt trong các ứng dụng được dùng nhiều nhất trong doanh nghiệp, cụ thể là Flash, Dreamweaver và Photoshop.

Sản phẩm thay đổi nhiều nhất trong Creative Suite 4 là Flash CS4 Professional.

Trong những năm gần đây, cả Macromedia và Adobe đều nhấn mạnh vào khía cạnh triển ứng dụng của Flash. Tuy nhiên, với phiên bản này, Flash trở lại nguồn cội của nó với một số công cụ rất tốt cho những ai sử dụng Flash cho hoạt họa và đồ họa.

Trong chứng mục nào đó, tính năng mới tuyệt vời nhất là hoạt họa đối tượng thông qua motion tween. Bằng cách dùng công cụ này, tôi có thể tạo ra 1 hoạt họa

bằng cách áp dụng 1 motion tween cho đối tượng và sau đó xác định đường dẫn hoạt họa.

Cũng rất hữu ích là công cụ biến đổi từ 2D thành 3D, giúp bạn có thể lấy đối tượng 2D và xoay chúng với trục x, y, z. Tất cả những tính năng này gắn bó với nhau bằng trình hiệu chỉnh chuyển động mới, vốn cung cấp 1 công cụ hiệu chỉnh hoạt họa mạnh mẽ hơn, phong phú hơn timeline truyền thống.

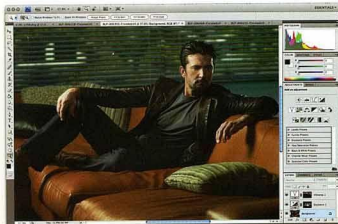
Với Flash CS4 Professional, hiện bạn cũng có thể xuất bản các dự án Flash như ứng dụng Adobe AIR, bằng cách mở rộng đầu vào cho những nhà phát triển quan tâm đến nền tảng ứng dụng Internet giàu nội dung AIR.

Sản phẩm bị ảnh hưởng nhất bởi những thay đổi giao diện người dùng là Dreamweaver. Dreamweaver CS4 có giao diện kiểu Photoshop với nhiều panel, và chắc chắn sẽ đặt ra những khó khăn lớn nhất cho người nâng cấp. Nhưng Dreamweaver CS4 cũng có nhiều tính năng mới khiến nó rất đáng để nâng cấp cho các nhà phát triển Web, đặc biệt những ai quan tâm về sự tích hợp dữ liệu và mã dựa vào các tiêu chuẩn.

Tính năng thú vị nhất trong Dreamweaver CS4 là Live View. Trong khi Dreamweaver từ lâu đã có tổng quan thiết kế WYSIWYG, thật sự nó không trông giống những gì một trình duyệt nên trình bày.

Chế độ Live View mới chính xác hơn trong việc tạo ra các trang và trình bày cách chúng sẽ trông như thế nào trong 1 trình duyệt, bổ sung với các tập lệnh và những

Panel Adjustments mới trong Photoshop CS4 giúp bạn dễ dàng hiệu chỉnh ảnh một cách nhanh chóng.

Live View trong Dreamweaver CS4 giúp bạn có thể làm việc trên các trang và xem những thay đổi trong thời gian thực.

3D hòa những hình họa 2D trở nên dễ dàng và thú vị hơn rất nhiều với công cụ 3D Rotation trong Flash CS4 Professional.

thành phần động khác. Live View được dựa vào lõi (engine) trình duyệt WebKit, một trong những cỗ máy tuần thủ các tiêu chuẩn nhất hiện nay và là engine được dùng trong Apple Safari và Google Chrome.

Một tính năng mới tuyệt vời khác trong Dreamweaver CS4 là các hệ dữ liệu HTML. Dùng tính năng này, người sử dụng có thể xây dựng các ứng dụng nhận biết dữ liệu mà không dùng cơ sở dữ liệu đầy đủ. Dựa vào khung Adobe Spry, điều này giúp bạn có thể sử dụng dữ liệu dựa vào bảng cho các ứng dụng Web tương tác. Dreamweaver CS4 cũng có sự

tích hợp tốt với Photoshop và có thể xuất nội dung trong định dạng Adobe AIR. Nếu bạn là người

dùng Photoshop cho các hình ảnh tiêu chuẩn và không làm bất kỳ điều gì quá tinh vi, thế thì chắc chắn bạn có thể bỏ qua mà không cần nâng cấp lên Photoshop CS4.

Tuy nhiên, nếu bạn quan tâm đến việc làm việc với hình ảnh 3D, bạn sẽ muốn nâng cấp. Gần như mọi tính năng quan trọng nhất trong Photoshop CS4 đều nằm trong khu vực tạo ra, hiệu chỉnh và nâng cao hình ảnh 3D.

Tất cả những tính năng này đều làm tốt trong việc hiệu chỉnh trực tiếp và kiểm soát hình ảnh, dù đó là xoay và điều khiển hình ảnh 3D hay vẽ trực tiếp kết cấu trên hình ảnh.

Tuy nhiên, điều này đến với 1 cái giá khá cao trong phần cứng. Những tính năng mới tận dụng OpenGL, và sự hỗ trợ phần cứng có vẻ bị hạn chế. Trên 1 hệ thống kiểm tra với card đồ họa khá mạnh, tôi vẫn không thể làm cho nhiều tính năng 3D làm việc.

Adobe Creative Suite 4 bao gồm vài thành phần nhỏ hơn để trợ giúp cho sự tích hợp các ứng dụng và quản lý nhóm nội dung. Hữu ích nhất của những thành phần này là Adobe Bridge, vốn hoạt động như 1 kiểu hệ thống quản lý tài sản kỹ thuật số cho mọi hình thức lưu trữ giàu nội dung và nội dung hữu ích trong Creative Suite. Adobe Bridge trong Creative Suite 4 đã chứng kiến một số cải tiến nhỏ, bao gồm một chế độ xem lại kiểu đèn kéo quân đẹp mắt để trình duyệt qua media. Cũng khá hữu ích là Device Central, cho phép các nhà phát triển sử dụng bất kỳ ứng dụng nào để kiểm tra nội dung và ứng dụng để dùng trên các thiết bị di động. Phiên bản mới bao gồm sự hỗ trợ cải tiến để kiểm tra video di động và media giàu nội dung.

TÓM TẮT SƠ LƯỢC

Adobe Creative Suite 4. Bộ ứng dụng hoàn chỉnh sự tích hợp các sản phẩm Macromedia cũ vào nền tảng Adobe. Phiên bản mới nhất của nền tảng đang thống trị thị trường cung cấp giao diện được thay đổi đáng kể và sự tích hợp được cải thiện nhiều giữa nhiều ứng dụng khác nhau, vốn sẽ làm cho nâng cấp này đáng để xem xét đối với các chuyên gia phát triển Web và đồ họa.

Phân tích chi phí: Tùy thuộc vào gói bạn chọn, Adobe Creative Suite có thể có giá từ 999 USD đến 2499 USD. Bất luận thế nào, bộ ứng dụng có những tiết kiệm chi phí đáng kể so với mua riêng các ứng dụng.

Bảng đánh giá sơ lược: CorelDraw, bộ ứng dụng Microsoft Expression, nhiều ứng dụng Apple khác nhau, những phiên bản cũ hơn của Creative Suite.

Tận dụng các diễn đàn thảo luận

Các diễn đàn thảo luận trực tuyến là một nguồn thông tin dồi dào những lời khuyên, những ý kiến và thậm chí là cả tình bạn - nếu được sử dụng một cách hiệu quả. Sau đây sẽ là 10 chi dẫn nhỏ để bạn có thể hoạt động tốt hơn trên một diễn đàn.

1. Đọc những bài được dính lên đầu (sticky, chú ý, thông báo)

Hầu hết các diễn đàn thường có một số những bài viết cố định, được dính lên đầu và đôi khi bị khóa lại, được gọi là sticky, thường xuất hiện ở phía đỉnh của bảng thảo luận chính hoặc nằm trong những phần đặc biệt dành cho người mới. Những bài viết này thường chứa những thông tin cơ bản về mục đích của diễn đàn, hay làm thế nào để bạn có thể đăng ký cũng như bắt đầu đăng bài, cộng với những điều lệ đặc biệt.

2. Tìm kiếm trước khi hỏi han

Nếu bạn cần gửi một câu hỏi, bạn nên kiểm tra xem liệu câu hỏi đó đã được hỏi hay đã được trả lời hay chưa. Việc lặp lại cũng một vấn đề nào đó có thể gây rối loạn diễn đàn và có thể làm các thành viên khác bực mình. Thay vì duyệt một cách vụng qua tất cả các bài, thì bạn đã có công cụ tìm kiếm của diễn đàn để có thể tìm xem vấn đề mình cần đã xuất hiện hay chưa.

3. Đăng một bài để thử

Nếu bạn muốn tập cách gửi bài, đừng khởi đầu bằng một bài gửi mới chỉ để thử. Rất nhiều diễn đàn có

một khu vực đặc biệt dùng cho thành viên kiểm tra thử việc đăng bài. Ở đây bạn có thể gửi những bài mà sẽ không được đọc tới hay trích dẫn nội dung hoặc chèn link vào.

4. Kiểm tra ngày tháng

Khi duyệt qua các bài viết, hãy kiểm tra ngày tháng cũng như thời gian gửi của bài viết gần nhất. Nếu bài viết đó đã được gửi cách đây hơn 1 năm rồi thì bạn có thể vô tình bị mắng là "đào mộ".

5. Tham gia tranh luận

Hãy chắc chắn rằng những gì bạn gửi lên diễn đàn là giúp mọi người mở rộng nền trí thức. Việc hỏi những câu hỏi chưa từng được hỏi rất tốt, cũng giống như đưa ra những câu trả lời, những quan điểm hay những thông tin thú vị và nên tránh những ý kiến đại loại như "tôi đồng ý", "lol" hay chỉ là một biểu tượng cảm xúc.

6. Kiểm tra tình trạng, thống kê

Trước khi làm theo một lời khuyên nào đó từ một thành viên của diễn đàn, hãy kiểm tra thống kê của họ. Kích vào tên thành viên xuất hiện bên cạnh mỗi bài viết để xem thêm chi tiết thành viên trong đó có cả những bài viết gần đây.

7. Chủ đề năng động

Để tìm ra những gì đang được thảo luận trên diễn đàn, hãy tìm một đường dẫn có tựa đề 'Today's Posts' (Những bài viết trong ngày hôm nay) hoặc 'Active Topics' (Những chủ đề sôi động). Đường

dẫn này sẽ cho các bạn thấy một danh sách những chủ đề mở nơi bạn có thể gửi những đóng góp có ích. Nó cũng giúp bạn cập nhật với cộng đồng mà không cần phải lướt qua tất cả những thảo luận một cách riêng biệt.

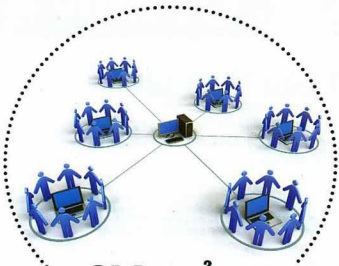
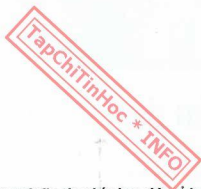

9. Những bài viết dài

Khi bạn soạn thảo một bài viết dài thì nên nhớ rằng rất nhiều diễn đàn không lưu bài viết của bạn chỉ cho tới khi bạn bấm nút gửi bài. Điều này có nghĩa rằng nếu bạn vô tình chuyển tới một trang khác hoặc tắt trình duyệt đi trước khi gửi bài thì bạn sẽ mất tất cả. Để tránh điều này, hãy bấm Ctrl+A trên bàn phím để chọn tất cả bài viết và bấm Ctrl+C để sao chép bài viết đó vào clipboard (bộ nhớ tạm). Nếu bạn muốn một bản sao chép vĩnh viễn, hãy mở Notepad ra và dán bài viết của mình vào đó rồi lưu bài viết đó lại.

10. Sử dụng các tab

Các tab trình duyệt có thể sẽ rất hữu ích khi ở trong các diễn đàn. Nếu bạn muốn có một cái nhìn khái quát về một chủ đề nào đó, hãy để danh mục hiển thị ở một tab và mở một tab mới để đọc một chủ đề nào đó. Đây là một kỹ thuật tốt nếu bạn muốn xem những đường dẫn được cung cấp ở trong các bài viết vì bạn có thể dễ dàng quay trở lại với những lời khuyên ban đầu được cung cấp. [th](#) [đ](#)

Những website cho phép bạn chia sẻ trực tuyến hình ảnh, video và cả những tài nguyên khác nữa để bạn bè cùng người thân thưởng thức. Hãy cùng chúng tôi đánh giá xem đâu là dịch vụ tốt nhất.

Chia sẻ trực tuyến cuộc sống của bạn

Multiply
www.multiply.com

Ưu điểm: Việc đăng ký sử dụng để chia sẻ tài nguyên với Multiply là cực kỳ hay, vì nó có thể giúp ta tìm được những người bạn, những người hướng dẫn sử dụng dịch vụ. Bạn có thể tìm kiếm người bằng cách nhập địa chỉ email của họ hoặc cho phép Multiply quyền truy cập vào số địa chỉ ở các tài khoản AOL, Google Mail, Hotmail hay Yahoo Mail của bạn.

thiện với web để có dung lượng nhỏ hơn hoặc giữ nguyên ở định dạng tập tin gốc. Dung lượng mỗi tập tin có thể lên tới 100 MB và bạn sẽ có một cái "Kho" không hạn chế. Bạn cũng có thể thêm nội dung trực tiếp từ các dịch vụ trực tuyến như Flickr.

Các thẻ tag khiến mọi thứ bạn tải lên đều rất dễ dàng tìm kiếm, trong khi đó thì các tập tin ảnh có rất nhiều khung hình rất phong cách, bóng đổ và nhiều hiệu ứng rất đẹp khác. Tài nguyên bạn tải lên có thể để ở chế độ Everyone (public-cộng cộng), Network (Được bảo vệ), Contacts (riêng tư) hoặc Individuals (riêng tư) nên bạn có thể tương tác với thật nhiều - hoặc thật hạn chế - số người như bạn muốn.

Multiply cũng tạo nhiều điều kiện cho phép việc gửi nội dung tài lên những người không phải là thành viên thông qua email hoặc tin nhắn nhanh, và cũng liên kết với nhiều dịch vụ khác nhau như in hình lên cốc, in lịch... nên bạn có thể chia sẻ ảnh trong đời sống

thực. Multiply cung cấp 18 chủ đề khác nhau, và thậm chí cả tùy chỉnh CSS.

Cần được cải tiến: Tính năng Groups (Nhóm) mà cho phép người sử dụng duyệt nội dung của người dùng theo các hạng mục, bị ẩn đi ở trang tìm kiếm và bạn không thể sắp xếp kết quả sau khi tìm kiếm xong. Việc tải các tập tin video hơi chậm, và có lẽ sẽ hay hơn nếu có thêm tính năng tải các tập tin hình ảnh cũng như video lên hệ thống từ điện thoại di động.

Kết luận: Dung lượng lưu trữ không hạn chế, một giao diện có thể tùy biến thông minh và các lựa chọn vùng upload khá tốt.

Dung lượng lưu trữ không hạn chế, giao diện có thể tùy biến thông minh và phạm vi tập tin tải lên rộng đã biến Multiply trở thành một dịch vụ chia sẻ dữ liệu đáng gờm.

- Để sử dụng:** ●●●●
- Tính năng:** ●●●●
- Tốc độ:** ●●●●
- Tổng quan:** ●●●●

Các tập tin hình ảnh, video, và cả âm thanh đều có thể được tải lên một cách riêng lẻ hay theo nhóm, và cũng có thể được chuyển đổi sang định dạng thân

NHỮNG CÁI TÊN ĐÁNG CHÚ Ý KHÁC:

MEGA 1280 mega.1280.com

Đã có một vài dịch vụ chia sẻ file tại Việt Nam nhưng quy mô vẫn còn nhỏ. Với sự đầu tư của nhà cung cấp dịch vụ Internet FPT, dịch vụ chia sẻ file Mega 1280 có thể sẽ là một lựa chọn đáng giá, nhưng chưa phải là lúc này.

MEGAUPLOAD www.megaupload.com

Đây là dịch vụ chia sẻ phim ảnh được ưa thích nhất tại Việt Nam, mà Mega 1280 có thể xem là một bản sao của nó. Megaupload cũng khá

sạch quảng cáo nhưng nó hay bị tình trạng "chết tạm" 1 file khi download một nhóm các file liên hệ với nhau.

RAPIDSHARE www.rapidshare.com

Đơn giản, đây là dịch vụ chia sẻ file số 1 thế giới, nhưng nó hầu như chỉ tập trung vào file, mà bỏ qua các tiện ích của chia sẻ media. Các giới hạn về lượng người dùng miễn phí cho các quốc gia là phiền phức đáng kể.

OURMEDIA www.ourmedia.org

Website chia sẻ trực tuyến này dường như là quá phức tạp vì nó đã

chia nhỏ một phần các tính năng cho Internet Archive, SpineXpress và Blip.tv, điều này có khi còn làm rối người xem hơn là giúp đỡ họ.

zSHARE
www.zshare.net

Đơn giản và tiện dụng, zShare thậm chí không cần đợi chờ bạn phải đăng nhập. zShare cũng chuyên cho phép gửi (upload) các tập tin có dung lượng lớn (lên tới 500 MB) để gửi qua email thông thường. Có hàng tá dịch vụ tương tự như Zshare, nhưng sạch quảng cáo là một lợi thế lớn.

Share on Ovi share.Ovi.com

Ưu điểm: Share on Ovi hỗ trợ hàng trăm định dạng tập tin, nó miễn phí và cũng rất dễ dàng gia nhập cũng như sử dụng. Nó cho phép bạn chủ thích và tải lên các tập tin hình ảnh, âm thanh hay video một cách đơn lẻ hay theo các nhóm, sau đó bạn lại có thể bật chúng ra những kênh khác nhau để chia sẻ theo nhiều cách khác nhau. Điều này có nghĩa rằng bạn có thể chỉ cho nhóm bạn này xem một phần nhất định nội dung nào đó, còn với phần còn lại thì ai cũng có thể xem và đóng góp ý kiến.

Mỗi kênh bạn tạo ra đều có một địa chỉ email riêng nên bạn có thể

gửi các tập tin từ bất kỳ thiết bị nào có hỗ trợ email, trong đó có cả điện thoại di động – và đây có lẽ là kênh chủ lực mà Nokia kỳ vọng. Chúng tôi cũng thích tùy chọn kênh ngẫu nhiên.

Cần được cải tiến: Chúng tôi muốn thấy một số widget của Share on Ovi hỗ trợ cho các dòng điện thoại thông dụng để giúp việc đăng tải các tập tin trở nên dễ dàng hơn. Và sẽ hay hơn nếu như website có cho xem trước những bức ảnh thumbnail đối với các tập tin hình ảnh cũng như video, và nên có thêm những hướng dẫn trong việc thiết lập và đặt tên kênh.

Kết luận: Các tính năng upload

linh hoạt của Ovi rất hay, nhưng tốc độ có lẽ là một trở ngại. Thêm vào đó, với sự xuất hiện ngày càng nhiều của các website chia sẻ file, Share on Ovi đã không còn là trọng tâm của mạng Ovi, mà nhường vị trí đó cho Ovi Store và ra mắt.

- Đề sử dụng: ●●●●
- Tính năng: ●●●●●
- Tốc độ: ●●●
- Tổng quan: ●●●●

eSnips www.esnips.com

Ưu điểm: Một khi bạn đã đăng ký sử dụng, eSnips sẽ cho phép bạn dễ dàng tạo ra các thư mục được chỉ định public, private hay groups (công cộng, riêng tư, hay theo nhóm). Mỗi một thư mục lại có một đường dẫn riêng, thậm chí những người không là thành viên eSnips cũng có thể truy nhập nội dung của chúng một cách dễ dàng, chỉ cần gõ đúng địa chỉ web.

Giao diện được thiết kế đẹp và hấp dẫn với 27 màu sắc nên bạn có thể tạo cho các thư mục của mình vẻ ngoài đặc biệt. Để giúp bạn có thể kết nối với những thành viên có cùng mục đích của cả cộng đồng người sử dụng, eSnips "xem" các thẻ tag mà bạn sử dụng

để xác định nội dung của bạn và hiển thị các thư mục được tạo ra bởi những người dùng khác nhau, bạn có thể đưa tập tin hay cả những slideshow đẹp của bạn những vào các website khác cũng như blog. Với eSnips cũng với một chiếc webcam là bạn cũng có thể tạo ra được một lời chào mừng "thời gian thực" dành cho những người ghé thăm.

Cần được cải tiến: Không có cách nào giúp ta thêm được những đoạn chú thích vào các nhóm tập tin cùng một lúc, trong khi đó thì với một số người mới sử dụng lúc đầu sẽ gặp khó khăn trong việc tìm ra sự khác biệt giữa tiêu đề với tên tập tin. Một điều làm chúng tôi khá

bực vì eSnips sẽ khiến bạn bị log-out sau một khoảng thời gian định sẵn, vì chúng tôi đã phải đăng nhập lại khá nhiều lần.

Kết luận: Giao diện được cấu hình đơn giản và gọn gàng cũng với dung lượng lưu trữ 5 GB đã biến eSnips thành một sự lựa chọn hấp dẫn, mặc dù công cụ để quản lý tập tin của nó chẳng hay mấy.

- Độ dễ sử dụng: ●●●
- Tính năng: ●●●●●
- Tốc độ: ●●●
- Tổng quan: ●●●●

Sửa chữa Windows

Chúng tôi xem xét 5 bộ sản phẩm thương mại dọn dẹp hệ thống nhiều chức năng để tìm ra cái nào là tốt nhất giúp cho máy tính của bạn chạy nhanh lại.

Có nhiều phần mềm xuất sắc được bán với cam kết sẽ sửa, bảo mật và tinh chỉnh máy tính của bạn chỉ với một cú click chuột. Điều này có vẻ hơi quá so với sự thật, nhưng nếu máy tính của bạn đang trong tình trạng trì trệ (mà vài tháng trước chúng khá mượt mà), những phần mềm này có thể có ích bằng cách đưa ra một cách tiếp cận tất-cả-trong-một để làm sạch những bữa bộn, khắc phục những vấn đề phiền toái và khiến mọi việc trở lại như cũ.

Tuy nhiên, với nhiều bộ sản phẩm được đưa ra, việc biết cái nào nên chọn không dễ chút nào, vì thế chúng ta hãy nhìn vào 5 sản phẩm đứng đầu để khám phá xem cái nào hoạt động tốt nhất.

Norton SystemWorks (Premier Edition) 12

www.symantec.com/norton/systemworks

Symantec có tiếng vang trong việc sản xuất sản phẩm có thể tin cậy, có độ bảo mật cao, và có hiệu suất tốt. Bộ sản phẩm này bao gồm 5 công cụ khác nhau - Norton Antivirus, Norton Utilities, Norton Cleanup, Norton GoBack, và Norton Save & Restore. AntiVirus (chống Virus), General Performance (hiệu chỉnh chung) và Backup & Recovery (lưu trữ và phục hồi) có thể được truy cập thông qua màn hình chính SystemWorks. Những thành phần riêng lẻ, như là Norton WinDoctor (một phần của Norton Utilities - các tiện ích Norton) có thể được khởi động một cách riêng biệt từ Start Menu.

Khá tốn thời gian để chương trình cài đặt và chạy, với hàng loạt các yêu cầu quét và nâng cấp khác nhau, nhưng khi nó đã hoàn thành, máy tính của bạn sẽ

nhẹ và bảo mật hơn một cách đáng chú ý. Bạn có thể đưa ra một sự kiểm tra sơ bộ nhanh chóng cho hệ thống của bạn vào bất cứ lúc nào bằng cách sử dụng một nút kiểm tra hay đơn giản là quét và chạy các tiện ích tăng hiệu suất khi cần.

Giao diện được thiết kế tốt, tuy nhiên nếu bạn thích truy cập được hết tất cả các chức năng từ một menu liên kết, thì có giao diện có thể đến cho bạn.

System Mechanic 8.5

www.iolo.com

System Mechanic là một công cụ không phức tạp lắm, có thể quét máy tính của bạn để tìm ra lỗi và sau đó sửa bất cứ lỗi nào nó tìm thấy. Bạn có thể chọn Phân tích nhanh hay Phân tích sâu. Cài thứ hai chỉ tốn 5 tới 7 phút để hoàn tất, vì thế cho dù bạn đang rất vội, cũng đáng để chọn chức năng này. Các chức năng quét xử lý được nhiều loại vấn đề, từ việc tìm và chỉnh sửa lỗi Registry tới việc sửa vùng hệ thống bị hư hại.

Thành phần ActiveCare có thể thực hiện rất nhiều nhiệm vụ một cách tự động trong suốt thời gian rời của máy, bao gồm kiểm tra spyware, kiểm tra đột xuất một vùng lộn xộn không như mong

muốn và sửa các lỗi đĩa cứng. Nó cũng có thêm một số tiện ích thêm vào trong menu Tool mà có thể làm sạch, chỉnh sửa và tăng tốc máy tính của bạn. Bạn có thể chọn chạy những cái này một cách độc lập hay chạy toàn bộ một lần.

PC Tools Registry Mechanic 8

www.pctools.com

Các vấn đề với tập tin Windows Registry có thể khiến máy tính của bạn chạy chậm hay bị treo. Registry Mechanic có thể xác định và sửa những lỗi này cho bạn và xây dựng lại cơ sở dữ liệu để giúp nó

nhanh hơn và gọn hơn.

Chương trình cũng có thể gỡ mảnh ổ đĩa cứng của bạn, chỉ ra những tiến trình nào đang chạy và hiển thị hiệu suất hệ thống và thông tin về khoảng trống ổ đĩa cứng. Cũng có chức năng System Optimizer (tinh chỉnh hệ thống), nhưng trong bài kiểm tra mà chúng tôi tiến hành, khó mà nhận thấy được bất cứ cải tiến nào sau khi chạy nó.

Fix It Utilities 9

www.avanquest.com

Giống như SystemWorks, ứng dụng này đưa ra một sự phòng vệ thời gian thực chống lại spyware và virus. Nó cũng cho bạn chọn một loại lựa chọn quét theo yêu cầu toàn diện, bao gồm QuickScan (quét nhanh), BasicScan (quét cơ bản), DeepScan (quét sâu), FileScan (quét tập tin) và hơn thế nữa.

Màn hình chính đưa ra hai nút mà chỉ cần click vào để sửa. Chức năng Protect quét hệ thống của bạn để tìm spyware và viruses trong khi Optimize dọn vệ sinh ổ đĩa cứng của bạn và sau đó chống phân mảnh nó. Cũng có những giải pháp mà chỉ cần một cái click chuột là Comprehensive (toàn diện), CleanUp (dọn vệ sinh) và FixUp (sửa lỗi). Ngoài việc chạy một nhóm chức năng tự động, bạn có thể chạy nhiều tiện ích bảo trì khác nhau một cách độc lập. Một trong những vấn

đề lớn nhất của chương trình là nó hiếm khi đưa cho bạn bất cứ dấu hiệu chính xác nào về quá trình chạy của nó - một thiếu sót mà có thể được tạm bỏ qua bởi sự thật là nó có thể chậm vô cùng tại những thời điểm đó.

Advanced SystemCare 3

www.iobit.com

Chương trình này có bảy chức năng khác nhau mà nó sẽ hoạt động một mạch theo thứ tự. Chúng là Spyware Removal (xóa spyware), Security Defence (bảo mật), Registry Fix (sửa lỗi Registry), System Optimization (tinh chỉnh hệ thống), Startup Manage (quản lý khởi động), Privacy Sweep (quét những thông tin cá nhân) và Junk Files Clean (xoá tập tin rác). Bạn có thể bỏ chọn bất cứ tính năng nào mà bạn không yêu cầu một cách dễ dàng.

Đã phần chúng hoạt động một cách tự động - bạn chỉ cần click một nút để khởi động tiến trình và sau đó click vào cái khác để sửa bất cứ vấn đề nào. Menu Tools cũng cho bạn truy cập tới vài ứng dụng một cách thủ công, bao gồm Registry và làm trống bộ nhớ.

Nó rõ và hoạt động khá tốt, nhưng bạn có thể có một phiên bản miễn phí mà hoạt động tốt gần bằng.

Kết luận

SystemWorks đắt hơn so với những chương trình khác được kiểm tra ở đây, nhưng rất đáng giá. Nó là một công cụ đóng-gói-chức-năng rất mạnh, với bộ bảo vệ chống Virus của Norton kèm theo. System Mechanic 8.5 và Fix It Utilities 9 có mọi tính năng hầu như tương đương, rất phong phú, và cả một chút phiên lưu. Tuy nhiên, nếu bạn không có sẵn một chương trình chống virus được cài đặt trên máy, thì sản phẩm của Avanquest có thể phù hợp với bạn hơn. Registry Mechanic rất tốt bởi những gì mà nó làm và Advanced SystemCare Professional cũng là một giải pháp toàn diện có thể tin cậy, mặc dù chúng tôi đưa ra gợi ý là cài đặt phiên bản miễn phí.

Giờ diễn đã đến!

Chắc phải có tới hàng trăm cách để bạn có thể lưu trữ, phân loại, xem và chia sẻ những bức ảnh số hay những đoạn phim gia đình của mình. Lấy ví dụ, Windows luôn ra đời với ngày càng nhiều những phần mềm tối tân phục vụ cho công tác này đối với mỗi phiên bản hệ điều hành mới mà họ tung ra thị trường, và có thể nói rằng Vista thực sự rất tinh thông trong khoản này. Những công cụ tổ chức như Picasa của Google (<http://picasa.google.co.uk>) có thể hiện đại hóa tiến trình xa hơn nữa. Hoặc, nếu bạn muốn truy cập thì những dịch vụ như Flickr (www.flickr.com) và YouTube (www.youtube.com) có thể mang lại cho bạn cũng lúc cả 3 chức năng là lưu trữ, tổ chức và chia sẻ. Nhưng vấn đề ở đây đó là không có một chương trình nào kết hợp được những tính năng tốt nhất của chúng vào làm một chương trình miễn phí cả. Nếu bạn muốn tận dụng được những tập tin giải trí (media) của mình thì bạn sẽ phải tìm tới một sản phẩm thương mại. Cyberlink MediaShow mang lại một sự hòa trộn đầy thuyết phục giữa những kỹ năng tổ chức, các công cụ chỉnh sửa hàng ngày cũng sự dễ dàng sử dụng với rất nhiều những tính năng phụ.

Về tính năng ●●●●

Bạn sẽ có thể dùng hầu hết thời gian của mình vào việc sử dụng công cụ tổ chức. Công cụ này được thiết lập theo cách rất chuẩn và có thể nói là mang tính thực tiễn rất cao – và những người sử dụng

Picasa sẽ khó lòng nhận ra sự khác biệt, ngoại trừ những tính năng phụ trong cách bố trí sắp đặt của họ mà thôi.

MediaShow vẫn chưa đi xa lắm về các tính năng chia sẻ bởi nó chưa có được dịch vụ riêng mình, nhưng hiện nó vẫn có thể chọn lựa những gì là tốt nhất trên mạng. Với những đường dẫn trực tiếp tới dịch vụ Flickr của Yahoo cho việc chia sẻ ảnh cũng như YouTube của Google cho video. Những tính năng đó xem chừng có đôi chút hạn chế song đó cũng chỉ là một nét nhỏ nếu để ý tới những thứ khác. Hệ thống định thể bản trong của phần mềm cũng tương thích với cả những website chia sẻ bên ngoài nên bạn chỉ cần phải định thể cho những bức ảnh của mình một lần mà thôi.

Tính năng ghi đĩa cực kỳ cao cấp so với những chương trình miễn phí hoặc có phí rẻ hơn - bạn có thể tạo ra những chiếc đĩa DVD thật tuyệt vời với cả dạng phim cũng như slideshow ảnh, và những thứ như những trình đơn menu chẳng hạn đều được sắp xếp một cách tự động. Bạn có thể tạo lập các slideshow cũng các tập tin nếu bạn thích gửi đi qua email hay đăng tải lên web hơn là ghi ra đĩa.

Về hiệu năng ●●●●●

CyberLink đã tạo ra một chương trình rất thú vị, đơn giản và siêu nhanh. Nó bao gồm những công cụ có thể tháo rời được mọi thứ mà bạn có thể cần tới, từ việc tạo nên những slideshow cho tới việc trang trí cho chiếc Desktop của mình. Hoạt động của chương

Trong bài viết này chúng tôi sẽ tham khảo một công cụ tổ chức media cho phép bạn dễ dàng phân loại, xem, lưu trữ cũng như chia sẻ những bức ảnh hay những video của mình.

trình em ái đến mức không ngờ nên rất khó để có thể bắt gặp lối với cả cách nó hoạt động lẫn cả với tốc độ hoạt động của chương trình.

Dễ sử dụng ●●●●●

Tính dễ sử dụng thực sự rất quan trọng đối với những sản phẩm như thế này. Bạn muốn có thể cầm lấy nó và sử dụng ngay lập tức mà không phải mất thời gian vào việc vờ vẩn với phần mềm. MediaShow tương đối đã đạt được điều này, đặc biệt là cho những ai đã từng quen với phần mềm giống như Picasa. Nhược điểm thực sự duy nhất đó là bạn phải chuyển giữa 2 thể để có thể xem được các video hay những tấm ảnh của mình. Đây là một điều hơi khó chịu một chút bởi đôi khi bạn sẽ muốn xem một video về một sự kiện nào đó cùng lúc với việc xem ảnh của mình.

Giá trị tài chính ●●●●●

Mặc dù MediaShow không phải là đắt lắm nhưng bạn sẽ nhận thấy nhiều tính năng của nó cũng xuất hiện trong Picasa - mà Picasa thì lại miễn phí. Tuy nhiên, MediaShow có một vài bước tiến xa hơn với định hướng đúng đắn. Sẽ có một cơ hội cho Picasa 3, phiên bản vừa ra mắt, để có thể lấy bớt gió khỏi những cánh bướm của MediaShow. Nhưng cho tới lúc đó, với những ai đang có những bộ sưu tập giải trí (media) khổng lồ, ngón ngang, những người đã sẵn sàng để vung một chút tiền thì MediaShow cũng đáng để sở hữu.

Nhận định ●●●●●

Trả tiền cho những gì mà về cơ bản, bạn có thể có được một cách miễn phí tại một nơi nào đó khác thì đúng là hơi bất hợp lý, song bạn tất nhiên sẽ đạt được nhiều hơn với số tiền mình đã bỏ ra trong trường hợp này. MediaShow quản lý video cũng như những bức ảnh một cách thành thạo và ứng phần mềm chuyên quản lý ảnh miễn phí tốt nhất hiện nay vậy, và nó còn mang lại nhiều những tính năng trong việc trích xuất dữ liệu (media) của mình, dù cho đó là gửi qua email, lên lên đĩa hay đưa lên Web đi chăng nữa. Nếu bạn từng ngồi xuống với những thứ như Picasa và ước rằng nó có thêm một chút gì đó sức mạnh nữa thì MediaShow có thể thỏa mãn được những yêu cầu đó của bạn. **tb**

CyberLink MediaShow 4

50 USD

- **Ưu:** Đơn giản và dễ sử dụng như bộ Picasa của Google vậy nhưng với hàng tá tính năng phụ hữu ích.
- **Nhược:** Có thể thuộc hàng cao cấp nhưng bạn sẽ phải bỏ tiền ra mua - với những ai chỉ đang kiếm tìm những gì có bản thời thì sẽ thấy mức giá này là không xác đáng.
- **Điều kiện kỹ thuật:** Intel Pentium D 3 GHz/AMD Athlon 64 3500+ hoặc tốt hơn * 1 GB bộ nhớ * Windows Vista/XP
- **Liên hệ:** CyberLink, www.cyberlink.com

Bạn có quan tâm đến việc ai đó có thể chặn email và các tin nhắn tức thì (IM - chat) của bạn lại, rồi đọc nó không? Nó xứng đáng để bạn suy nghĩ và hành động tức thì.

Bảo mật email và IM của bạn

Những mạng có dây và không dây có thể dễ dàng bị rình rập. Điều đó có nghĩa gì với bạn? Bất cứ ai với một máy tính đang trong mạng của bạn – hay trong khu vực gần đó, nếu bạn truy cập mạng không dây – có thể điều khiển việc bạn giao tiếp, cho đến khi bạn có thể chắc chắn

rằng những giao tiếp đó được bảo mật.

Bảo mật email của bạn

Bạn có thể nâng cấp một cách dễ dàng và đơn giản email của bạn để nó bảo mật và riêng tư. Một chứng nhận bảo mật email miễn phí có thể đảm bảo rằng tất cả những tin mà bạn gửi đi thật sự đi ra từ máy của bạn và không bị sửa đổi. Và nếu đối tác của bạn cũng sử dụng những chứng nhận thế, thì chỉ cần trao đổi các khóa với họ, bạn có thể bảo mật bất cứ email nào giữa hai người, bảo vệ nó khỏi những con mắt rình rập.

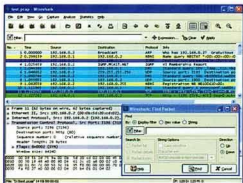
Tất cả bảo vệ này được hoàn thành thông qua các khóa chung và riêng, mà không cần phải trao đổi mật mã qua các kênh không bảo mật. Bước đầu tiên là lấy một chứng nhận cho chương trình mail của bạn. Comodo và Thawte (www.thawte.com) cả hai đều cung cấp những chứng nhận miễn phí và gắn như tức thì cho email của bạn. Điền tên và địa chỉ email của bạn vào một form để tạo một chứng nhận yêu cầu, cái mà được chứng thực khi công ty gửi một email tới địa chỉ đó để nghị bạn thu thập

chứng nhận đã được yêu cầu. Bạn sẽ cần phải chắc chắn rằng đã thêm hệ thống của công ty vào danh sách các trang tin cậy được của bạn, để bảo đảm nó hoạt động. Các chứng nhận của Thawte thông dụng hơn, nhưng hiện tại bạn không thể yêu cầu một cái từ IE7 (mặc dù bạn có thể làm thế từ Firefox và sau đó kết xuất nó ra để sử dụng sau này trong các phần mềm khác). Comodo cũng đưa ra phản hồi hầu như ngay lập tức, nhưng phải chắc chắn là bạn chọn chức năng Advanced trong chứng nhận yêu cầu và đánh dấu vào ô «exportable» để mà có thể sao lưu khóa của bạn – cần thiết cho việc phục hồi bất cứ thông tin nào được bảo mật với nó khi bạn mất khóa nguyên gốc.

Nếu bạn yêu cầu và lấy được khóa từ IE (chú ý rằng bạn phải lấy khóa từ cái máy mà bạn đã yêu cầu), thì nó đã sẵn sàng để cài đặt và sử dụng trong Outlook. Đơn giản chỉ nhấn nút Digitally sign trên cửa sổ hợp thành thư và thư được gửi đi của bạn sẽ được ký tên, chứng nhận rằng nó đến từ máy bạn và không bị sửa đổi gì. Người nhận sẽ thấy một biểu tượng nhỏ hình trái tim khi bức thư có chữ ký tới. (Chú

BỊ RÌNH RẬP

Sử dụng một công cụ quản lý mạng như phần mềm tuyệt vời và miễn phí WireShark, bạn có thể dễ dàng rình rập sự lưu thông trên một mạng.

YÊU CẦU KHÓA CHỨNG THỰC

Yêu cầu một khóa chứng thực email đơn giản bằng việc điền vào một mẫu đơn trực tuyến như mẫu này từ công ty Thawte.

ký xuất hiện trên màn hình các chương trình như Lotus Notes, Outlook và Thunderbird nhưng hiện tại chưa có Gmail). Nếu một chương trình virus hay spam thay đổi bức thư, thì người nhận sẽ nhận được một cảnh báo rằng bức thư có thể đã bị thay đổi.

Bạn có thể thiết lập để Outlook ký tất cả các thư gửi đi trong phần Trust Center ở Outlook 2007 hay trong Options đối với các phiên bản trước của Outlook. Nếu bạn muốn đọc email ở nhiều máy, bạn sẽ cần kết xuất chứng nhận từ máy mà bạn nhận được nó và nhập nó vào trên các máy khác. Đừng cố gắng làm mỗi chứng nhận khác cho mỗi máy – nó sẽ rối rắm nếu bạn mã hóa các thư với những chứng nhận khác nhau.

Mã hóa một cách cần mật email cần thêm một bước nữa. Đầu tiên, bạn cần nhận một email có chữ ký từ một người mà bạn muốn trao đổi các thư và sau đó đặt chứng nhận của người đó vào hệ thống của bạn. Với Outlook, điều này đơn giản, chỉ việc click phải vào địa chỉ From trong phần tiêu đề của thư trên bức thư có chữ ký và chọn Add to Outlook Contacts. Một khi bạn lưu một đối tác mới, chứng nhận của đối tác cũng được lưu lại và sẽ được sử dụng tự động khi bạn mã hóa một email tới người đó. Nếu bạn không có một chứng nhận cho một người nào đó, bạn sẽ nhận một thông báo lỗi khi bạn cố gửi cho người đó một bức thư mã hóa.

Bạn cũng có thể nhập hay kết xuất thủ công các chứng nhận mà các người dùng khác gửi cho bạn, nhưng sẽ dễ hơn nhiều nếu làm điều đó với một chương trình trao đổi email. Khi người nhận nhận được email đã mã hóa của bạn, nó sẽ hiển thị một cái khóa nhỏ trên tiêu đề của số. Chú ý rằng nó sẽ không hiển thị trong cửa sổ duyệt thư một khi nó đã được mã hóa; người nhận sẽ cần phải mở nó để đọc.

Nhờ tạo một sự sao lưu hoàn chỉnh (bao gồm khóa riêng) chứng nhận nếu bạn chuẩn bị dùng nó để mã hóa thư. Còn không, nếu bạn mất nó, bạn sẽ không thể đọc được mail. Bạn có thể sao lưu chứng nhận bằng cách kết xuất nó từ Trust Center trong Outlook 2007, nút Import/Export trên tab Security của các phiên bản Outlook trước đây, hay từ hộp thoại Tools | Internet Options | Content | Certificates trong IE. Dĩ nhiên, sẽ cần phải làm theo các bước y chang thế này nếu bạn sử dụng một tài khoản email trên nhiều máy.

Có một 'hạng chế' khác khi bạn ký tên vào các email với Outlook. Vì Outlook không có cách nào để nhận biết việc người sử dụng cũng có một chứng nhận hay không, nó cung cấp một chức năng đơn giản để 'ký tên vào tất cả email'. Nhưng nếu bạn gửi một email đã ký tên tới một người sử dụng Windows Mail, người nhận sẽ không thể trả lời. Bởi

BẠN ĐÃ SẴN SÀNG?

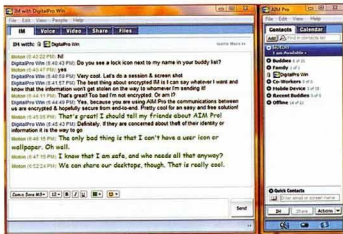
Vì một khóa chứng thực email được thiết kế để chỉ ra rằng một email có thể sử dụng bởi tên người như tiến sĩ, sự khẳng định đơn giản nhất là email từ địa chỉ đó đang được bảo mật phần bởi của bạn bổ sung vào sự phát hành chứng nhận đó.

vi, vì vài lý do, Microsoft đã mặc định Windows Mail gửi các mail được ký tên khi trả lời một bức mail được ký tên – một vấn đề nếu người dùng đã thiết lập quá trình chứng nhận. Nhưng người sử dụng Windows Mail có thể thay đổi chính sách, nhưng bởi vì họ thường không chuẩn bị cho vấn đề này khi nó xảy ra lần đầu tiên, tôi nghĩ các bạn không nên yêu cầu Outlook ký tên vào tất cả các mail của bạn. Thay vì thế, đơn giản chỉ cần click vào biểu tượng 'Sign' cho những thư mà bạn biết rằng sẽ được chuyển tới những người nhận có chứng nhận riêng của họ.

Giải pháp Bảo Mật E-Mail với "Chỉ một cái click" từ PGP

Nếu bạn hay tổ chức của bạn thật sự quan tâm về việc bảo mật email, thì PGP Desktop đáng để tìm hiểu qua. Vì là một sản phẩm thương mại, nó nhẹ nhàng tích hợp tất cả những bước mà bạn cần để bảo mật email của bạn – vì thế bạn không phải thực hiện một tiến trình riêng biệt cho việc yêu cầu những chứng nhận. Thay vì đó, bản thân chương trình sẽ kết nối với PGP Global Directory (Thư mục toàn cầu của PGP), xác thực địa chỉ email của bạn, phát hành một khóa phù hợp với bạn, xuất khóa chung ấy tới thư mục, sau đó tự động ký tên và mã hóa bất cứ email nào bạn gửi cho người dùng PGP khác.

BẢO MẬT IM

AIM Pro đưa ra một phiên bản giao diện đơn giản hơn của các phần mềm AIM nổi tiếng, với sự bổ sung quan trọng: Biểu tượng khóa chỉ ra cuộc hội thoại này với người dùng AIM Pro khác đã được mã hóa từ đầu tới cuối. Biểu tượng khóa trong danh sách bạn bè cho biết những ai cũng sử dụng AIM Pro.

Bên cạnh kho cảnh báo lớn mà đôi tác từ của bạn cần sử dụng PGP, để làm việc rõ ràng, nó là một giải pháp nhanh chóng và không gây tác hại gì cho vấn đề bảo mật. Thêm vào đó, PGP Desktop có thể bảo mật những phần đĩa cứng của bạn như là các ổ đĩa ảo, bảo mật các tập tin riêng lẻ, và 'bám' thông tin để không phục hồi được. Còn gì nữa, PGP bao gồm một phần chính sửa chính sách để cho phép bạn tinh chỉnh các thiết lập mã hóa và chữ ký của bạn.

Bảo mật IM của bạn

Những gì xảy ra trong IM (tin nhắn tức thì) không cần thiết phải được giữ lại trong IM. Bất cứ ai cũng mạng với bạn có thể dễ dàng chạm vào được các gói tin IM của bạn và khám phá ra nội dung của nó. (Xem ví dụ ảnh chụp màn hình ở đầu bài để biết một kỹ thuật có thể thấy được gì). Giải pháp lý tưởng là mã hóa đầy đủ từ đầu đến cuối – cách này thậm chí nhà cung cấp dịch vụ không có quyền truy cập vào các thư của bạn và không thể ngẫu nhiên mà cho chúng gửi ra ngoài.

Vài tiện ích nhỏ khác giúp bạn

bảo mật IM khi bạn giao tiếp với người khác xài cùng tiện ích. Hai phần mềm nổi tiếng nhất là IMSecure của ZoneAlarm – một tiện ích nhỏ cũng được gói trong bộ Internet Security của công ty ZoneAlarm – và Simp của Secway (www.secway.fr/us/products). Cả hai đều là những phần mềm miễn phí lý tưởng nhất cho các tài khoản IM đơn lẻ hay là đầy đủ chức năng trong phiên bản Pro để bảo mật cho nhiều tài khoản.

Cho những ai muốn một giải pháp đơn giản, một thay thế miễn phí là chức năng SecureIM được xây dựng sẵn trong Trillian cho những người sử dụng AIM. Khi nào mà tất cả những người tham gia trong một phiên sử dụng Trillian AIM còn khởi động chức năng SecureIM, phiên sử dụng đó sẽ được mã hóa. Và bản thân AOL bây giờ cũng đưa ra một sự thay thế miễn phí, AIM Pro. Nổi bật với một giao diện đáng thú vị hơn hơn so với các phiên bản AOL tiêu chuẩn, AIM Pro tự động bảo mật các phiên sử dụng giữa 2 người dùng AIM Pro.

Nếu bạn muốn bảo mật tất cả thư bằng cách hiệu quả nhất, PGP Desktop sẽ bảo mật tất cả thư AIM

PGP cho IM

Nếu bạn và đôi tác từ từ của bạn đều chạy PGP Desktop, những cuộc hội thoại của bạn sẽ được mã hóa từ đầu tới cuối. Biểu tượng khóa trong danh sách bạn bè cho biết những ai cũng sử dụng AIM Pro.

thêm vào email của bạn. Nếu bạn của bạn cũng có PGP Desktop được cài đặt, bạn sẽ nhận một thông báo rằng phiên sử dụng được bảo mật – và với vài phần mềm IM (như Pidgin), bạn sẽ thấy một biểu tượng bảo đảm hình móc khóa gắn bên tên của họ trong danh sách bạn bè.

Skype là một nhà phát hành thông minh như có được sự bảo mật đúng đắn ngay từ ban đầu. Các cuộc đối thoại trong Skype được mã hóa từ đầu đến cuối sử dụng một thuật toán khá mạnh. Mặc dù không nổi tiếng như các IM nền chữ truyền thống như AIM, Skype chắc chắn là một sự thay thế vững chắc, với việc nó đã mở rộng nền hoạt động của nó ra.

Những người dùng Mac bị bỏ rơi bởi nhiều giải pháp phần mềm miễn phí, nhưng Mac đưa ra phần bảo mật được xây dựng sẵn cho những người dùng iChat (phần mềm tương thích AIM), những người xài Mac làm máy chủ của họ. Nhưng để có một sự bảo mật kể cả trên nền Windows lẫn Mac, thì Skype (phù hợp với các phiên bản Mac và Linux) hay một giải pháp riêng biệt như PGP Desktop (chạy trên cả 2 nền hệ điều hành) vẫn là cách tốt nhất để lựa chọn.

Thông báo tuyển sinh

Năm học 2009-2010

Viện Tin học Pháp ngữ IFI là 1 trường quốc tế đào tạo thạc sĩ tin học tại Hà Nội, thành lập từ năm 1993 theo quyết định của Chính phủ Việt Nam, dưới sự bảo trợ của Tổ chức Đại học Pháp ngữ (AUF).

Chương trình đào tạo Thạc sĩ của IFI là khóa đào tạo dành cho thí sinh có bằng Tốt nghiệp đại học ngành Công nghệ Thông tin, Tin học, Toán tin hoặc các ngành có liên quan mật thiết đến Công nghệ thông tin như: Điện tử-Viễn thông, Điều khiển-Tự động, Tin học Công nghiệp,... với 2 chuyên ngành: «Hệ thống & mạng» và «Tri tuệ nhân tạo & đa phương tiện».

BẰNG CẤP CỦA IFI LÀ BẰNG CỦA VIỆT NAM VÀ PHÁP:

- Thạc sĩ Tin học của Trường Đại học Claude Bernard de Lyon (Pháp) chuyên ngành "Hệ thống & Mạng"
- Thạc sĩ Tin học của Trường Đại học La Rochelle (Pháp) chuyên ngành "Tri tuệ nhân tạo & Đa phương tiện"
- Thạc sĩ Tin học của Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội, do Giám đốc IFI và hiệu trưởng Trường Đại học Bách Khoa ký

THỜI GIAN HỌC Ở IFI LÀ 2 HOẶC 3 NĂM TÙY THEO TRÌNH ĐỘ TIẾNG PHÁP CỦA BẠN:

- Lớp Dự bị tiếng Pháp trong 10 tháng, dành cho những sinh viên không biết tiếng Pháp. Mục đích của lớp học này là giảng dạy tiếng Pháp để sinh viên có thể học các môn học ở IFI từ năm sau đó.
- Năm Master (2 năm) dành cho học các môn khoa học bằng tiếng Pháp và các giờ học tăng cường tiếng Pháp và

tiếng Anh. Học kỳ cuối là kỳ thực tập từ 5-6 tháng trong doanh nghiệp hay tại phòng nghiên cứu.

Kỳ thi tuyển năm học 2009-2010 của Viện Tin học Pháp ngữ (IFI) sẽ được tổ chức vào ngày 13 tháng 8 năm 2009 cho thí sinh của mọi quốc tịch. Các thí sinh Việt Nam sẽ dự thi tại Hà Nội, Đà Nẵng hoặc thành phố Hồ Chí Minh. Các thí sinh nước ngoài sẽ thi tuyển cùng ngày tại một Văn phòng AUF/CNF/CAI đóng tại (hoặc gần nhất) quốc gia của thí sinh dự thi.

Thí sinh phải trải qua 2 môn thi Tin học và Toán rời rạc theo các chủ đề như sau:

Toán rời rạc:

- Phép truy hồi và đệ quy
- Cây
- Đồ thị
- Xác suất rời rạc
- Tổ hợp
- Tinh toán ma trận
- Đáng điệu tiệm cận

Tin học:

- Kiến thức chung về Tin học
- Thuật toán và lập trình
- Cơ sở dữ liệu
- Hệ điều hành
- Mạng máy tính

GHI CHÚ:

1. Các ngôn ngữ lập trình được sử dụng trong bài thi Tin học là C/C++

và/hoặc Java.

2. Để thi được dịch ra 3 thứ tiếng: Việt, Pháp và Anh. Thí sinh Việt Nam làm bài thi bằng tiếng Việt.

Các thí sinh (đã biết tiếng Pháp) muốn được dự tuyển thẳng vào năm thứ nhất (Master 1) sẽ phải qua vòng thi sát hạch tiếng Pháp. Các thí sinh khác sẽ được tuyển vào lớp dự bị tiếng Pháp và qua vòng thi sát hạch tiếng Pháp vào cuối năm dự bị. Chỉ những thí sinh thi đỗ cả 3 môn thi trong kỳ thi tuyển: tin học, toán rời rạc và tiếng Pháp mới được tuyển thẳng vào Master 1.

Thí sinh dự tuyển phải có tuổi đời dưới 36 tính đến ngày thi tuyển. Thí sinh phải có, chậm nhất đến trước ngày khai giảng năm học mới, bằng Tốt nghiệp đại học ngành Công nghệ Thông tin, Tin học, Toán tin hoặc các ngành có liên quan mật thiết đến Công nghệ thông tin như: Điện tử-Viễn thông, Điều khiển-Tự động, Tin học Công nghiệp,...

Những thí sinh Việt Nam có bằng Tốt nghiệp Đại học chính qui từ loại Khá trở lên được đăng ký dự thi ngay sau khi tốt nghiệp. Các trường hợp còn lại phải có ít nhất 2 năm kinh nghiệm công tác (thời gian tính từ ngày ký bằng tốt nghiệp cho đến ngày thi tuyển).

Thí sinh có thể tham khảo và tải về để thi các năm trước và hồ sơ thi tuyển từ trang Web:

http://www.ifi.auf.org/site_data/dethicu/

CÁCH THỨC ĐĂNG KÝ DỰ THI:

Trước tiên, tất cả thí sinh dự thi phải truy cập vào web site của IFI <http://www.ifi.auf.org> để tải và điền vào mẫu hồ sơ đăng ký dự tuyển bắt đầu từ 31 tháng 3. Hồ sơ dự tuyển chính thức trên giấy phải được nhận tại IFI (nộp trực tiếp hoặc gửi qua bưu điện), muộn nhất vào ngày 15 tháng 7 năm 2009 theo địa chỉ sau:

Ông Vũ Hùng Sơn

Viện tin học Pháp ngữ (IFI)

Nhà D, ngõ 42, phố Tạ Quang Bửu, Hà Nội

Mọi thông tin bổ xung xin vui lòng liên hệ trực tiếp với Ông Vũ Hùng Sơn

Điện thoại: 04-3 8696020, máy lẻ 311,

E-mail: vu.hung.son@auf.org

Website: www.ifi.auf.org

http://www.vvv

Những cuộc tấn công trên không gian ảo

HỎI: TỪ 'HACKER' CÓ NGHĨA LÀ GÌ?

ĐÁP: Đối với hầu hết mọi người thì 'hacker' thường mang ý nghĩa xấu, diễn tả những người xâm chiếm quyền truy cập vào các máy tính hay các mạng bằng cách vô hiệu hóa hệ thống bảo mật rồi sử dụng những thông tin có được vào những mục đích phạm tội. Tuy nhiên, đối với các lập trình viên máy tính thì từ khóa này chỉ đơn giản có nghĩa là một ai đó có khả năng viết, chỉnh sửa cũng như sửa đổi các đoạn mã chương trình một cách rất thành thục mà thôi.

Từ này 'vơ đũa cả nắm' tất cả các dạng tội phạm công nghệ cao, nhưng cũng nên nhớ rằng các hacker cũng có những khái niệm tốt - cái gọi là 'ethical hacker' (hacker có đạo đức) hay 'white-hat hacker' (hacker mũ trắng) là những người được thuê để tìm ra những điểm yếu trong các chương trình phần mềm trước khi chúng được tung ra sử dụng.

HỎI: VẬY HACKER LÀ NHỮNG AI?

ĐÁP: Có một số loại hacker. Thuở ban đầu của Internet, rất nhiều hacker chỉ đơn thuần tìm kiếm sự thừa nhận từ mọi người và cũng chỉ đơn giản là tìm kiếm cơ hội để thể hiện năng lực tin học của mình mà thôi. Mặc dù cũng vẫn còn một số người hack chỉ cho vui, nhưng hiện nay đang ngày càng có nhiều hacker giỏi sử dụng kiến thức của mình để kiếm tiền cho bản thân hay cho các băng nhóm tin tặc.

Ngoài ra cũng có một loại hacker khác, thường được biết đến với tên gọi 'hacktivist', những người thường tấn công các trang Web với mục đích chính trị của riêng mình, thay vì lợi ích tài chính. Những ví dụ gần đây về loại hacker này có thể kể đến những vụ tấn công vào những trang Web của Israel vì những đợt tấn công vào giải Gaza, cuộc đối đầu thường xuyên giữa hacker Trung Quốc và Mỹ. Cũng có những luận điệu về việc tấn công được bảo trợ bởi các quốc gia như Nga hay Trung Quốc trong mấy tháng vừa qua, mặc dù vậy thì những tổ cáo đó đều rất khó có thể được minh chứng một cách rõ ràng.

HỎI: CÁC HACKER XÁC ĐỊNH MỤC TIÊU RA SAO?

ĐÁP: Các hacktivist chỉ đơn giản sử dụng những động cơ chính trị của mình để lựa chọn mục tiêu, nhưng với các nhóm hay các cá nhân khác đang tìm kiếm lợi ích tài chính thì việc này lại không hề rõ ràng. Việc nhắm tới từng chiếc máy tính, hi vọng sẽ tìm ra tài khoản ngân hàng hay thông tin thể tin dụng trên đó chỉ thực sự có lợi nếu được lập đi lập lại đối với một số người. Thực tế là việc sử dụng sức mạnh của mạng và thư điện tử để lừa được thật nhiều nạn nhân vào bẫy cũng tương đối đơn giản. Để đạt được điều này, các hacker cần phải tự tạo ra trang Web có nhiệm độc hoặc tấn công vào một trang Web chính thống nào đó rồi gửi đi một bức thư điện tử có một đường link trỏ tới một trang đã bị nhiễm độc, với hi vọng rằng một số người nhận nào đó sẽ nhấp chọn đường link này rồi làm theo chỉ dẫn của chúng. Một số hacker cũng có thể có trợ cấp vào những chiếc máy tính thuộc một tổ chức nào đó nhằm tìm kiếm những thông tin quan trọng - chẳng hạn như một

hacker người Anh, Gary McKinnon được cho là đã truy cập vào những chiếc máy tính của Quân đội Hoa Kỳ nhằm tìm kiếm những chứng cứ về các hoạt động bí mật ngoài trái đất.

HỎI: VIỆC TẤN CÔNG (HACK) CÓ ĐÁNG NHIỆM?

ĐÁP: Đối với hacker nghiệp dư thì việc nghịch phá này chưa bao giờ để hơn bảy giờ. Ngày nay, có những 'công cụ hacking' xuất hiện trên mạng chỉ yêu cầu một mức độ cơ bản về máy tính là có thể thực hiện được, vậy nên không chỉ có những thần đồng hay những nhà nghiên cứu mới có thể tấn công một chiếc máy tính hay một website. Tuy nhiên những hacker giỏi nhất cũng thường phải cần tới sự trợ giúp bởi một số công cụ tiên tiến để có thể đạt được mục đích truy cập tới những chiếc máy tính từ xa.

Trong trường hợp của McKinnon, anh ta đã cần phải chiếm được quyền truy cập vào một mạng máy tính đã bị đóng băng cách bê khóa một hay nhiều mật khẩu. Nếu mật khẩu không mạnh thì việc này có thể sẽ được thực hiện tương đối đơn giản sử dụng một 'dictionary attack' (tấn công từ điển). Cách thức này bao gồm việc thử cả một danh sách những mật khẩu có khả năng sử dụng cho tới khi mật khẩu đúng được tìm ra. Ngạc nhiên thay, các công cụ bê khóa mật khẩu lại hợp pháp, thường được sử dụng bởi các chuyên viên kỹ thuật khi muốn sửa hay truy cập vào các máy tính đã được thiết lập mật khẩu hoặc mật khẩu đã bị quên mất.

Personal Secunia Inspector của Secunia có thể giúp bạn theo dõi giúp bạn phát hiện ra những ứng dụng cũ kỹ đã được cài đặt trên máy tính của mình, vốn sẽ tạo một lợi vào cho hacker.

Một cách khác để đạt được quyền truy cập vào một chiếc máy tính là nhiệm vụ của máy tính đó bằng một chương trình độc hại nào đó. Những bức thư điện tử có chứa virus, rootkit hay các loại phần mềm độc hại khác đang lưu hành trên Internet với tốc độ đáng cảnh báo. Bằng việc mở một trong số những tập tin đính kèm trên những bức thư đó là bạn đã mở đường cho các hacker xâm nhập vào máy tính của mình. Một chương trình độc hại đặc biệt được cài đặt trên máy tính của bạn có khả năng tiềm ẩn là làm tắt cả những gì người tạo ra nó đã lập trình.

Các hacker cũng có thể cài đặt một chương trình độc hại trên máy tính của bạn bằng cách lừa bạn ghé thăm một trang Web nào đó mà chúng đã tấn công và nhiễm độc. Việc tấn công vào các trang Web này nhằm hạ uy

tín của họ hoặc tải lên đó những phần mềm độc hại yêu cầu một trình độ kiến thức lập trình nào đó bởi các hacker cần phải xác định chính xác khai thác được các lỗi trong việc lập trình ra một trang Web.

Có rất nhiều cách mà các hacker có thể truy cập vào một chiếc máy tính có kết nối Internet và những gì chúng tôi nêu ra đây vẫn chưa phải là tất cả.

HỎI: TÔI CÓ THỂ LÀM GÌ ĐỂ TỰ BẢO VỆ MÌNH?

ĐÁP: Một trong những điều quan trọng cần làm - ngoại trừ việc phải thường xuyên cập nhật các ứng dụng bảo mật bao gồm các phần mềm chống virus, chống spyware cũng như phần mềm tường lửa - là phải chắc chắn rằng tất cả các chương trình được cài đặt trên máy tính của mình cũng đều phải là những phiên bản đã được cập nhật. Một nghiên cứu gần đây bởi hãng bảo mật Secunia (<http://secunia.com>) đã cho thấy rằng có tới 98% trong số 20.000 máy tính được kiểm tra còn sử dụng những phần mềm không được cập nhật, tạo cho tin tặc những khả năng tiềm tàng trong việc kiểm soát máy tính từ xa. Secunia cũng cung cấp một chương trình miễn phí là Personal Secunia Inspector, có thể phát hiện được phần mềm nào cần cập nhật và cho bạn biết nơi có thể tải về những bản và nếu cần. Ngoài ra, bạn cần phải sử dụng những cảm nhận cá nhân - không nhấp chọn bất cứ đường link nào trong những bức thư điện tử được gửi đến từ một nguồn tin không đáng tin cậy, và cũng không mở bất cứ tập tin đính kèm nào qua email trừ khi bạn biết nguồn gốc của chúng cũng như việc tải sao chúng lại được gửi cho bạn.

Tấn công các website

Một website có khả năng bị tấn công ra sao đó còn phụ thuộc vào chất lượng việc lập trình trong cấu trúc của nó. Gần đây, Cục An Ninh Quốc Gia Mỹ (US National Security Agency) đã liệt kê một số điểm yếu thường thấy ở các website mà các hacker đã khai thác.

Trong số 25 điểm yếu được liệt kê ra, trong đó có 2 điểm yếu phải lãnh trách nhiệm cho hơn 1.5 triệu lỗi hỏng bảo mật website trong năm 2008. Những lỗi này, được gây ra bởi việc lập trình chất lượng thấp, khiến tin tặc có thể chen được những đoạn mã của mình vào các trang Web. Những đoạn mã độc này sau đó có thể sẽ yêu cầu máy tính của bạn tải phần mềm độc hại về từ một nguồn khác nào đó.

Các chuyên gia bảo mật đã cảnh báo rằng có rất nhiều người thiết kế Web đã tạo ra những lỗi này qua quá trình lập trình và cũng đã kêu gọi cần phải rèn luyện nhiều hơn.

Hầu hết trong số chúng ta, tất nhiên, sẽ không biết trang Web nào đã bị tấn công hay bị kiểm soát hay chưa, và có thể sẽ vô tình ghé phải một trang nào đó. Cách tốt nhất để tránh khỏi chúng là luôn giữ cho chương trình phần mềm bảo mật của mình được cập nhật - rất nhiều vấn đề liên quan tới các trang Web đã bị xâm nhập cũng được thường xuyên cập nhật. Ngoài ra, hãy sử dụng một công cụ như Site Advisor của McAfee (<http://www.siteadvisor.com>) chẳng hạn, để được cung cấp những thông tin về bảo mật của các trang Web trước khi bạn ghé thăm chúng.

FEEDS

TĂNG CƯỜNG DIGG VỚI PIPES

[Pipe này chuyển đổi feed RSS của Digg từ những comment và dựng thành các liên kết hữu dụng]

Tôi thường duyệt các nội dung Digg từ Google RSS Reader của tôi. Vài điều làm tôi thất vọng là không có liên kết trực tiếp tới nội dung ấy - chỉ tới trang ý kiến của Digg. Tuy nhiên, Yahoo Pipes feed có thể giải quyết vấn đề này với các liên kết trực tiếp tới những nội dung ấy tại <http://tinyurl.com/63j4s8>. Chỉ cần thêm nó vào bộ đọc RSS của bạn.

Trang có Digg Feed trực tiếp khác (<http://tinyurl.com/59sx6k>) bao gồm Apple-Free Technology Feed (công nghệ miễn phí của Apple) (<http://tinyurl.com/5meor8>).

Nếu bạn click vào nội dung nào và quyết định bạn muốn đọc trang Digg Comments, sử dụng extension của Firefox là Smart Digg Button (<http://tinyurl.com/2gvmne>), nó giúp bạn dễ dàng liên kết lại với các comment của Digg.

TỔNG QUÁT

BOOT KHẨN CẤP

[Ghi lại vài mẹo nhỏ trong bài này, trong trường hợp máy của bạn không khởi động]

Tôi tìm thấy một bài tại [T e c h R e p u b l i c](http://tinyurl.com/3oyqfb) (<http://tinyurl.com/3oyqfb>), nó có ích trong việc giúp bạn khi Windows XP không khởi động. Dĩ nhiên, khi XP không thể khởi động, bạn cũng không thể truy cập tới Internet để đọc nó, vì thế tôi hơn là nên in nó ra. Hay nếu không bạn có thể sử dụng một máy tính của bạn bè để truy cập tới bài này trong trường hợp máy gặp vấn đề.

CÁC VẤN ĐỀ CHUNG VỚI MÁY TÍNH

NHIỀU THỜI ĐIỂM PHỤC HỒI

[Tăng dung lượng ổ đĩa dành cho System Restore nếu bạn có ổ dung lượng lớn]

Các ổ đĩa cứng ngày càng có dung lượng cao, và thậm chí những máy tính không mắc tiền cũng có 250 GB hay hơn. Trong trường hợp này, nên thiết lập số lượng thời điểm phục hồi Windows lưu trữ càng nhiều càng tốt. Sau này bạn

có nhiều lựa chọn hơn trong việc sử dụng System Restore để 'undo' lại những thay đổi không mong muốn, mà bạn vô tình thực hiện với Windows. Để tăng dung lượng dành cho công cụ sao lưu thời lịch này, click phải vào My Computer ở menu Start trong XP và chọn Properties. Click System Restore, chọn ổ đĩa (bạn có thể chỉ có một ổ), và chọn Settings, kéo thanh trượt hết cỡ về bên tay phải để thiết lập nó lên cao nhất.

TIỆN ÍCH

CHO TÔI BIẾT PHIÊN BẢN

Bạn đang sử dụng phiên bản mới nhất của Windows Vista ư? Làm sao bạn biết điều này? Chỉ cần để Windows hiển thị phiên bản trên Desktop. Click Start, All Programs, Accessories, Run và nhập vào 'regedit' (không có dấu nháy) để mở Registry Editor. Chọn HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop ở khung bên trái, và phía bên phải bạn sẽ thấy PaintDesktopVersion. Nhấp kép nó và thay đổi từ 0 thành 1. Click OK, đóng Registry Editor và khởi động lại Windows. Phiên bản sẽ hiển thị ở góc dưới bên tay phải màn hình.

TIỆN ÍCH

BỔ TRÍ LẠI TASKBAR

[Sử dụng Taskbar Shuffle để sắp xếp lại các nút chương trình của bạn theo một trật tự thuận tiện hơn]

Các mục trong thanh Taskbar của bạn bị sắp xếp sai? Sử dụng Taskbar Shuffle (www.freewebs.com/nerd-chave/taskbarshuffle.htm) cho phép bạn sắp xếp lại các biểu tượng Taskbar và System Tray theo một thứ tự phù hợp với bạn. Bạn cũng có thể đóng một cửa sổ đang mở bằng cách nhấn nút giữa chuột vào biểu tượng Taskbar. Nó rất nhanh - bạn thậm chí không phải khởi phục lại của số và nhấn Close.

PHẢN CỨNG

TIẾT KIEM PIN

[Thiết lập giá trị thời gian chờ đợi khi máy vận hành ngắn lại trong PowerOptions để tăng thời lượng pin laptop của bạn]

Nếu bạn sử dụng Windows XP trên một laptop, bạn sẽ biết thời

lượng pin quan trọng thế nào. Có vài điều bạn có thể làm để giúp nó tồn tại lâu hơn và một mẹo là giảm độ sáng màn hình. Nó tốn nhiều điện, vì thế sử dụng các phim điều khiển để giảm nó càng thấp càng tốt (thường có các phim đặc biệt để giải quyết vấn đề này). Vào Power Options trong Control Panel và click chẵn rằng Portable/Laptop hay Max Battery được chọn trong phần Power schemes. Giảm thời lượng trong 'Turn off monitor' xuống 5 phút và thiết lập 'Turn off hard disks' xuống chỉ 15 phút.

BẢO MẬT

AN TOÀN HƠN, TỐC ĐỘ KÉM HƠN

Kể từ khi cài đặt AVG 8.0 (<http://free.grissoft.com>), tôi nhận thấy Firefox chậm hẳn đi. Và vào sáng nay, tôi đã phát hiện ra vấn đề này - add-on AVG Safe Search. Nếu bạn gặp vấn đề tương tự, click vào Tools, Add-ons. Chọn disable Safe Search 8.0. Nếu bạn vẫn muốn có được sự bảo vệ cho các kết quả tìm kiếm của bạn, hãy dùng McAfee SiteAdvisor (www.siteadvisor.com) để thay thế.

Nếu bạn đang sử dụng Spyware B l a s t e r (www.javacoolsoftware.com) hay Spybot - Search & Destroy (www.safer-networking.org), tôi đề nghị bạn vô hiệu hóa AVG Link Scanner để tăng tốc độ sau này. Để thực hiện điều này, mở AVG và nhấp kép Link Scanner. Bỏ chọn 'Enable AVG Shield Search' và lưu lại những thay đổi.

Đối với cả 2 thay đổi trên, bạn sẽ cần khởi động lại Firefox.

WEBSITE

DANH SÁCH NHỮNG THỨ CẦN KHI DU LỊCH

[Trang tiện ích này có thể giúp bạn chắc chắn một điều rằng bạn không bỏ quên bất cứ gì vào lần kế tiếp bạn đi du lịch]

Một trong những điều làm tôi bực bội trong việc đi du lịch là tôi luôn luôn quên một thứ gì đó. Tôi có xu hướng làm một danh sách tất cả những gì tôi cần cho mỗi chuyến du lịch và không bao giờ nhớ ra là cần giữ lại nó cho lần kế tiếp. Don't Forget Your Toothbrush (www.dontforgetyourtoothbrush.com) là một dịch vụ tiện ích, nó có

thể giúp bạn soạn danh sách và lưu giữ trực tuyến. Chỉ cần chọn các môn đó từ một danh sách chuẩn (có những danh sách khác nhau cho các loại chuyển du lịch khác nhau) mà bạn muốn mang theo, những thứ còn lại thì bỏ qua. Sau đó bạn có thể in danh sách này hay làm bất cứ gì bạn muốn với nó. Nếu bạn không thích trang này, tại sao không làm một phiên bản riêng của bạn bằng bảng tính? Bạn sẽ không bao giờ quên bất cứ gì một lần nữa.

VISTA

CÁC KHUNG CỬA SỐ MỎNG

[Độ dày ở các biên của sổ trong Vista được thay đổi. Giảm kích thước xuống 1 để có vẻ ngoài mỏng hơn]

Một tính năng hiển thị của Windows Vista là độ dày ở các biên cửa sổ. Chúng to lớn, nhìn xấu xí, và chiếm nhiều diện tích. Để có các biên cửa sổ mỏng và đẹp để mà bạn đã có trong XP, click phải vào Desktop và chọn Personalize. Click 'Windows Color and Appearance', và sau đó click nút Advanced. Trong danh sách các lựa chọn trở xuống, chọn Active Window Border và thiết lập kích thước thành 1. Sau đó chọn Border Padding và thiết lập kích thước thành 1. Click OK 2 lần để áp dụng các thiết lập này.

WINDOWS DEFENDER

THỰC HIỆN VIỆC QUÉT TỰ ĐỘNG

[Nếu bạn sử dụng các ổ đĩa gắn ngoài hay các USB, quét chúng với Windows Defender]

Người ta dễ dàng quên đi Windows Defender (có sẵn trong Vista và có thể tải về từ trang Web của Microsoft cho XP), bởi vì nó hoạt động ngầm bên trong và hiếm khi hiển thị bất cứ thông báo nào. Tuy nhiên, nó có vài tính năng hữu dụng, như là khả năng quét các vị trí tùy chọn, như thế bạn có thể quét một USB hay một ổ đĩa gắn ngoài trước khi truy cập các nội dung của nó. Vào Control Panel và nhấp kép vào Windows Defender trong chế độ Classic View. Click vào mũi tên nhỏ kế bên Scan và chọn Custom Scan từ menu. Chọn 'Scan selected drives and folders', và click Select. Đánh dấu vào ô kế

bên ô đĩa hay thư mục bạn muốn scan và click OK. Click nút Scan Now để kiểm tra nó.

WINDOWS DEFENDER

KIỂM TRA CÁC MỤC STARTUP (KHỞI ĐỘNG)

[Sử dụng Windows Defender để kiểm tra chương trình nào nạp vào khi khởi động, và vô hiệu hóa các chương trình mà bạn không cần]

Nếu Windows tốn một thời gian dài để khởi động, vấn đề nhiều khả năng là do các chương trình không cần thiết đang ngầm được nạp vào. Bạn có thể kiểm tra chương trình nào đang nạp và vô hiệu hóa những thứ bạn không thích bằng cách sử dụng Windows Defender. Vào Control Panel và nhấp kép vào Windows Defender trong chế độ Classic View. Click Tools và sau đó nhấn Software Explorer. Chọn Startup Programs trong danh sách Category và sau đó chọn chương trình nào bạn muốn. Một mô tả ngắn gọn sẽ được hiển thị bên tay phải và bạn có thể vô hiệu hóa hay tháo bỏ bất cứ thứ gì bạn không muốn.

BẢO MẬT

MẸO CHO WINDOWS

Có lời đồn rằng tương lửa của Windows Vista, không chỉ chặn dòng sự xâm nhập, mà còn có thể chặn hành vi vi phạm an ninh của giao thức. Nhưng vấn đề là, theo mặc định, Vista cũng chặn các monitor bên ngoài. Để bật tính năng này, gõ Firewall trong hộp Start Search và chọn Firewall With Advanced Security. Trong ô chính của các cửa sổ kế tiếp, chọn Windows Firewall Properties. Bạn sẽ thấy Outbound Connections thả xuống, mà bạn có thể thiết lập Block. Bạn có thể xem Outbound Rules quản lý tương lửa ở cửa sổ trước và sử dụng lệnh New Rule ở bên phải của cửa sổ đó để thêm vào các chương trình được cho phép.

BẢO MẬT

NHỮNG MẬT KHẨU TỐT HƠN

Có lẽ chưa bao giờ một cái tên gọi của con vật nuôi bạn yêu quý lại có thể tạo ra một mật khẩu tốt, tuy nhiên vẫn còn có nhiều thứ

quanh cuộc sống của chúng ta mà người khác có thể sử dụng đó được mật khẩu, thế nên giờ đây là lúc quan trọng hơn bao giờ hết để bạn lựa chọn một mật khẩu thật an toàn. Để có được sự cân bằng tốt giữa việc dễ nhớ với an toàn, thì bạn hãy thử ghé qua Password Bird (www.passwordbird.com). Trang Web này sử dụng một số thành phần - một cái tên được yêu thích, từ ngữ cũng như ngày tháng - để tạo ra một mật khẩu mà không có ý nghĩa gì với người khác, ngoại trừ bạn.

TỔNG QUÁT

ẤN NHÀ SẢN XUẤT

Thật khó chịu khi những nhà cung cấp máy tính lại đặt những chương trình mà bạn không muốn trên chiếc máy tính mới toanh của bạn. Một trong những thứ mà họ có thể làm là chèn một đường link vào trong trình đơn Start, giống như một quảng cáo cho chính bản thân họ hay một bên thứ ba nào đó mà họ đã thỏa thuận. Máy tính của tôi có một đường link tới MyPixmania Photo Studio mà tôi chưa dùng tới lần nào. Bạn không thể bỏ mục này trong trình đơn Start đi bằng cách nhấp chuột phải vào nó rồi chọn delete (xóa) được. Mà thay vào đó bạn phải nhấp chuột phải vào trình đơn Start, chọn Properties từ trình đơn ngữ cảnh được hiển thị. Chọn thẻ Start Menu, chọn tùy chọn 'Start menu' và bấm nút Customize. Chọn thẻ Advanced rồi tìm tới đường link của nhà sản xuất trong danh sách những mục xuất Start Menu. Bỏ đánh dấu ô đó đi và bấm nút OK 2 lần.

PHẦN MỀM

DANH BẠ TRÊN DESKTOP

[Mang danh bạ Google Mail về máy với phần mềm tiện dụng này]

Webmail có thể mang lại nhiều tiện ích như là truy cập vào mail của bạn khi bạn không ngồi trước máy. Tuy nhiên, nếu số danh bạ của bạn nằm trong email bạn, có những thời điểm bạn muốn có được số phone của ai đó, hoặc thứ gì tương tự mà không phải mở trình duyệt lên. Nếu bạn sử dụng Google Mail bạn có thể thực hiện điều này với iContact (www.data-load.com/icontact), nó là một ứng dụng nhỏ, bạn có thể chạy nó trên máy tính của bạn mà không cần trình duyệt.

động hơn, bạn có thể thử Desk
D r i v e
(<http://blueonionsoftware.com/desk-drive.aspx>). Nó tạo một biểu tượng khi bạn cảm thiết bị vào, và xoá biểu tượng đi khi bạn tháo nó ra.

**TRÌNH DUYỆT
TỪ CHỐI THUMBSTRIPS**

[Nếu máy tính của bạn quá im ắng, hãy thử một hệ thống loa gồm nhiều loa vệ tinh như GigaWorks S750 Creative]

Vấn đề: Tôi muốn gỡ bỏ ThumbStrips nhưng không thể tìm ra cách nào. Nó không xuất hiện trong 'Add or Remove Programs'.

Một vấn đề khác là âm lượng ở máy tôi, khi chỉnh lớn nhất, vẫn quá nhỏ, vì thế nghe âm thanh trong các phim tải về hay iPlayer thật sự khó khăn. Có cách nào tôi có thể tăng âm lượng hơn mức máy tính cho phép không?

Giải pháp: ThumbStrips là một add-on của Firefox và phải gỡ cài đặt bên trong trình duyệt. Vào Tools, Add-ons, chọn ThumbStrips và sau đó click Uninstall. Khi bạn biết nên tìm nó ở đâu thì dễ dàng thôi.

Để tăng âm lượng, bạn cần một hệ thống loa mạnh hơn. Các loa được vận hành bởi máy tính có âm lượng không quá lớn, nhưng một hệ thống như GigaWorks giá trên 500 USD của Creative có công suất 70 Watt mỗi loa nhỏ (có 7 loa nhỏ) và có một loa siêu trầm 210-Watt. Nó rất tuyệt, nhưng hàng xóm của bạn có thể sẽ phàn nàn nếu bạn vận nó lên trời đi.

**BẢO MẬT
LỜI KHUYÊN PHÒNG CHỐNG
VIRUS KHÔNG ĐÚNG?**

[Avast có thể xung đột với phần mềm chống virus khác trên hệ thống của bạn]

Vấn đề: Máy đã có Panda Security, nhưng tôi thử cài đặt Avast anti-virus theo một lời khuyên. Avast sau đó bắt đầu quét và tìm thấy 2 tập tin lây nhiễm. Một là Panda Security, nó bị nhiễm win32 hay thứ gì đại loại thế. Tôi không biết điều này có hại không, nhưng Avast dường như nghĩ rằng nó đủ nguy hiểm, cần phải chuyển nó vào chest (tủ: vũng cách ly).

Giải pháp: Bạn cần nhớ rằng việc nạp 2 chương trình chống

virus đồng thời là việc làm không được khuyến khích - chúng thường xung đột nhau và đưa ra các kết luận sai lầm.

Panda Security (www.panda-security.com) là một nhà cung cấp công cụ phòng chống virus và các phần mềm bảo mật nổi tiếng. Nó có một bộ quét tiện dụng, miễn phí trực tuyến có thể xoá các tập tin lây nhiễm nhưng, giống như các bộ quét trực tuyến khác, nó không hỗ trợ việc bảo vệ thời gian thực và như thế, bất cứ trang nào bạn ghé thăm tiếp theo cũng có thể tấn công máy tính của bạn với vài lần mã độc hại. Bạn có thể đã rơi vào trường hợp này.

Một khả năng khác là Avast đã sai lầm. Các chương trình chống virus thường đưa ra những kết luận sai lầm, coi một chương trình không độc hại là virus. Có hàng chục ngàn con virus, vì thế, không may thay, chúng tôi không thể liệt kê tất cả và mô tả cách chúng ảnh hưởng đến máy của bạn được.

**EMAIL
ĐỊA CHỈ OUTLOOK EXPRESS
CŨ**

[Nếu bạn cần một địa chỉ email, các webmail như thế này có nhiều tiện ích và đơn giản để cài đặt]

Vấn đề: Con gái tôi để lại cho tôi cái máy tính cũ của nó để trong thời gian nghỉ hưu tôi có thể lướt Internet. Tuy nhiên, tôi có một vấn đề với Outlook Express. Nó cứ hiện lên địa chỉ email cũ mà không thể truy cập được. Làm sao tôi có thể xoá nó và thay bằng địa chỉ của tôi? Thêm nữa, khi tôi thoát Outlook Express, một hộp thoại hiện ra nói rằng: "Bạn có những lá thư chưa gửi ở trong phần Outlook của bạn đang chờ được gửi. Bạn có muốn gửi chúng Yes/No".

Bất kể tôi nhấn Yes hay No, nó cũng đều hiện lên thông báo lỗi và không thể gửi đi. Làm sao tôi có thể tháo nó?

Giải pháp: Để xoá các tài khoản email trong Outlook Express, click vào menu Tools và chọn Accounts. Chọn bất cứ tài khoản nào bạn không muốn và click Remove. Để bỏ đi cái thông báo thư chưa gửi, chọn Outlook trong Folders và xóa bất cứ mail chứa trong đó. Bạn có thể thêm một tài khoản email mới vào Outlook Express bằng cách chọn Tools, Accounts, Add, Mail, nhưng bạn sẽ cần biết các thiết lập

**TỔNG QUÁT
CÁC BIỂU TƯỢNG TẠM**

[Desk Drive sẽ tạo ra một shortcut trên Desktop cho bất cứ thiết bị plug-in nào bạn đang sử dụng]

Vấn đề: Tôi thường sử dụng USB vì thường làm việc cả ở công ty lẫn nhà. Thiết bị cho phép tôi giữ những thông tin cá nhân an toàn, vì nó không nằm phơi ra trên máy để ai cũng có thể sử dụng. Tuy nhiên bất lợi là việc khi tôi cắm USB của tôi vào máy tính, tôi phải vào Windows Explorer để tìm nó. Liệu có cách nào để đặt một biểu tượng trên màn hình cho nó, mặc dù không phải lúc nào nó cũng được cắm vào?

Giải pháp: Có vài điều bạn có thể làm. Khi bạn cắm USB vào, tạo một shortcut như cách thông thường - click phải vào nó trong My Computer và chọn Create Shortcut. Nó sẽ đặt một biểu tượng trên Desktop của bạn, và vẫn nằm đó ngay cả khi thiết bị không được cắm vào. Nếu bạn muốn thứ gì linh

từ nhà cung cấp dịch vụ Internet (ISP) của bạn, hoặc ai mà đang cung cấp dịch vụ email. Có cách để hơn nhiều là vào www.gmail.com hay www.hotmail.com, sử dụng trình duyệt của bạn và bạn sẽ có một địa chỉ mail trên nền web hoàn toàn miễn phí.

PHẢN CỨNG

TUY CHỌN BỘ NHỚ

Vấn đề: Tôi vừa nâng cấp bộ nhớ theo như một lần được tư vấn để tăng tốc máy tính. Và tôi đã được khuyến khích sử dụng DDR2 cũng như dùng 2 thanh RAM 1 GB. Tôi đã mở máy tính của mình ra và gỡ những thanh RAM cũ ra, rồi nhận ra rằng chúng không thể lắp vào và được - bị thiếu mất một mảnh khóa. Tôi đã lấy một thanh RAM cũ, mang tới cho nhà cung cấp máy và tôi được trả lời rằng máy của tôi sử dụng loại RAM DIMM. Tôi đã thay thanh 128 MB của mình bằng một thanh 256 MB để ngang bằng với thanh còn lại, có nghĩa rằng tôi có 512 MB. Tôi lại nhận ra một điều kỳ lạ là bên cạnh những khe cắm DIMM có 2 khe cắm màu xanh. Liệu có phải chúng dành cho chuẩn DDR2 hay không? Liệu một chiếc máy tính có thể chạy được cả DDR2 lẫn DIMM cùng một lúc hay không? Như vậy sẽ rõ hơn rất nhiều. Tại sao?

Giải pháp: Hầu hết các loại bo mạch chủ đều hoạt động với chỉ một loại bộ nhớ và có một số lượng nhỏ có thể hoạt động với cả hai loại. Những lỗi tư vấn thường tương đối chính xác, và nếu tư vấn có nói rằng bạn có khe cắm ram DDR2 thì nghe có vẻ như chính là hai khe cắm màu xanh rồi. Bạn không thể sử dụng lẫn cả hai loại bộ nhớ cùng một lúc và lý tưởng nhất là bạn nên sử dụng 2 thanh DDR2. Giá của bộ nhớ phụ thuộc vào loại của chúng cũng như tình hình thị trường vào thời điểm hiện tại. Những loại thường gặp cũng thường rõ hơn so với những loại hiếm có hơn.

PHẢN CỨNG

TÌM KIẾM GIẢI PHÁP

Vấn đề: Mỗi lần tôi bật máy tính của mình lên, sau phần khởi động thì máy chuyển sang màu đen và thông báo "Diskette Drive O Seek Failure. Press F1 to continue, F2 to enter setup". Tôi đã vào thì phần thiết lập nhưng vẫn không loại bỏ được thông

báo này và nó vẫn xuất hiện mỗi khi tôi khởi động máy. Có ý tưởng nào giúp tôi có thể sửa được lỗi này không?

Giải pháp: Nghe có vẻ như máy tính của bạn đang cố khởi động máy từ một đĩa mềm của máy. Những chiếc máy tính mới ngày nay không còn sử dụng ổ đĩa mềm nữa, vậy nên lần sau khi vấn đề này xảy ra và bạn chuyển vào phần set-up thì hãy tìm đầu đó thông tin về việc thiết lập "boot device" (thiết bị khởi động). Mỗi một chương trình set-up đều có sự khác biệt, nên chúng tôi không thể nói chính xác mục đó ở đâu, nhưng chắc chắn là có. Hãy chọn mục đó và thiết lập cho máy khởi động từ ổ cứng. Lưu lại cài đặt, khởi động lại máy và mọi thứ sẽ lại ổn.

TỔNG QUÁT

VẤN ĐỀ KHI TẮT MÁY

Vấn đề: Khi tôi tắt máy tính của mình thì nhận được một thông báo rằng một chương trình đang bị tắt đi (nó được gọi) là `!Ga9WRHJTqcwF3N3mc5Q24+del!`, và cảnh báo rằng nếu tôi tắt nó đi thì tôi sẽ bị mất đi một số tài liệu đã lưu. Khi tôi không làm gì cả thì tự ngắt và thông báo rằng chương trình này không có phản ứng gì. Liệu có cách nào để tôi loại bỏ được lỗi này không?

Giải pháp: Thật không may, chúng tôi không thể giúp gì được với chương trình như thế này bởi tên của chương trình này là không thể nhận ra được, nhưng sau đây sẽ là cách giúp bạn nên làm khi bạn không biết được nguyên nhân của lỗi tắt máy này: Hãy vào Start, My Computer và nhấp chuột phải vào biểu tượng ổ đĩa cứng. Chọn Properties, rồi vào Tools và chọn Check Now ở trong phần Error-checking. Đánh dấu vào mục "Automatically fix file system errors" rồi bấm Start. Tắt cửa sổ này đi rồi khởi động lại máy tính. Nếu bạn không có chương trình phòng chống virus và phần mềm chống spyware thì hãy tải về và cài đặt AVG tại <http://free.avg.com> rồi quét máy tính của mình.

Nếu vẫn không giải quyết được thì bạn hãy vào Start, rồi Run (trong XP), và gõ "msconfig" (không có dấu nháy). Bỏ tất cả những đánh dấu trong đó và khởi động lại máy tính. Nếu bây giờ bạn có thể tắt được máy mà không có lỗi nào cả thì bạn sẽ biết được rằng vấn đề nằm ở một cái gì đó mà bạn vừa vô hiệu hóa trong

msconfig. Giờ thì hãy đánh dấu kích hoạt lại cùng một cách lần lượt cùng việc khởi động lại máy cho đến khi nào xác định được chương trình gây ra vấn đề này. Gỡ bỏ chương trình đó đi hoặc để cho nó bị vô hiệu hóa trong msconfig là được.

PHỤ KIỆN

CHƯƠNG TRÌNH SCAN ẢNH

Vấn đề: Tôi mới mua một chiếc máy tính xách tay mới và tôi dùng nó để in trên một chiếc máy in đa năng (all-in-one) HP 2179 nhưng tôi không thể tìm ra chiếc đĩa nguyên gốc, cho phép tôi quét được những tài liệu văn bản có thể chỉnh sửa được trong Microsoft Word. Tôi không thấy có bản tải về của HP Director trên trang web của HP. Liệu tôi có thể sao chép nó từ chiếc máy tính xách tay cũ của mình sang chiếc máy mới hay có cách nào để thực hiện việc này thông qua Vista hay không?

Giải pháp: Bạn không thể sao chép một chương trình đã được cài đặt trên một chiếc máy tính sang một chiếc máy khác, nhưng theo như HP thì bạn có thể in, quét và import sử dụng driver Vista chuẩn. Bạn có thể tham khảo chỉ dẫn tại địa chỉ <http://tinyurl.com/5m83y6>.

ẢNH SỐ

DUYỆT TRƯỚC PICASA

Vấn đề: Tôi rất thích sử dụng Picasa 3, nhưng có một thắc mắc. Trong phần Photo Viewer mới, khi tôi mở một thư mục ảnh ra và chọn một ảnh, nó sẽ mở ra trong Picasa Photo Viewer. Tuy nhiên tôi không thể tìm được cách nào để chuyển sang bức ảnh tiếp theo, thay vì phải sử dụng Slideshow vì không phải xem ở chế độ toàn màn hình. Có cách nào để xem được những bức ảnh của mình theo tốc độ mình mong muốn hay không?

Giải pháp: Khi bạn nhấp chuột phải và chọn Preview thì bạn sẽ mở được Picasa Photo Viewer ra, cùng với đó là một khung mà bạn sẽ chỉ xem được ảnh của mình. Mũi tên lên ở giữa nó thì thực hiện được chức năng cuộn, như bạn nói, chuyển sang chế độ toàn màn hình nhưng nếu bạn bấm chọn một trong số những bức ảnh có trong khung thì bạn sẽ chỉ xem được một tấm đó mà thôi. Bên cùng có thì sử dụng các phím điều hướng trái và phải trên bàn phím để duyệt qua từng bức ảnh.

An ninh không gian mạng, Việt Nam có phải thay đổi chiến lược?

TRẦN LÊ —

Có lẽ chưa bao giờ những thông tin liên quan tới vấn đề an ninh không gian mạng lại nhiều và nóng như hiện nay trên các website và blog.

Một cuộc chạy đua vũ trang sử dụng không gian mạng vì những lợi ích của một vài quốc gia lớn trên thế giới có lẽ đã bắt đầu, mà nổi bật và hay được nói tới nhất là Trung Quốc và Mỹ, sau đó là tới Nga.

Một số dấu hiệu của các cường quốc chuẩn bị cho cuộc đua

Đã có những thông tin cho rằng cùng với những ưu thế tuyệt đối về phần mềm hệ điều hành Windows của hãng Microsoft từ những năm 1990, hệ thống thư tin điện tử và làm việc nhóm Lotus Notes của hãng IBM, Bộ An ninh Quốc nội Mỹ đã giải thêm khoá an ninh vào mã nguồn Windows và Lotus Notes để tạo ra những cửa hậu có thể khai thác các thông tin của người sử dụng cho các mục đích

khác nhau của nhà sản xuất và của Bộ này.

Bên cạnh đó, Bộ này còn làm việc với các nhà nghiên cứu để sản xuất ra Linux có an ninh cao cấp (SELinux), một phiên bản hệ điều hành được dùng cho những ứng dụng nhạy cảm của Mỹ.

Còn người Trung Quốc thì từ năm 2001 đã bắt đầu dự án xây dựng một hệ điều hành an ninh của riêng Trung Quốc dựa trên một hệ điều hành nguồn mở FreeBSD và được bổ sung thêm các chức năng an ninh đặc biệt, tạo nên một hệ điều hành mang tên Kylin.

Cùng với dự án hệ điều hành Kylin, Trung Quốc còn cho triển khai xây dựng một chip máy tính có an ninh tăng cường để sử dụng cho các máy chủ và các máy trạm của mình. Cho tới nay, đã có 10 triệu máy chủ và máy trạm của quân đội và các cơ quan chính phủ Trung Quốc được cài đặt cập sản phẩm này.

Tương chỉ huy Bộ Chỉ huy Chiến lược quân đội Mỹ thì cho rằng các cường quốc đang trong giai đoạn

đầu của một cuộc chạy đua vũ trang không gian mạng và nước Mỹ cần phải phản ứng lại một cách tương xứng phù hợp.

Các cuộc tấn công với tần suất không thể tin nổi

Tổng thống Mỹ Barack Obama hé lộ trong cuộc nói chuyện vào ngày 29/5/2009 về vấn đề an ninh không gian mạng của nước Mỹ, rằng từ giữa tháng 8 đến tháng 10/2008 các tin tặc đã thâm nhập vào các hệ thống máy tính phục vụ chiến dịch tranh cử của ông, và đã truy cập được tới các thư điện tử và các tệp, bao gồm cả các kế hoạch di chuyển và các tài liệu về tình thế chính trị.

Một quan chức Lầu 5 góc nói rằng tin tặc nước ngoài đã bị phát hiện thâm nhập vào vào hệ thống thư điện tử không phổ biến trên một mạng máy tính gần văn phòng Bộ Trưởng Bộ Quốc phòng Mỹ Robert M. Gates vào tháng 6/2007.

Một hãng an ninh của Mỹ đã ghi nhận được vào tháng 3/2009 có tới 128 vụ tấn công trong 01 phút của

TRẠCH TIN HỌC * INFO

các tin tặc nước ngoài vào các hệ thống mạng của quân đội Mỹ. Trong khi viên tướng chỉ huy của Bộ Chỉ huy Chiến lược của quân đội Mỹ thì thừa nhận rằng hệ thống mạng máy tính toàn cầu của Lầu 5 góc bị tấn công với hàng triệu vụ dò quét mỗi ngày và chúng không phải với những mưu toan chỉ để thâm nhập trái phép. Đây thực sự là những con số khổng lồ, nó cảnh báo một cách rõ ràng những khả năng thu thập thông tin tình báo không gian mạng của một cường quốc bên ngoài đã xa tới mức nào. Ông còn cho rằng các cơ quan nhà nước hoặc có liên quan tới nhà nước của một số ít các nước ngoài đang ở vào vị thế chiến tranh trong việc tìm kiếm các thông tin điện tử từ chính phủ, các nhà thầu và các mạng máy tính công nghiệp của Mỹ.

Các tin tặc nước ngoài không chỉ tấn công vào hệ thống mạng của quân đội, mà còn tấn công cả vào hệ thống lưới điện của nước Mỹ. Trong khi hiện tại việc tấn công này đang ở mức độ gián điệp

thông tin dữ liệu, chứ không phải có mục đích phá sập, thì người Mỹ cũng cảnh báo rằng nó có thể sẽ rất khác, một khi có những biến đổi về chính trị có liên quan tới một quốc gia thứ ba.

Một viên tướng khác của quân đội Mỹ thì lo ngại nhiều hơn về các cuộc tấn công mà họ còn không nhìn thấy từ các tin tặc nước ngoài, được bảo trợ của chính phủ, thực hiện.

Một chuyên gia an ninh máy tính người Canada, người đã từng tham gia vào cuộc nghiên cứu 2 năm mà đã phát hiện ra một mạng máy tính tấn công mạng toàn cầu mà dường như là một chương trình được bảo trợ của chính phủ nước ngoài được gọi là Mạng Ma (GhostNet), thì nói rằng Mạng Ma đã có khả năng hoàn toàn kiểm soát các máy tính đích và sau đó tải các tài liệu và thông tin về máy chủ của bên tấn công. Trong những thông tin dữ liệu đánh cắp được này có những thông tin dữ liệu nhạy cảm từ các hệ thống mạng của các chính phủ và doanh nghiệp các nước bị tấn công.

Đánh giá đối thủ và chiến lược đối phó

Khi nói về vấn đề an ninh không gian mạng, Tổng thống Mỹ Barack Obama ngày 29/5/2009 cho rằng sự thịnh vượng về kinh tế của nước Mỹ trong thế kỷ 21 sẽ phụ thuộc vào an ninh có hiệu quả của không gian mạng, việc đảm bảo an ninh cho không gian mạng là xương sống mà nó làm nền vững chắc cho một nền kinh tế thịnh vượng, một quân đội và một chính phủ mở, mạnh và hiệu quả. Tổng thống Obama còn cho rằng quá thực, trong thế giới ngày nay, các hành động khủng bố có thể tới không chỉ từ một ít những kẻ cực đoan đánh bom tự sát, mà còn từ một vài cái gõ bàn phím trên máy tính – một vũ khí hủy diệt hàng loạt. Ông cũng cho rằng an ninh số là một ưu tiên hàng đầu, hoặc vì nó đang cạnh giữ cho các hệ thống máy tính để giữ cho đèn điện ở các thành phố và dẫn đường tại các sân bay được đúng đường, hoặc vì nó đang bảo vệ những người tiêu dùng đang tra

tiến của họ một cách trực tuyến.
 Vì sao Tổng thống Mỹ lại có thể có những nhận xét khắt khe tới như vậy về an ninh không gian mạng, ta xem xét tiếp những nội dung dưới đây.

Các quan chức Lầu 5 góc của Mỹ đã thừa nhận cuộc tấn công bởi các tin tặc nước ngoài vào một mạng máy tính của Lầu 5 góc vào tháng 6/2008 như là cuộc tấn công không gian mạng thành công nhất vào Bộ Quốc phòng Mỹ, rằng cuộc tấn công này đã chỉ ra một mức báo động về sự chính xác và tính vi phức tạp, và rằng các tin tặc có

thể phá hủy các hệ thống tại những thời điểm sống còn.

Ủy ban Giám định An ninh và Kinh tế Mỹ - Trung thì cho rằng hệ điều hành Kylin như là một công nghệ mà nó có thể tạo cho Trung Quốc ưu thế trong cuộc đua sử dụng không gian mạng cho những mục tiêu quốc gia khi những khả năng về chiến tranh tấn công không gian mạng của Mỹ lại đã tập trung vào các máy tính của chính phủ và quân đội nước ngoài được trang bị với các hệ điều hành it an ninh hơn như những hệ điều hành được làm từ hãng Microsoft.

Rõ ràng việc Trung Quốc trang bị bộ đôi gồm (1)-hệ điều hành Kylin chạy trên (2)-bộ vi xử lý chế tạo riêng cho các máy tính trong quân đội và các cơ quan chính phủ Trung Quốc đã làm thành một nền tảng vững chắc và tối lãnh thực sự cho việc bảo vệ hệ tăng khối sự tấn công, thì dụ, từ nước Mỹ.

Ông này còn cho rằng xét từ quan điểm chiến lược về cuộc chiến trong không gian mạng, thì Trung Quốc đang chơi cờ trong khi nước Mỹ lại đang chơi các máy kiểm tra, và rằng không gian

mạng là một khu vực chiến tranh, sống còn đối với các hoạt động quân sự mà nước Mỹ cần phải bảo vệ. Tuy nhiên, ông cũng cho rằng Trung Quốc, Mỹ và Nga là ngang nhau trong dạng chiến tranh mới này, nó như là một cuộc đua tam mã, và nóng chết người.

Một nhà nghiên cứu Mỹ mà hơn 10 năm về trước còn coi thông tin học thuyết về chiến tranh thông tin của những cường quốc khác, thì nay cũng đã phải thay đổi quan điểm của mình, xác định cuộc chiến tranh dựa trên máy tính của những cường quốc này như một mối đe dọa chính cho Lầu 5 góc.

Thậm chí, trong những ngày này, nước Mỹ đang tiến hành xây dựng một học thuyết về không gian mạng, coi không gian mạng như một phần chủ quyền quốc gia của mình, giống như phần lãnh thổ, lãnh hải và không phận, và việc ai đó tấn công nước Mỹ trên không gian mạng, có thể sẽ phải chịu sự đáp trả bằng bất kỳ khả năng quân sự nào từ Mỹ, kể cả bằng chiến tranh hạt nhân nguyên tử.

Trông người lại nghĩ tới ta

Vụ Mạng Ma GhostNet (Tin học và Đời sống các số 4, 5-2009) đã cho thấy hoạt động gián điệp đã được khởi động và tiến hành liên tục thu thập các thông tin, dữ liệu của các cơ quan chính phủ lẫn doanh nghiệp trên toàn thế giới. Việt Nam chúng ta đứng hàng thứ 2 trong số 103 quốc gia, chỉ hơn được Đài Loan, với 130 máy tính trong tổng số 1.295 máy tính bị lây nhiễm, cung cấp thông tin dữ liệu về các máy chủ của tin tặc.

Hay như việc Việt Nam có số lượng máy tính chạy hệ điều hành Windows bị lây nhiễm sâu Conficker đứng số 1 thế giới với 13% trong tổng số máy tính bị lây nhiễm (TH&ĐS 4, 5/2009) thì mới thấy được rằng các mạng máy tính của các cơ quan chính phủ và doanh nghiệp Việt Nam dễ bị thương tổn tới mức độ nào. Đặc biệt khi mà chúng ta đem sự thương tổn trong điều kiện thông thường ấy so sánh đối chiếu với những gì mà các cường quốc khác đang chuẩn bị cho cuộc chiến tranh không gian mạng.

Trong khi một thực tế dễ thấy trong các doanh nghiệp công nghệ thông tin Việt Nam là kinh doanh bất kể dựa vào công cụ nào, miễn

kiếm nhiều tiền là được và thực tế trong các cơ quan nhà nước là dùng bất kỳ công cụ phần cứng, phần mềm gì cũng được, miễn là nó đáp ứng được công việc của các đơn vị, trong trường hợp, thì những sự việc có liên quan tới cuộc chiến tranh không gian mạng có lẽ sẽ buộc chúng ta phải có những điều chỉnh trong suy nghĩ và hành động khác với hiện tại để có thể sống sót được, chứ chưa nói gì tới việc để phát triển được thành một cường quốc về công nghệ thông tin.

Chúng ta có lẽ cần có một cái nhìn chiến lược, về lâu dài cho một nền công nghiệp công nghệ thông tin Việt Nam bền vững, đặc biệt về khía cạnh an ninh an toàn, để có khả năng bảo vệ được chủ quyền quốc gia về không gian mạng của Việt Nam và có thể điều đó sẽ là một trong những yếu tố chính góp phần để bảo vệ chủ quyền của Việt Nam trong kỷ nguyên số.

Những cuộc chiến tranh tiềm tàng trong kỷ nguyên kỹ thuật số đòi hỏi trước nhất là những người lãnh đạo đất nước nhận thức được những nguy cơ của chiến tranh thông tin trong không gian mạng. Từ đó yêu cầu giới CNTT xây dựng chiến lược, vạch ra kế hoạch, chuẩn bị cho một sự chuyển đổi bất buộc, vô điều kiện và không thể tránh khỏi đối với những gì chúng ta đang quen sử dụng hàng ngày hiện nay để sẵn sàng cho cuộc chiến cam go và khó nhìn thấy này. Một cuộc chiến không sử dụng các phương thức truyền thống, mà sử dụng trí tuệ thông qua các hệ thống công nghệ thông tin và truyền thông, cả phần cứng lẫn phần mềm, đặc biệt là hệ điều hành. Đó là điều phải làm, nếu quá thực chúng ta muốn sống sót, và hơn thế, hy vọng trở thành một cường quốc về công nghệ thông tin.

Hy vọng sự cảnh báo này là không thừa và nó có lẽ sẽ phải được tính tới như một trong những yếu tố bất buộc không thể thiếu cho nội dung tài liệu mà vào đúng thời điểm này giới công nghệ thông tin Việt Nam đang bàn để xây dựng; tài liệu về một lộ trình để đưa Việt Nam thành một cường quốc về công nghệ thông tin thế giới. Chỉ không rõ, với thực lực và thực tế của nền công nghiệp công nghệ thông tin của Việt Nam như hiện nay, thì cái ước mơ trở thành cường quốc này có lẽ ảo tưởng hay không mà thôi.

Còn quá sớm để tuyên bố chiến thắng

Microsoft tuyên bố sẽ đánh bại Linux trong thị trường netbook, nhưng trận chiến thật sự vẫn chưa bắt đầu

Việc những người dùng netbook trên thế giới thích Windows XP hay Ubuntu Linux hơn đầu năm 2009 không có ý nghĩa nhiều – vậy thì sao giảm tốc thông tin Windows Brandon LeBlanc của Microsoft lại quá phấn khích với thống kê bán hàng không rõ ràng của mình?

LeBlanc cho rằng Microsoft chiếm 96% trên thị trường netbook. Một nhà bình luận (tại Linux Devices) viết rằng “Nếu thật vậy” thì “đó sẽ là một sự thay đổi bình thường đối với Windows”.

Đĩ nhiên, đó là câu chuyện có thật; không phải là Microsoft cuối cùng đã thực tỉnh và bắt đầu sử dụng sức mạnh tiếp thị của mình để tấn công vào thị trường netbook, mà là công ty này đã không nghĩ rằng thị trường là một vấn đề quan trọng mà đến khi Ubuntu bắt đầu có những người theo dõi đáng kể.

Microsoft thậm chí còn lo lắng hơn: liệu họ có thể sánh kịp với Linux về netbook, những cỗ máy không hề dùng chip Intel x86? Trong thị trường siêu di động và netbook, vấn đề chính không phải là hiệu năng xử lý, mà là thời lượng dùng máy. Về căn bản, những thiết bị này là những chiếc điện thoại di động có bàn phím đầy đủ và có màn hình lớn.

Các cuộc chiến nổ ra vào thời điểm mà thiết kế chip xử lý là tốt nhất và hiện nay, Intel đang đứng đầu trong nhiều thị trường. Có nhiều sai sót với gia tài đảng sau bán hướng dẫn 8086 mà vẫn đang tồn tại trong tất cả những máy Pentium gia đình, nhưng bạn có thể bỏ qua nhiều trong số đó.

Nhưng phạm vi mới của siêu điện thoại ARM đã thay đổi quy luật. Chúng có thể sánh được với những thiết kế công suất nhỏ từ Pentium để có tốc độ cao khi cần. Vì chúng

tốt hơn rất nhiều xét về cân nặng, làm việc trong thời gian dài (chẳng hạn như ghi lại những gì bạn đánh máy), là những điểm yếu của Intel. Đó là vấn đề đối với Microsoft.

Tôi đã nhìn thấy con số bán hàng của Intel so với mọi người khác gần đây, và thành thật mà nói thì 2009 không phải là năm mà ARM có thể đe dọa Intel x86. Và 2010 cũng không.

Thị trường mà chúng ta thường gọi là ‘tương thích PC’ có thể dần chậm lại, nhưng trong bộ phận siêu di động có một mối đe dọa nhỏ cho sự tàn phá đó, và khi xét về doanh thu, Intel sẽ không bị mất ngủ đêm nào trong ít nhất hai hay ba năm nữa – và có thể là lâu hơn.

Nạn đề là: chính Intel biết rằng họ không thể hi vọng hoàn toàn sống sót trên Windows. Nhưng các đồng minh của họ có vẻ không hiểu ý nghĩa của điều này. Có những nền server, nền mạng lưới, nền đám mây khác, và Intel hiểu tầm quan trọng của việc hỗ trợ những thay đổi này – và họ cũng đã hỗ trợ. Họ biết rằng những thị trường mới sẽ tiến lên mà không có sự góp mặt của Windows.

Vấn đề là liệu Microsoft đã chấp nhận điều này chưa. Tôi biết có nhiều người trong Microsoft thật sự cho rằng Windows Mobile đã tắt ngấm. Tôi cũng biết những giám đốc điều hành thâm niên của Microsoft đang liêu lĩnh cố gắng chứng minh cho họ thấy rằng vấn đề này đã sai đến mức nào.

Khi tôi nói chuyện với những nhân vật quan trọng hàng đầu Microsoft, tất cả đều thừa nhận rằng họ không thể đối mặt với một tương lai không có nền di động. Tuy nhiên, điều mà chúng tôi tranh luận là liệu đó là Windows Mobile, hay Windows 7 – và càng lúc càng có nhiều tiếng nói từ Redmond rằng Windows 7 sẽ là bước tiến của họ.

Đừng là vậy, Windows 7 đang được cài đặt lên một số netbook. Một số người nghĩ như vậy là tốt. Những lời nói đó làm mát tai Microsoft. Và đó là những âm thanh đường mật làm người ta không nghe được tiếng của cơn bão sắp tới đến từ những netbook không Intel.

“Intel biết rằng các thị trường sẽ tiến lên mà không có sự góp mặt của Windows”

Tôi cực kỳ là năm năm nữa, những netbook không Intel sẽ chiếm hơn 20% thị trường máy tính di động (hoặc có thể lên đến 40%). Và tôi đoán rằng khi thị trường đó xảy ra thì các loại Windows (di động hay 7 hay x7 gì đó) chỉ còn chiếm 5%.

Đó là số liệu mà LeBlanc phải quan tâm. Dĩ nhiên là ông có thể bất kịp với vị trí trí tuệ của mình hồi năm 2008 (đó đã ông hầu như không hề có đóng góp nào về netbook) và sẽ rất kỳ lạ nếu Microsoft không vượt lên trước, về chip Intel, trong một hoặc hai năm. Ngay cả XP cũng là một nền tốt, rất có triển vọng (nếu Microsoft không tiếp tục ngơ ngẩn về nó) và người ta sẽ mua nó nếu có thể.

Ubuntu không thể hi vọng sánh kịp Microsoft; và LeBlanc đã đúng khi chỉ ra được uy thế này.

Nhưng liệu ông có thể hi vọng thách thức Android, Symbian và Ubuntu về máy tính ARM không? Hay ngay cả sánh kịp với Apple trên thị trường đó? Tôi thật sự nghi ngờ về điều này, và tôi hoài nghi rằng sắp có những cuộc đấu khẩu như đấu trong 24 tháng tới, vì Intel và Microsoft bắt đầu đối đầu nhau vì đã quên đi cái gì thực sự quan trọng.

Lợi ích của nguồn mở cho người dùng

TRẦN LÊ

Không chỉ giá rẻ

DT nhiên các lợi ích kinh tế nằm trong số những lý do đầu tiên trong việc lựa chọn giải pháp nguồn mở. Kể cả "tự do không có nghĩa là miễn phí", thì những giải pháp nguồn mở vẫn luôn có tổng giá sở hữu (TCO - Total Cost of Ownership) nhỏ hơn đáng kể so với giải pháp nguồn đóng tương đương.

Hơn nữa giá dịch vụ mã nguồn mở cũng có xu hướng thấp hơn, bởi tính mở của sản phẩm tạo thuận lợi cho việc truyền bá kiến thức.

Nhưng khi các giải pháp nguồn mở này tiến đến giai đoạn trưởng thành thì giá rẻ không còn là tiêu chí lựa chọn hàng đầu nữa.

Những lý lẽ chính ở đây như sau:

- Sự không phụ thuộc, hoặc phụ thuộc tối thiểu, vào một nhà sản xuất hay nhà phát hành phần mềm. Người ta biết rằng thay đổi công cụ có thể rất tốn kém. Và bởi thế các nhà phát hành phần mềm có thể lợi dụng "con bò sữa" là các khách hàng bị trói buộc này. Trong tiếng Anh, người ta gọi cách làm này là vendor lock-in, bị khóa trong bởi nhà cung cấp.

- Tính mở cũng là một luận điểm có sức nặng. Các giải pháp nguồn mở nhìn chung tôn trọng các chuẩn (standards) hơn, và cũng mở hơn trong việc cho phép thêm các mô-đun mới.

- Tính bền vững (perennity) là một tiêu chí lựa chọn mạnh khác.

- Và cuối cùng là chất lượng, vì trong rất nhiều lĩnh vực, các giải pháp nguồn mở thực sự vượt trội một cách khách quan. Không chỉ do có số lượng triển khai rất lớn nên kinh nghiệm thực tiễn phong phú, mà còn phải kể cả đóng góp do mô hình phát triển các phần mềm này và sự tích hợp các thành phần bậc cao đã làm cho rất nhiều

phần mềm mã nguồn mở được đánh giá cao hơn các sản phẩm thương mại thông thường bị giá nua.

Ngoài ra người ta còn phải thêm vào niềm vui, cho các nhà tin học, được sử dụng những chương trình mà họ được làm chủ hoàn toàn, không có rào chắn kỹ thuật cũng như pháp lý.

Tính bền vững

Về tính bền vững, các giải pháp nguồn mở không có bảo đảm trẻ mãi không già. Chúng cũng có thể chết, nhưng có điều là cái chết chậm rãi.

Điều tệ nhất có thể đến với một giải pháp nguồn mở là sự rời bỏ gia tăng của cộng đồng, thông thường là do sự xuất hiện một giải pháp mới hứa hẹn hơn. Như vậy một ngày nào đó có thể sẽ phải thay đổi sản phẩm. Tuy nhiên, ít nhất lượng này luôn luôn xảy ra chậm rãi, và khách hàng sẽ có đủ thời gian tổ chức việc chuyển đổi.

Cũng cần phải nhấn mạnh rằng, ngay cả khi nhà phát hành gốc chẳng may bị phá sản một ngày nào đó, vẫn luôn luôn có thể xảy ra việc một cộng đồng sẽ nắm lấy sản phẩm và hướng phát triển của nó. Đó là nguyên lý của các giấy phép nguồn mở.

Sự nổi tiếng, tầm cỡ triển khai, sự năng động phát triển và của cộng đồng, những tiêu chí bền vững này khá dễ dàng đánh giá. Một giải pháp nguồn mở đầu đàn luôn đảm bảo tính bền vững cao hơn so với phần đóng các giải pháp đóng.

Tính mở

Cũng cần nói đôi lời với vấn đề tính mở. Khả năng được thay đổi mã nguồn là nền tảng về mặt lý thuyết, nhưng trong thực tiễn thì đây lại là một việc khá mạo hiểm

(xem mục "Làm chủ mã nguồn: một quyền lợi, không phải là một nghĩa vụ" dưới đây). Vì thế mã nguồn mở không phải là căn cứ để chúng ta hoan nghênh tính mở, mà ở đây trước hết cần nói đến khả năng chấp nhận các mở rộng, hoặc giao diện với các ứng dụng khác.

Suy cho cùng, cần phải hiểu rằng lợi ích của một nhà phát hành phần mềm thương mại không phải lúc nào cũng hội tụ với lợi ích của khách hàng. Chắc chắn, khi nhà phát hành phần mềm hoạt động trong một thị trường cạnh tranh, sản phẩm của họ phải ngang ngửa với các đối thủ khác. Nhưng một khi đã có vị trí vững vàng, nhà phát hành có thể phân tích và thấy rằng:

- Sản phẩm của họ phải hiệu quả, song không được quá hiệu quả, bởi vì nếu cần nhiều servers hơn, họ sẽ bán được nhiều giấy phép sử dụng hơn.

- Sản phẩm của họ phải khỏe mạnh (robustness), song không nên quá khỏe mạnh, vì cần phải tiếp tục bán dịch vụ hỗ trợ.

- Sản phẩm của họ phải mở, song không quá mở, vì cần phải giữ sự lệ thuộc của khách hàng.

Chúng ta không nói rằng các nhà phát hành phần mềm đồng thủ đoạn đến mức chủ động đánh lút các chất lượng kể trên trong sản phẩm của họ. Chúng ta chỉ nói rằng ưu tiên chiến lược không nhất thiết phải đi vào những chất lượng này.

Sau cùng về tính mở, cũng cần nhấn mạnh rằng phần mềm sở hữu không phải là cách duy nhất để giam hãm khách hàng. Khուն dạng các tài liệu cũng là một vũ khí mạnh để làm được việc khóa chốt khách hàng. Trong những năm gần đây, chúng ta có thể thấy sự ý thức mạnh mẽ về tầm quan trọng của các khuôn dạng mở, có nghĩa là

đồng thời vừa được công bố công khai, vừa được tự do sử dụng. Kiểu dáng mới của nó là điều kiện của sự độc lập với phần mềm, vừa là điều kiện đảm bảo tính bền vững của các tài liệu, và đảm bảo tính tương tác của các ứng dụng chia sẻ các tài liệu này.

An toàn

Linh vực an toàn xứng đáng được đề cập đặc biệt. Vì đúng về mặt an toàn, sự truy cập được mã nguồn gần như là một bất buộc. Không thể hình dung được rằng quân đội Pháp có thể sử dụng cho việc liên lạc của mình một mạng riêng ảo (VPN- Virtual Private Network) được mua dưới dạng nhí phần chạy được của một nhà phát hành phần mềm Mỹ hay Trung quốc.

Về mặt an toàn, có thể kiểm tra (audit) một chương trình thực sự làm cái gì là tuyệt đối bất buộc. Điều này sẽ chỉ có thể làm thông qua việc phân tích mã nguồn.

Nhưng điều đó không hề theo chương trình phải là nguồn mở. Một số nhà phát hành không nguồn mở chấp nhận cung cấp cả mã nguồn cho khách hàng của mình, sau khi ký kết một hiệp ước không phổ biến mã nguồn đó.

Tuy vậy, có một lý do khác làm cho mã nguồn mở không thể thiếu được ở đây: kiểm duyệt theo cấp (peer review), nghĩa là nhiều chuyên gia tham gia kiểm duyệt, và càng nhiều chuyên gia càng tốt.

Hãy làm một chút phân tích bên lề. Trong buổi đầu, khoa mật mã học sử dụng phần lớn các thuật toán mật mã bí mật. Người ta xem việc giữ bí mật thuật toán là một phần của an toàn. Sau chiến tranh, một cuộc cách mạng đã nổ ra: người ta cuối cùng đã kết luận rằng một thuật toán bí mật mà chất lượng của nó chỉ được khẳng định bởi ê-kíp nhỏ đã tạo ra nó, có nguy cơ rất lớn sẽ bị lộ tẩy, nếu không phải ngay hôm nay thì chắc chắn chỉ sẽ trong vài năm nữa. Ngược lại, các thuật toán đã được công bố được phân tích kỹ lưỡng bởi hàng trăm chuyên gia trên khắp thế giới nếu có một điểm yếu, điểm yếu này sẽ nhanh chóng được phát hiện và được biết. Cùng như thế với chương trình cài đặt các thuật toán này: cách tốt nhất để yên tâm về tính hoàn hảo của chúng là công bố chúng cho sự kiểm định của hàng nghìn chuyên

gia.

Xin thêm một lập luận cuối cùng: về an toàn, người ta thường chuộng các thuật toán cũ đã chứng tỏ năng lực qua thời gian, người ta nghi ngại các phát kiến mới mẻ. Thuật toán RSA đã ra đời từ năm 1977! Và lẽ tự nhiên từ thời gian này, các chương trình cài đặt các thuật toán này đã hoặc nằm trong gia sản công, hoặc nếu không trong miền công cộng.

Không có gì là khi công thông tin của chính phủ Pháp dành riêng cho an ninh tin học đã dành một vị trí quan trọng cho phần mềm tự do.

Làm chủ mã nguồn: một quyền lợi, không phải một nghĩa vụ

Cần phải nhấn mạnh, vì nó thường bị hiểu sai, rằng hoàn toàn không cần phải làm chủ mã nguồn của một sản phẩm nguồn mở để mà triển khai, sử dụng và gặt hái thành quả của nó. Không cần phải làm chủ cũng như đọc hiểu mã nguồn, thậm chí cả việc tải nó về.

Cách đây chỉ vài năm, một số phần mềm mã nguồn mở còn gắn bó với một chỉ phân phối mã nguồn, buộc người sử dụng phải biến dịch lại và sinh ra chương trình cho mình. Phương thức hơi cực đoan này ngày nay đã được từ bỏ vì nó làm ảnh hưởng xấu đến việc phổ biến nguồn mở.

Vì thế hiểu biết mã nguồn là một quyền chứ không phải là một nghĩa vụ.

Tương tự, sửa đổi mã nguồn là một quyền nên tảng, song trong nhiều trường hợp, đó không phải là điều được khuyến cáo nên làm. Vì nhiều lý:

- Nguy cơ đáng kể làm sản phẩm dễ hỏng hơn, vì mã nguồn bạn thêm vào không được kiểm định kỹ càng như phần còn lại, và hơn nữa, bạn đã viết ra nó trong khi còn chưa làm chủ tổng thể.
- Trên những sản phẩm tầm cỡ, sự mang đến những sửa đổi đòi hỏi một đầu tư lớn, một sự tham dự lớn, và do đó cần một ngân sách nghiêm túc.
- Phiên bản sửa đổi của bạn sẽ là một rẽ nhánh (fork), một phiên bản để lựa chọn của sản phẩm. Nó sẽ không được hưởng, hoặc hưởng một cách khó khăn hơn, sự hỗ trợ của nhà phát hành cũng như của cộng đồng. Để được hưởng sự hỗ trợ này, bạn sẽ cần đưa trở lại các thay đổi của mình

vào các phiên bản mới.

Trong đa số trường hợp thì những lý luận trên đây thắng thế. Tuy nhiên nếu chúng ta nhận thấy mọi dạng đóng góp thì sự sống của nguồn mở sẽ gặp vấn đề.

Điều cần làm, đó là mọi nhà phát triển, độc lập hay một tổ chức, hãy tính toán đầu tư mà họ có thể làm cho một dự án nguồn mở, hãy tham gia vào bằng việc trao đổi thật nhiều với các nhà phát triển khác của dự án, và đừng thực hiện các thay đổi một cách riêng rẽ mà trên kho mã nguồn chung.

Có nghĩa là, hoàn toàn khuyến khích làm giàu cho sản phẩm giữa lòng cộng đồng bằng trao đổi mối liên hệ với nhà phát hành, nhìn chung không khuyến khích làm theo cách khác.

Giải nguồn mở

Về mặt lý thuyết, chỉ cần đưa ra mã nguồn dưới một giải pháp nguồn mở đã được OSI thừa nhận là có thể tuyên bố phần mềm là mã nguồn mở. Tuy nhiên người sử dụng cần cảnh giác với những sản phẩm giả mã nguồn mở (pseudo open-source).

Điều thường xảy ra là các nhà phát hành giải pháp sở hữu đóng đang thất bại trên thị trường, đặc biệt trong bối cảnh lên ngôi mạnh mẽ của các giải pháp nguồn mở cạnh tranh, quyết định làm một sự đổi hướng chiến lược cuối cùng trước khi biến mất, đó là tuyên bố sản phẩm của họ trở thành mã nguồn mở. Họ phát tán các mã nguồn với ít nhiều thiện chí, và gửi các nhân viên bán hàng của mình rêu rao trên thị trường rằng tự nay họ cũng mở như các đối thủ nguồn mở của họ. Nhưng thực ra trong bụng họ hoàn toàn không phải thế. Họ quyết sẽ không cho bất cứ ai làm chủ mã nguồn của họ, và sẽ tìm cách nắm chắc trên toàn bộ các triển khai phần mềm.

Với các khách hàng, các giải pháp này là những con đường tối tệ nhất vì cuối cùng, họ sẽ không được hưởng bất kỳ lợi thế nào của nguồn mở, đặc biệt họ sẽ phải chịu cùng sự trì hoãn, vendor lock-in, như với một giải pháp sở hữu đóng. Thậm chí còn nghiêm trọng hơn: thực tế chỉ ra rằng các giải pháp này sẽ biến mất, hầu như luôn luôn ở năm ngày sau đó.

Kỳ sau: THỊ TRƯỜNG NGUỒN MỞ

7 ứng dụng Linux tuyệt hảo có thể bạn không biết

HT — THEO [HTTP://WWW.LINUXPLANET.COM](http://www.linuxplanet.com) —

100% các ứng dụng này là phần mềm tự do mã nguồn mở, có sẵn thông qua các quản trị gói phân phối trên mạng.

recordMyDesktop, ghi ảnh động màn hình

Nếu bạn đã từng xem cách làm ảnh động màn hình Linux và suy nghĩ người ta làm ra nó như thế nào thì có thể bạn đã thấy người ta dùng recordMyDesktop. recordMyDesktop ghi lại tất cả các thứ bạn làm trên màn hình Linux của bạn. Nó có giao diện đồ họa đơn giản và nếu bạn muốn tinh chỉnh thì nó cũng có một số chức năng dòng lệnh đầy đủ. Nó có thể ghi cả âm thanh, và để có kết quả tốt nhất tôi khuyên dùng với JACK (the Jack Audio Connection Kit), vì nó cho bạn điều khiển mọi thứ và linh hoạt. JACK cho bạn chuyển mọi thứ ra âm thanh tới mọi đầu vào, vậy nên trên hầu hết các hệ thống Linux nó là cách duy nhất để nhét âm thanh.

Tôi cũng đã thử làm với PulseAudio có trong nhiều bản Linux, nhưng với tôi nó không chắc chắn. Nếu hệ thống của bạn đã có rồi thì trước hết hãy thử dùng nó.

KSnapshot, bắt ảnh màn hình

Một ứng dụng KDE làm việc chủ lực của tôi. Với KSnapshot bạn có thể bắt ảnh toàn màn hình, một cửa sổ đơn, một vùng chọn tùy ý và thậm chí bảng chọn thả xuống. Bạn có thể lưu kết quả vào tệp, để trong bảng đệm hoặc gửi thẳng ra máy in. Nó hỗ trợ tất cả các dạng tệp đồ họa chung như JPG, PNG, BMP, PCX, EPS và nhiều nữa.

Glabls, Máy in Nhân, Danh thiếp và Anh lưu niệm

OpenOffice Writer có mẫu nhân rất đẹp, nhưng Glabls lại nhanh và dễ dàng hơn. Bạn có thể làm các nhân tệp, bia tên, nhân vỏ CD và hộp trang sức, danh thiếp, nhân hành lý, Glabls hỗ trợ các thứ đó. Mỗi nhân đều xinh xắn theo chuẩn thông dụng và có dẫn bước để tạo mẫu theo ý mình. Chỉ có một loại không hỗ trợ là máy in nhân cuộn nhỏ chuyên dụng, như máy in nhân Brother.

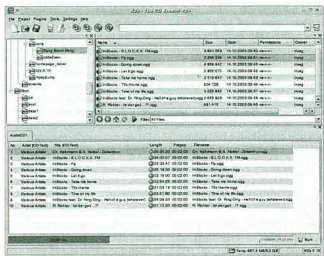

Kile, môi trường LaTeX đồ họa tích hợp

Tôi vừa mới dùng Kile để viết quyển sách mới nhất và vui mừng vì nhà xuất bản đã không đòi hỏi nó phải là dạng DOC của Microsoft Word, trong khi LaTeX không khó dùng. Tất cả kỹ năng bạn cần là đánh dấu. Kile có cú pháp làm nổi bật và rất nhiều chức năng trở-bấm. Nó cũng cho phép đánh dấu thủ công tùy theo ý bạn.

K3b, bộ đọc nội dung và ghi CD/DVD

K3b thì đã nổi tiếng, nhưng nó còn xứng đáng được khen ngợi nhiều hơn nữa. Đó là một giao diện người dùng đồ họa đẹp chứa đựng vô cùng nhiều lệnh cần thiết cho việc lấy nội dung và ghi CD và DVD. Nó tự động tìm trong CDDb (Compact Disk Database) để lấy tên bài hát, tên đĩa và tác giả. Nó hỗ trợ CD Text, là phần mở rộng cho chuẩn Red Book CD Audio để hiển thị tựa đề và tên, và nó hỗ trợ các mixed-mode CD mới lạ, một dạng hỗn hợp các rãnh âm thanh và hình động. Đặc biệt tuyên dương: K3copy DVD và nén chúng vừa trên đĩa trong 4,7 GB vì thế bạn không cần tốn tiền cho đĩa DVD hai mặt 8,5 GB.

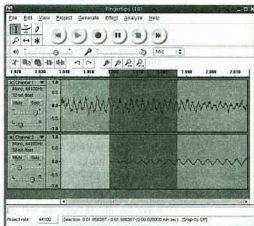
Rosegarden, tổng hợp và soạn nhạc

Rosegarden là một trình soạn, hợp âm, viết bè, sắp xếp âm thanh và giao diện số các thiết bị âm nhạc (MIDI). Bạn có thể chơi và thu âm thanh và MIDI, in và soạn các bè âm nhạc. Nếu bạn muốn đàn bè bay bổng đẹp để thi nô thậm chí hỗ trợ xuất kết quả ra dạng Lilypond. Lilypond là một ứng dụng đặc biệt để làm ra các bản đàn bè thu vi. Rosegarden tích hợp tinh vi với các ứng dụng âm thanh Linux khác như ALSA và Jack, nó hỗ trợ tất cả các phụ thêm thông thường về hiệu ứng đặc biệt âm thanh, nó có thể dùng các bộ tổng hợp âm thanh phần mềm như Timidity, hoặc bộ tổng hợp âm phần cứng yêu thích của bạn.

Audacity, ghi và soạn âm thanh

Đây lại là một ứng dụng có lẽ nổi tiếng, nhưng với đầy những thông tin sai lệch, vì thế đây là thông tin chân thật. Người ta thường so sánh với Audacity, một đàn soạn âm thanh số Linux tuyệt hảo, và thường là không thỏa mãn theo cách Audacity là một công cụ chuyên nghiệp thực thụ thì Audacity chỉ là một đồ chơi. Trong khi có một số điểm chung về chức năng, chúng thực sự có những chức năng khác nhau. Audacity là ứng dụng thu và soạn toàn năng chạy trên Linux, Mac OS X, và Windows. Bản mới nhất dùng 1.3.x hỗ trợ âm thanh với đa kênh riêng biệt thực và tất cả các định dạng tệp âm thanh quan trọng. Audacity hỗ trợ mọi giao diện thu âm - PCI, USB hay FireWire - lên tới 16 kênh theo khả năng của hệ điều hành của bạn. Nó hỗ trợ một tập hợp lớn các hiệu ứng đặc biệt, và tùy thuộc vào việc bạn muốn có bao nhiêu kênh thu mỗi lần, nó đủ nhẹ để dựng một máy tính xách tay không cần module âm thanh trạm thu đi động.

Một cách ngắn gọn về Audacity: nếu bạn muốn làm nhiều thủ thuật trạm thu như là trộn và lồng âm thanh nhiều kênh cường độ cao, hoặc làm các phim ca nhạc đối hồi đồng bộ chính xác, thì Audacity là tốt hơn so với Audacity. Bạn có thể dùng cả hai, như thu trực tiếp với Audacity sau đó làm hậu kỳ kỹ xảo cao với Audacity. **th**

Khởi động cùng chim cánh cụt

Trở thành nguồn cho mã nguồn mở của bạn

Lúc này, tất cả chúng ta đều biết rằng một ứng dụng "mã nguồn mở" nghĩa là chúng ta có thể dễ dàng có mã nguồn. Nhưng điều đó có ý nghĩa gì với đa phần chúng ta? Với dự án mã nguồn mở ưa thích, chúng ta có thể chỉ cần tải các tập tin thực thi đã được biên dịch trước và sử dụng chúng, nhưng có những thời điểm mà chúng không phải là thứ bạn muốn hay không có sẵn để tải. Có thể có một yêu cầu công nghiệp cho một nền tảng tự tạo, hay có lẽ bạn đang sử dụng một dự án không được biết đến rộng rãi. Trong những tình huống như thế này, có mã nguồn chính xác là những gì bạn muốn.

Đối với người dùng bình thường thì nghe có vẻ kinh hãi khi xây dựng (biên dịch) một phần mềm mã nguồn mở, nhưng nó không quá khó như thế. Hầu hết phần mềm mã nguồn mở sử dụng một loạt các công cụ phổ biến vì thế quá trình trở nên dễ dàng hơn khi bạn xây dựng nhiều dự án. Và bạn không cần biết cách mà chương trình giải quyết đa phần các vấn đề. Nhưng trước khi bạn có thể bắt đầu bất cứ thứ nào như thế này, có ít điều mà bạn cần. Đừng lo lắng về việc sẽ tìm những thứ này ở đâu; hầu hết các nhà phân phối Linux đều có các thứ cần thiết này. Nó chỉ là vấn đề cài đặt chúng thế nào thôi.

Biết các GCC của bạn

Điều quan trọng nhất mà bạn cần để biên dịch (build, còn mang nghĩa là biên dịch mã nguồn thành chương trình) bất cứ dự án nào là một trình biên dịch. Một trình biên dịch sẽ nhận mã nguồn (con người có thể đọc được) và biến nó thành một chương trình độc lập ở dạng nhị phân. Vì các chương

trình có thể được viết ở nhiều ngôn ngữ khác nhau, bạn sẽ cần một loạt các trình biên dịch. Đa phần các dự án mã nguồn mở sử dụng một hay nhiều trình biên dịch từ GCC (GNU Compiler Collection; gcc.gnu.org), vì thế chắc chắn rằng bạn nhiều trình biên dịch GCC được cài đặt. Bạn cũng sẽ muốn cài đặt GNU Binutils (www.gnu.org/software/binutils/binutils.html), bởi vì nó cung cấp nền cho nhiều phần GCC. Chắc chắn rằng bạn có chương trình "make" được cài đặt, vì hầu như tất cả các dự án mã nguồn mở đều sẽ sử dụng nó.

Nếu bạn kiểm tra qua trang chủ của GCC, bạn sẽ thấy rằng nó không bao gồm các ngôn ngữ phổ biến như Perl, PHP, hay Python. Vì những ngôn ngữ đó thật ra là các ngôn ngữ thông dịch. Để chạy chúng, bạn phải tạo những đoạn kịch bản (script) và một tầng xử lý trung gian của ngôn ngữ đó (bộ thông dịch) sẽ xử lý các đoạn kịch bản đó. Một đoạn script Perl đơn giản là một tập tin văn bản có những câu lệnh Perl; nó không phải là một chương trình thực thi độc lập. Để chạy một đoạn script Perl, bạn sẽ cần bộ thông dịch Perl để chạy nó.

Hướng về thư viện

Bên cạnh một trình biên dịch, bạn cũng cần các thư viện và các tập tin đầu đề (header). Chúng là những tập tin mà trình biên dịch sử dụng để tìm và tham khảo chéo nhằm mục đích biên dịch trình thực thi cuối cùng. GCC có vài thư viện cơ bản, biến nó thành một điểm để khởi đầu tốt. Nếu bạn từng xem qua danh sách các gói có ở nền Linux cụ thể của bạn, bạn sẽ thấy có các thư viện lúc thực thi và các thư viện phát triển. Những thư viện cần cho việc thực

thi được cài đặt bởi vì chúng đủ để các ứng dụng chạy. Các thư viện phát triển là thứ mà chúng tôi tìm kiếm, bởi vì chúng cho phép chúng tôi dịch những ứng dụng của riêng mình. Nhưng cần chú ý: Đừng đi lòng vòng cài đặt tất cả các thư viện phát triển mà bạn tìm thấy; điều này chỉ làm tốn dung lượng ổ đĩa thôi.

Dự án mã nguồn mở càng lớn, thì nhiều khả năng nó yêu cầu nhiều thư viện. Đa phần các dự án sẽ liệt kê những thư viện phụ thuộc ở tài liệu đi kèm hay ở trang chủ của dự án. Chắc chắn rằng bạn có các thư viện và các tập tin header mà chúng phụ thuộc trước khi cài đặt. Trong vài trường hợp, khi bạn đang thiết lập để biên dịch một dự án mã nguồn mở, dự án sẽ nói cho bạn biết nó đang cần gì. Một khi bạn kiểm được tất cả các trình biên dịch, các tập tin header, thư viện, đây là thời điểm bắt đầu biên dịch.

Những công cụ (tự động) cần cho công việc

Phần lớn các dự án mã nguồn mở sử dụng tất cả hay một phần hệ thống các công cụ tự động GNU, nó giúp đơn giản hóa toàn bộ quá trình. Bởi vì phần mềm mã nguồn mở có thể được biên dịch ở rất nhiều hệ thống, cần chỉ ra rằng hệ thống mà nó đang được biên dịch có thể xử lý gì. Để tìm ra điều này, Autotools có một đoạn mã công cụ để cấu hình, nó sẽ làm công việc phát hiện từ cửa sổ dòng lệnh (terminal). Nó sẽ nhìn những khía cạnh khác nhau của hệ thống và chính môi trường biên dịch theo đó. Đoạn mã cấu hình chấp nhận những tham số khác nhau thường là các thông số về dự án, như là cho phép hay vô hiệu hóa một tính năng.

Bởi vì những cấu hình là thông

số của dự án, có nhiều thông số mà bạn có thể truyền vào để cấu hình. Để xem thông số nào mà cấu hình cho phép, đánh vào `./configure --help`, từ thư mục mà đoạn mã cấu hình được đặt. Nếu đoạn mã cấu hình không thể tìm thấy một thư viện hay tập tin đầu để được yêu cầu, nó sẽ ngưng ngay lập tức và cho bạn biết thứ còn thiếu. Nạp thư viện còn thiếu hay các tập tin đầu để và sau đó chạy lại đoạn mã cấu hình.

Một khi đoạn mã cấu hình đã hoàn tất công việc của nó, đây là thời điểm để thật sự bắt đầu biên dịch dự án của bạn. Bạn có thể bắt đầu bằng cách đánh make tại thư mục đầu tiên của dự án mà nguồn mở mà bạn muốn biên dịch. Câu lệnh make tìm một tập tin có thể là Makefile và dịch dự án dựa trên các quy luật bên trong nó. Tùy vào kích thước và độ phức tạp của dự án mà bạn đang biên dịch và các thông số hệ thống của nó, quá trình này có thể tốn từ vài phút tới vài giờ. Ví dụ, biên dịch máy chủ Apache Web có thể tốn ít hơn nửa tiếng, trong khi OpenOffice có thể tốn hơn 12 tiếng.

Bạn có thể bỏ qua khá nhiều các cảnh báo về make - rất cuộc chúng chỉ là những cảnh báo. Nhưng nếu việc make mang lại lỗi và ngưng, điều này nghĩa là bạn đã gặp vấn đề. Đa phần các dự án mã nguồn mở sẽ có một tập tin văn bản có tên là "INSTALL", nó cho bạn những chỉ dẫn để biên dịch dự án của nó. Tập tin này thường có những vấn đề thường thấy và các giải pháp đi kèm để biên dịch dự án. Nếu nó không làm được việc, thì thử vào trang chủ của dự án (hay tìm kiếm trên Google là đầy). Thỉnh thoảng bạn phải sửa lại vài dòng code; khi thì bạn sẽ phải sửa lại Makefile.

Kiểm tra hai lần, biên dịch một lần

Một khi quá trình make đã hoàn tất, bạn sẽ muốn kiểm tra lại để chắc chắn mọi thứ đều hoạt động. Để làm điều này, nhiều dự án mã nguồn mở có bộ kiểm tra riêng của mình. Để chạy bộ kiểm tra từ cửa sổ dòng lệnh ở thư mục gốc của dự án, đánh make check. Vài bộ kiểm tra có thể tốn thời gian, trong khi những cái còn lại chỉ cần kiểm

Khi hoàn tất quá trình dịch Firefox, nó sẽ đưa ra thông báo rằng đây không phải là một phiên bản chính thức từ Mozilla.

tra một hay hai lần. Ví dụ, bộ kiểm tra cho gzip chỉ là vài dòng lệnh, trong khi bộ kiểm tra cho MySQL chứa vài trăm điều kiện.

Việc chạy các bài kiểm tra của dự án mã nguồn mở hoàn toàn là tự chọn, nhưng về cơ bản đây là một ý tưởng tốt. Nhìn chung, các bài kiểm tra sẽ cho các kết quả như mong muốn, và thể là mọi sự ổn. Thỉnh thoảng, bộ kiểm tra sẽ chỉ rằng chương trình không cho các kết quả như mong muốn. Tuy nhiên, một loạt các nhân tố khác nhau ảnh hưởng đến kết quả, nếu bạn thật sự quan tâm. Nếu bài kiểm tra cho một tính năng mà bạn không muốn sử dụng, thì việc không qua được bài kiểm tra cũng chẳng có hại gì.

Một khi bạn đã vui vẻ với các kết quả kiểm tra, bạn có thể muốn cài đặt một dự án được biên dịch mới. Để làm điều này, mở cửa sổ lệnh ra thư mục gốc của dự án và đánh make install. Nó sẽ cài đặt tập tin thực thi, các tập tin hỗ trợ của nó, và các tập tin có liên quan vào hệ thống của bạn. Nếu bạn không cài đặt nó vào thư mục hệ thống, thì bạn sẽ phải chạy nó từ thư mục cài đặt.

Nếu bạn không muốn mặc định thư mục cài đặt, bạn có thể chỉnh sửa hệ thống file/etc/profile. Tập tin này thiết lập môi trường mỗi khi có ai đó đăng nhập. Một trong những thứ mà nó thiết lập là biến PATH của môi trường, nó là danh

sách các thư mục để tìm các tập tin thực thi. Vì thế khi bạn đánh một lệnh tại dấu nhắc lệnh, nó sẽ tìm các thư mục trong PATH của bạn để tìm lệnh đó. Bạn nên chỉnh sửa tập tin `/etc/profile` cần thận. Bạn có thể thêm dòng sau đây vào cuối tập tin `/etc/profile` của bạn:

```
export PATH=/path/to/install
```


```
ed/project/bin:${PATH}
```

Giá sử rằng tên \$PATH của bạn bao gồm Firefox 3.0. Bạn chỉ biên dịch Firefox 3.1 Beta 2 và cài đặt nó vào `/usr/local/firefox-3.1b2`. Bạn muốn thêm dòng sau vào cuối tập tin `/etc/profile` của bạn:

```
export PATH=/usr/local/firefox-3.0.5/bin:${PATH}
```

Điều mà nó làm là khởi động Firefox 3.1 Beta 2 bất cứ khi nào có ai đánh firefox vào cửa sổ dòng lệnh.

Mã nguồn mở theo sở thích

Những bước ở đây có thể được sử dụng để biên dịch nhiều dự án, ứng dụng, và thư viện. Điều đó có nghĩa là bạn có thể biên dịch một phiên bản nhất định một thư viện để hỗ trợ phiên bản nhất định của ứng dụng nào đó. Bạn có thể tự chỉnh một môi trường như bạn muốn, với bất cứ thứ nào bạn muốn. Và bởi vì nó là mã nguồn mở, bạn có thể mang môi trường mở này theo bạn tới bất cứ hệ điều hành nào.

Tìm lại thiên đường đã mất

Đó không phải là nội dung của một game mới, cuộc viễn chinh tìm miền đất hứa, cuộc khám phá vùng đất bí ẩn xanh tươi hay cuộc tranh đoạt những phép màu để người chơi có thể sống ở vùng đất thiên đường. Đó là thiên đường mong ước đầu đó trong lòng chúng ta, ít nhiều đổ nát, hoang phế vì đời sống cuốn đi, vì các sự thật, các thất bại không dễ dàng gì chấp nhận trong cuộc đời. Một thiên đường ấu thơ đẹp đẽ và kỳ diệu đã tan mất, những ước mơ chìm vào xa xăm... một chiều bỗng quay về nhờ game, đó là tìm lại thiên đường đã mất vậy!

Tiểu Chiêu

Bạn gửi cho mình tấm bưu thiếp xanh màu cây cỏ, dòng chữ nhỏ, ngay ngắn "minh đang sống rất vui, học tập vẫn tốt, mình vừa trồng xong một cách đồng hoa hướng dương mơ ước như mình vẫn hay kể với bạn". Mừng cho bạn quá nhưng rồi chợt dạ nghĩ, bạn vừa qua xứ người, ở thuê một căn hộ chung cư nhỏ ngoại ô của Sydney sầm uất, nơi nhà hát công sở, nơi giải trí, dịch vụ và tiêu tiền, bặt lấy đầu ra chỗ và ngân sách mà trồng một vườn hoa hướng dương rực vàng như bạn vẫn mơ ước và kể cho mình nghe ngày còn ở Việt Nam. Gửi cho bạn cái email thắc mắc, bạn trả lời, cười ngất trong thư, Bạn gửi thêm cho mình tấm ảnh cánh đồng hướng dương, thì ra là cánh đồng hướng dương trong game Portable Sunshine Acres. Cảnh đồng không giống lắm với bức hoa hướng dương của Vangoh mà bạn rất yêu thích, nhưng dễ thương hơn, xinh xắn và tình nghịch hơn. Bạn chủ thích "cô thấy mình không, nơi cửa sổ của căn nhà kho trong vườn, đang đứng trên cửa sổ đó... Quả là

khaoi chỉ khi được nghịch ngắm ở một trang trại rộng lớn do mình dựng nên. Minh thích những ngày hè trong game này, mình được ngắm và chăm sóc những đàn gà, nhât trứng, vắt sữa bò, chăm lợn... Minh đã nói mình yêu nông thôn và bản chất mình là một cô nông dân chăm chỉ mà phải không?". Ừ, bạn đã luôn có mơ ước như thế ngày còn chơi với nhau ấu thơ, trong cái sân vuông xi măng nhà mình chật chội với hàng rào sắt cao vút dựng xung quanh, bạn đã say sưa kể mình nghe bạn chăm sóc con gà con què chân như thế nào, dù mình và bạn khi ấy còn chưa biết con gà ấp trứng ra sao, bạn kể về những vườn cây của bạn sau này khi "minh lớn, mình đi làm có tiền, mình sẽ mua nhiều vườn cây, vườn hoa, mình sẽ cho bạn 1 vườn". Trời ơi, khi ấy mình cảm động đến suýt khóc nhe, khi không lại được tặng nguyên một vườn hoa. Rồi cả hai đã đi rất xa, đã lớn hơn nhiều so với cái sân xi măng nhỏ bé ấy, bạn chọn một lối đi nhiều thử thách, mình mừng cho bạn và ngỡ thiên đường đấy

hoa, gà và bò của bạn đã chìm sâu đầu đó trong mờ nhạt kỷ ức tuổi thơ.

Minh hỏi "bạn có còn ý định tặng mình mảnh vườn hoa nào không", bạn lại cười gửi về một đồng link download đủ loại game trang trại như: Harvest Moon, Alice Greenfingers, Farm Frenzy... bảo "đấy, tặng bạn nguyên một số vốn khổng lồ để bạn xây những trang trại cho riêng mình, có gì vui nhớ tặng lại mình nhé". Thế là mình cũng trồng dặm luống cải xem cải có ra hoa không, nuôi vài con ngan kêu vui tai... phụ họa với bạn. Những đóa hướng dương ngày xưa sẽ không bao giờ tàn phai không bạn, mình biết những game vui này, những nhân vật ngộ nghĩnh này đã hồi sinh thiên đường tuổi thơ đã mất trong bạn, khiến bạn thêm niềm vui, niềm tin để đi tiếp trong cơn đường khó khăn và ít gắn với mơ ước mà bạn đã chọn, mình gửi thêm cho bạn vài luống cải xanh để bổn bức tường bê tông căn hộ bạn sống thêm mượt xanh nhé!

Gia đình - tất nhiên đó là chiếc nôi thiên đường của mọi người nếu đó là gia đình hòa thuận, ấm cúng, các mối quan hệ gắn bó với nhau thật chặt chẽ và tiếng cười luôn vang lên. Chúng ta nghe nhiều về các mối quan hệ trong gia đình bị phá vỡ, bị rạn nứt, bị kịch bởi vì game và game online, cứ ngỡ như game có mặt ở đâu là thiên đường nhỏ này sẽ biến mất ở đấy. Thế nhưng trong một buổi giao đầu game online mới đây mà tôi tham dự, thật kỳ diệu, các mối quan hệ gia đình lỏng lẻo đã được gắn chặt hơn, và vì thế các thiên đường nhỏ có cơ hội bền chặt hơn ở những người chơi game.

Mọi người đều ngạc nhiên nhìn chị T., người phụ nữ với chiếc bụng bầu đã hơn 5 tháng ngồi giữa "quần hùng" trong tiệm Internet giữa giải đấu THDNB. Chị PK và nhoeen cười hiền hậu khi ai đó nói đùa gì. "Đó cái anh đứng sau lưng là chồng chị đó", một game thủ nói. "Vợ chồng tôi xa xứ làm ăn, mở một quán bán ốc cũng khá là đắt khách, công việc buôn bán tất bật, thêm xa quê nên các mối quan hệ xã hội ít lắm, cũng thêm bạn bè vào giao tiếp bình thường không

phải quan hệ làm ăn. Nên nhờ game mà vợ tôi có các mối quan hệ với các anh em ở đây, thân tình và cởi mở, thân thiết lắm, có một số anh em là đồng hương nên cũng đỡ nhớ quê. Cô ấy đang có em bé nên cũng ít đi đâu, nhân có dịp anh em chơi giải này, chở vợ đi gặp gỡ cho vui cũng thêm tiếng cười cho thoải mái bớt. Mang bầu khó chịu lắm mà. Thấy vậy chứ đỡ lắm, có chơi, có gặp gỡ, con người thoải mái thì đời sống vợ chồng, làm ăn gì cũng thấy nhẹ nhõm hơn hẳn", anh Trọng Anh chống chị T. cho biết, còn chị chỉ cười hiền lành. "Người ta sợ hai vợ chồng chơi game thì bỏ bê làm ăn, buôn bán, vợ chồng xích mích chứ mình chỉ thấy vui, đã chơi thì là chơi thôi, công việc, gia đình vẫn phải lo chứ, các mối kết giao này làm mình rời khỏi không gian bức bối của làm ăn, có thêm tiếng cười từ bạn bè thì cuộc sống đỡ nhàm chán mà", chị T. nói. Nhìn vẻ hướng khác thấy một người đàn ông và 2 cậu thiếu niên đang bàn luận sôi nổi, hỏi ra thì các nhân vật Cồn Lớn, Đường Môn, Nga My đang sát cánh chiến đấu trong game là của cả ba cha con nhà này. Anh Mẫn, người cha tâm sự "2

dứa một đứa 14 và đứa 10 tuổi, hồi trước ham chơi lắm, trẻ con mà, nhưng khi có ba chơi cùng thì biết điều tiết, biết lúc nào chơi lúc nào học vì đâu có nói dối ba được, ba chơi còn xin hơn mà (cười). Chơi cùng con từ liên đấu đến Tổng Kim, có gì cũng chia sẻ thấy mình gần gũi con, hiểu được và thông cảm cho con ở nhiều điều. Hai đứa cũng ngoan, ngoài lúc chơi thì học hành tử tế, ba giám sát cả, học không xong thì không được chơi. Mẹ tụi nhỏ ban đầu cũng cảm râm nhưng thấy ba con gần gũi nhau hơn và 2 đứa rất yêu và kính trọng ba thì cũng vui lây luôn. Game là trò chơi, trẻ con phải thích rồi, cứ hóa thân cho nhỏ, thích điều chúng thích, làm bạn bè của chúng tình cảm gia đình cũng tăng hơn mà mình cũng có điều kiện giáo dục con đi đúng hướng, không hư được. Bữa cơm ở nhà, nghe ba con bàn game rôm rả mẹ tụi nhỏ cứ lắc đầu "y như bạn bè", thế cũng vui anh à!". Thêm một thiên đường nhỏ được dựng lại, với người ba - bạn bè như thế những đứa trẻ sẽ nên người. Nếu biết cách đánh thức thì game cũng là chìa khóa mở cánh cửa thiên đường đã mất đấy chứ. **th**

Hai dòng chảy

Kỳ 15: Đất đai

PHẠM RÔ

Anh Trần bảo, thực ra, nói về "đo đất" trong thời buổi này, cứ hỏi 100 người, thì có đến 99 người nghĩ đến địa chính, là một ngành khoa học anh em với ngành trắc địa. Thời thượng cổ, con người đã có thói quen đóng nhất đất đai với của cải, bởi đất đai màu mỡ phì nhiêu sản sinh ra lượng của cải dồi dào. Điều này lý giải vì sao mục tiêu tối thượng của các vua chúa phong kiến thường là mở mang bờ cõi, bành trướng lãnh thổ quốc gia của mình.

Đo đạc trên ảnh vệ tinh viễn thám chụp vào thập kỷ 80 của thế kỷ trước, ước tính được diện tích phần lục địa Trái đất khoảng 14.777 triệu héc-ta, trong đó có 1.527 triệu héc-ta bị băng bao phủ.

Trong số diện tích 13.251 triệu héc-ta còn lại, 12% là đất canh tác, 24% là đồng cỏ chăn nuôi, 32% là đất rừng, 32% là đất cư trú và các đầm lầy ngập nước ngọt hoặc mặn.

Theo số liệu kiểm kê đất đai, tính đến thời điểm 1/1/2005, Việt Nam có tổng diện tích tự nhiên – bao gồm đất liền và các đảo nổi, tính đến đường mép nước thủy triều trung bình – là 330.121.159 km², được chia thành 64 đơn vị hành chính cấp tỉnh, 663 đơn vị hành chính cấp huyện, 10.750 đơn vị hành chính cấp xã. Số liệu này có độ tin cậy cao, vì một mặt, tính toán dựa trên bản đồ kỹ thuật số lập bằng phương pháp đo vệ ảnh hàng không tỉ lệ 1:50.000 phủ trùm toàn quốc; mặt khác, căn cứ theo

số liệu kiểm kê đất đai của từng tỉnh đã rà soát lại và báo cáo về trung ương, sau đó xử lý diện tích đang có tranh chấp địa giới hành chính giữa các địa phương; có để ý tới các bãi bồi mới xuất hiện trên ảnh vệ tinh SPOT-5 độ phân giải 2,5 mét mới nhất. Diện tích đất nông nghiệp (đất sản xuất nông nghiệp, đất rừng, đất làm muối, đất nuôi trồng thủy sản, đất khác) là 24.822.560 héc-ta, chiếm gần ba phần tư diện tích cả nước. Diện tích đất phi nông nghiệp (đất sống suối, đất ở, đất chuyên dùng, đất trụ sở, đất quốc phòng an ninh, đất công trình công cộng, đất sản xuất kinh doanh, đất tôn giáo, đất nghĩa trang...) là 3.232.715 héc-ta chiếm 9,78%. Phần còn lại là đất chưa sử dụng (đồi núi, núi đá) và đất ngập

nước ven biển.

Như vậy, chúng ta có khoảng 33 triệu héc-ta đất, trong đó 22 triệu héc-ta là đất phong hóa tại chỗ (núi đá, gò đồi), 11 triệu héc-ta là đất bồi tụ phù sa đồng bằng châu thổ. Diện tích đất bình quân trên đầu người của ta ước chừng 0,45 héc-ta, chỉ bằng 17% so với mức trung bình của thế giới (2,37 héc-ta). Diện tích đất nông nghiệp bình quân đầu người chưa đến 1 héc-ta, bằng cỡ 1% so với thế giới, và xấp xỉ 53% so với mức bình quân của châu Á. Việc quản lý đất đai đương nhiên cần đến bản đồ.

Chữ "địa chính" dịch từ thuật ngữ tiếng Pháp là cadastre, xuất từ hồi đầu thế kỷ 19, thời hoàng đế Napoleon ngự trị. Lần theo dấu vết lịch sử xa xưa, rất có thể khởi đầu là chữ "katastikhon" của Hy Lạp, sau đó là "capitratum" của La-tinh, sau nữa là "capitatra" của Italia, đều mang nghĩa đen là bản danh sách liệt kê tài sản và chủ sở hữu các tài sản đó, phục vụ cho mục đích thu thuế. Riêng "katastikhon" còn chỉ việc sử dụng các phiên đồ làm mốc phân giới đất, hoặc những phiên đồ sa thạch trên đó có hình vẽ bình đồ. Bản thuật ngữ cadastre, nếu hiểu thật sát nghĩa, thì là bản kiểm kê sở hữu về ruộng đất, còn hiểu theo nghĩa rộng, thì gồm 3 nghiệp vụ: đo đạc bản đồ để ghi nhận hình dạng và vị trí các thửa đất; quy định quyền lợi và nghĩa vụ của chủ sở hữu cũng như người sử dụng thửa đất; định ra mức thuế mà cá nhân hay tổ chức có liên quan đến thửa đất phải đóng cho nhà nước.

Giữa thế kỷ 19, việc khai hoang châu Âu khiến người ta phát minh ra một hình thức quản lý đất đai mới, gọi là hệ thống băng khoán điển thổ. Hệ thống này gồm 2 thành phần chủ yếu là đăng ký đất đai và thiết lập hồ sơ địa chính. Đăng ký đất đai là quá trình xác định chính thức quyền đối với thửa đất, thông qua các chứng thư pháp lý như: di chúc, hợp đồng chuyển nhượng... Việc đăng ký trả lời cho 2 câu hỏi là "ai" (của ai? ai sử dụng?) và "thế nào" (sử dụng thế nào?). Còn thiết lập hồ sơ địa chính là công việc kiểm kê công khai, có hệ thống, được thực thi bởi một đơn vị hành chính, nhằm thiết lập các số liệu liên quan đến thửa đất và các tài sản có trên đất (bất động sản), như: hình dạng, kích thước, vị trí, loại đất, điều kiện tự nhiên, mục

dịch sử dụng, giá trị thửa đất... Việc thiết lập hồ sơ trả lời cho 2 câu hỏi tiếp theo, là "ở đâu?" và "bao nhiêu?". Sau khi hoàn tất hai thủ tục trên, chủ sở hữu hay người sử dụng đất sẽ được cấp một tờ giấy, gọi là Giấy chứng nhận về đất, người dân quen gọi là băng khoán điển thổ.

Trước thế kỷ 15, nước ta chưa có hệ thống địa chính theo đúng nghĩa của từ này.

Từ thời Lý, nhà nước phong kiến từng bước nắm lấy ruộng đất và biến nó thành các nguồn thu tố, thu thuế quan trọng và thường xuyên nhất. Về nguyên tắc, tất cả ruộng đất là của vua, nhưng chia thành 3 hình thức quản lý: triều đình quản lý, làng xã quản lý, vương hầu quý tộc quản lý.

Ruộng đất do triều đình quản lý gồm: ruộng sơn lăng (nằm ở xung quanh các khu vực xây dựng lăng mộ nhà vua và hoàng thân quốc thích, được giao cho dân cấy cấy và nộp hoa lợi phục vụ việc thờ cúng, kiểm nhiệm vụ bảo vệ lăng mộ. Cư dân ở đây được miễn một loại lao dịch); ruộng tịch điền (do triều đình tịch thu được của các thế lực chống đối, được giao cho dân địa phương cấy cấy, nộp tô đúng vào việc cúng tế trời đất, các vị thần nông, hoặc cấp cho quân lại, binh lính); ruộng đôn điền (do triều đình mộ dân nghèo để khai phá. Một phần thu hoạch được chia cho các hộ cấy cấy, phần còn lại nhập vào kho để cấp lương cho binh lính); ruộng quốc khổ (giao cho người bị phạt tù, hoặc tù binh cấy cấy. Ngoài phần tự túc lương thực cho người cấy cấy, phần lớn thu hoạch hoa lợi được nhập kho triều đình).

Ruộng đất công ở các làng, xã chiếm phần lớn nhất trong các loại ruộng đất kể trên. Nhà vua giao cho các làng xã quản lý và đứng ra phân chia cho các hộ nông dân cấy cấy. Nông dân là người lĩnh canh ruộng đất của vua, có nghĩa vụ nộp tô cho triều đình. Tô thu được trên ruộng đất này chiếm phần chủ yếu trong các nguồn thu. Mặc dù ruộng đất công ở các làng xã thuộc quyền sở hữu của vua, nhưng làng xã cũng có quyền hạn nhất định: ruộng đất của thôn xã nào chỉ chia cho dân ở thôn xã đó; tùy thuộc vào phong tục, hương ước của từng địa phương. Không có tình trạng vua chúa vua đuổi nông dân ra khỏi làng xã của họ để chiếm ruộng đất đã chia cho

họ, trừ khi họ phạm pháp. Thậm chí, phép vua thua lệ làng.

Chế độ ban cấp ruộng đất cho vương hầu quý tộc đã có từ lâu (gọi là ruộng thạc đạo, đất thang mộc), nhưng đến thời Lý mới phát triển mạnh, dưới hai hình thức "thực ấp" và "thực phong". Đối với hình thức "thực ấp", vua giao quyền thu tô cho vương hầu quý tộc. Người nông dân không bị lệ thuộc vào vương hầu quý tộc, nghĩa là họ vẫn phải thực hiện chế độ lao dịch, đi lính, nhưng hoa lợi (tô) thì nộp cho vương hầu quý tộc. Đối với hình thức "thực phong", vua ban cấp cho vương hầu quý tộc cả đất lẫn người. Người nông dân phải nộp tô, chịu lao dịch, đi lính cho vương hầu quý tộc. Như vậy, khi ban cấp "thực phong", vua mất quyền chi phối đối với nông dân trong một thời hạn nhất định. Do đó, nhà Lý nói chung rất hạn chế ban cấp theo chế độ này.

Về nguyên tắc, trong phần lớn các trường hợp "thực phong" hay "thực ấp", ruộng đất được cấp vẫn thuộc quyền sở hữu của vua, vương hầu quý tộc chỉ có quyền chiếm hữu và sử dụng trong một thời hạn nhất định, và đây không phải là ruộng đất tư. Trừ trường hợp thật đặc biệt, nhà vua ghi rõ việc ban cấp ruộng đất vĩnh viễn, thì những ruộng đất này mới trở thành ruộng đất tư. Ví dụ, vua Lý Thái Tông đã cấp vĩnh viễn cho tướng quân Lê Phụng Hiểu hơn 1.000 mẫu ruộng làm tư điền để biểu dương công lao của ông. Trên thực tế, trong chế độ ban cấp cho vương hầu quý tộc, còn có thêm hình thức "thái ấp". Khi đó, người nông dân bị coi như nô tỳ (nó chỉ đàn ông, ty chỉ đàn bà) của người được ban cấp ruộng đất. Cuối thời Lý, đọc trong các văn bản pháp quy, thấy đã cho phép mua bán ruộng đất để làm ruộng đất tư; qua đó, triều đình vô hình chung đã thừa nhận quyền sở hữu tư nhân về ruộng đất.

Thuộc loại ruộng đất ban cấp, còn phải kể đến ruộng đất do vua ban cấp cho các nhà chùa, một hình thức phổ biến vào thời kỳ đầu của chế độ phong kiến độc lập của Việt Nam. Lý do là Phật giáo phát triển đến giai đoạn toàn thịnh và trở thành chính giáo của quốc gia, được nhà vua hết sức ưu đãi.

Thời nhà Trần, nhà nước phong kiến mạnh nhà có ý tưởng hình lập hệ thống địa bạ để quản lý đất đai. Chế độ tư hữu ruộng đất phát triển thêm một bước. Việc mua bán ruộng

đất chẳng những đã diễn ra giữa tư nhân với nhau, mà cả giữa tư nhân với triều đình. Năm 1254, nhà Trần cho bán ruộng công mỗi mẫu là 5 quan tiền, cho dân mua làm ruộng đất tư. Mặt khác, triều đình còn cho phép vương hầu quý tộc được phép chiêu mộ dân nghèo phiêu tán đi khai hoang lập điền trang riêng. Đây là một đặc quyền mà nhà vua dành cho các vương tước, công chúa, phò mã, cung tần. Những ruộng đất khai phá được coi là ruộng đất tư. Nhìn chung, mức tô ruộng tư thường nặng hơn mức tô ruộng công ở làng xã. Nguyễn nhân là bởi đối với ruộng công, nông dân còn có một chút quyền lợi, vừa là người lĩnh canh, vừa là người được chia ruộng; trái lại, đối với ruộng tư của địa chủ, nông dân chỉ là người lĩnh canh, phải nộp tô nhiều hơn, tức là bị bóc lột nhiều hơn.

Cũng giống như thời Lý, mặc dù nhà Trần vẫn nói đất đai trong nước đều là của vua, nhưng trên thực tế, mỗi khi đắp đê lấn vào ruộng đất tư của dân, các quan đều phải do đạc cẩn thận, tính giá trị và đền bù cho dân.

Thời nhà Hồ, xuất hiện những cải cách táo bạo của Hồ Quý Ly về "hạn danh điền" (ruộng bắt buộc phải có chủ đứng tên, diện tích không quá 10 mẫu), "hạn nô" (chủ không được có quá nhiều nông nô) nhằm hạn chế các đại điền trang (trang trại quá lớn), và do đặc lập số ruộng đất.

Thời Lê chỉ có hai loại ruộng đất thuộc quyền quản lý trực tiếp của nhà nước là ruộng đôn điền và ruộng-quốc khổ (ruộng công). Đôn điền được chia làm 3 loại: thường đẳng điền, trung đẳng điền, hạ đẳng điền. Dưới triều vua Lê Thánh Tông, đã thành lập được 43 đôn điền, do chánh, phó "đôn điền sử" chịu trách nhiệm mô phỏng, khoanh đất khai phá, lập đôn điền, giao cho những người tham gia khai phá, cây cấy nộp tô. Ruộng công chiếm phần lớn. Các xã được chia thành 2 loại: xã toàn ruộng công, và xã vừa có ruộng công vừa có ruộng tư xen lẫn. Ruộng công được chia cho quan lại (tùy theo phẩm tước) và cho dân chúng trong làng xã (tùy theo thứ bậc xã hội). Việc duy trì ruộng công gắn với quyền lợi của nhà nước phong kiến. Đối với ruộng công, vua thường được cả tô lẫn thuế, còn đối với ruộng tư, vua chỉ thu được thuế.

Do đó, muốn thu được nhiều, vua phải bảo vệ chế độ ruộng công. Vua thường xuyên sai quan đo đạc lại ruộng đất, lập sổ cẩn thận, đầy đủ để có căn cứ thu tô thuế, dựng một một phân chia ranh giới rõ ràng giữa ruộng công và ruộng tư, và đặt ra nhiều quy định nghiêm cấm chiếm đoạt, mua bán ruộng công.

Chế độ "thái ấp" ban cấp ruộng đất cho vương hầu quý tộc thời Lý-Trần được thay thế bằng chế độ "lộc điền", chia ra hai loại: loại được cấp vĩnh viễn và loại chỉ được cấp tạm thời, có thời hạn. Đối với loại được cấp vĩnh viễn, nhà vua nhường quyền sở hữu cho người được cấp ruộng đất và dần dần ruộng đất đó sẽ biến thành ruộng đất tư. Đối với loại cấp tạm thời, nhà vua chỉ nhường quyền thu tô, và chỉ cho sử dụng trong thời hạn nhất định. Trong chế độ "lộc điền" thời Lê, vua chỉ cấp ruộng đất (vĩnh viễn hoặc tạm thời), khác với chế độ "thực phong" thời Lý (vua vừa cấp ruộng đất, vừa cấp nông dân canh tác). Theo sách Lịch triều hiến chương loại chí, một thân vương (bà con của vua) được cấp 1.386 mẫu ruộng đất, trong đó 486 mẫu được cấp vĩnh viễn. Số lượng vương hầu, hoàng tử, công chúa, quan lại được cấp lộc điền rất nhiều.

Đến thời Lê Thánh Tông mới chính thức hóa công việc do đạc, lập sổ ruộng đất trên quy mô toàn quốc. Năm 1483, bộ luật Hồng Đức ra đời, gồm 722 điều, trong đó có 59 điều quy định về ruộng đất, chẳng hạn như, phép "quản điền", quy định các làng xã phải chia ruộng cho dân đinh sử dụng tùy theo thời hạn, số nhân khẩu và quy chế của nhà nước. Năm 1490 - bốn năm sau khi định lệ cấm mốc giới ruộng đất - vua Lê Thánh Tông sai vẽ bản đồ toàn quốc. Hệ thống sổ ruộng đất đã góp phần tăng cường quyền lực cho nhà nước phong kiến ở cấp trung ương, cũng như bộ máy hành chính ở cấp địa phương; điều chỉnh được mối quan hệ giữa đất đai của nhà vua và đất đai của làng xã, đất đai tư hữu của tầng lớp quan lại, địa chủ; thu đủ thuế đất, gia tăng ngân khố quốc gia; tạo điều kiện phát triển kinh tế và bồi bổ sức sản xuất.

Nhận thức được việc quản lý đất đai là một việc hệ trọng hàng đầu của quốc gia, vì đất đai là nguồn

lợi lộc của triều đình và liên quan đến hầu hết dân chúng, thời nhà Nguyễn, sau khi lật đổ nhà Tây Sơn, vua Gia Long lập tức cho thiết lập hệ thống địa bạ ở các trấn thuộc Bắc Hà (từ Cao Bằng đến Hà Tĩnh - 1805), sau đó là Đàng Trong (từ Quảng Bình đến Bình Thuận - 1810). Hệ thống này được rà soát, kiểm tra, sửa chữa, tu chỉnh cẩn thận vào năm 1832 dưới thời vua Minh Mạng. Sau đó, hệ thống còn được bổ sung thêm cho các địa phương thuộc trấn Gia Định (Nam Bộ) vào năm 1836. Địa bạ chỉ chép vị trí của các làng xã. Ví dụ, về xã Đông Xuyên, thuộc huyện Quảng Điền, tỉnh Thừa Thiên, thấy địa bạ ghi: "Đông giáp xã Phú Lương, xã Phú Ngạn, lầy lợm khe lạch ranh giới. Tây giáp xã La Văn Hạ, xã Hạ Lang (tổng Hạ Lang), xã Mỹ Xá. Nam giáp xã Phú Ngạn, có cột đá làm mốc giới. Bắc giáp xã Hạ Lang (tổng Hạ Lang), có cột đá làm mốc giới".

Bộ luật "Hoàng Việt luật lệ" thời Gia Long (1815) - lần chúng quen gọi là "Luật Gia Long" - mang tiếng là tiếp thu bộ luật Hồng Đức, song thực chất là sao chép gần 80% bộ luật của nhà Thanh, gồm 398 điều, trong đó có 14 điều nói về ruộng đất. Thời này cũng thực hiện phép "quản điền". Ruộng đất làm căn cứ thu tô, thuế được chia theo các khu vực địa bàn lãnh thổ khác nhau, phân biệt giữa ruộng công và ruộng tư, ruộng bãi phủ sa, ruộng của đền chùa, đất trồng khoai, trồng đậu, trồng chè, trồng trấu, trồng mía...

Thời Minh Mạng, thực hiện cải cách ruộng đất, xác lập quyền sở hữu tuyệt đối của nhà vua đối với đất đai, ban hành chế độ "hạn điền" nhằm giảm bớt quyền lực kinh tế của tầng lớp địa chủ. Năm 1839, vua sai các quan kiểm tra, rà soát 1.222 tập địa bạ lập năm 1815 ở Bình Định, phát hiện ra chỉ có 7.000 mẫu ruộng công, trong khi ruộng tư là 70.000 mẫu. Vua ra lệnh cắt một nửa diện tích tư điền sung làm công điền, và bắt phải lập lại toàn bộ địa bạ ở Bình Định. Triều đình dự kiến nhân rộng việc làm thí điểm này ra cả nước, song do vấp phải sự phản kháng ngầm của các quan, kết quả chẳng đi đến đâu. Thành tựu hay được nhắc tới trong thời này là khai khẩn, trị thủy hàng loạt các con sông hung dữ, khai hoang và mở nhiều vùng đất, tổ chức các đôn điền và dinh

điền, lấn biển. Nhờ thế, quỹ đất tăng mạnh.

Dưới triều Nguyễn, bộ máy hành chính ở Đại Nội phục vụ trực tiếp cho nhà vua và hoàng gia, cũng như quan lại ở các tỉnh, thành, phủ, huyện được hưởng lương bổng rất lớn. Do triều đình không còn nhiều ruộng công, lương bổng phát bằng lương thực, cộng thêm một số tiền, hoặc vàng bạc, trong đó lương thực đóng vai trò chủ yếu. Mức lương được quy định rõ ràng cho từng loại cấp tước, từ hoàng thái hậu, hoàng hậu, phi tần, ông hoàng, bà chúa, đến quan lại tùy theo cấp phẩm hàm.

Thời Pháp thuộc, nước ta bị chia thành 3 miền với 3 chế độ cai trị khác nhau.

Người Pháp coi Nam Kỳ là một xứ Pháp ngoài nước Pháp. Tuy nhiên, do Nam Kỳ có văn hóa, có tinh thần dân tộc, nên người Pháp không "dám" cai trị như với châu Phi. Người Pháp dành cho Nam Kỳ quy chế như một nước dân chủ. Ở Nam Kỳ, thực dân Pháp cai trị theo luật Napoleon, công nhận và bảo hộ quyền sở hữu tư nhân tuyệt đối về đất đai, khuyến khích sở hữu tư bản tư nhân trong sản xuất nông nghiệp, thuế thô trong ngành rất cao, thuế thô cơ cực kỳ thấp.

Ở Bắc Kỳ, chế độ cai trị là chế độ bảo hộ. Do ruộng đất ở Bắc Kỳ manh mún, nên người Pháp chỉ về bản đồ giải thửa hoặc đo về phác họa giải thửa, và chỉ những nơi có các điều kiện thì mới tiến hành đo đạc theo tọa độ. Việc đo đạc bản đồ địa chính theo tọa độ tiến hành từ 1989, đến 1920 thì kết thúc. Hệ thống hồ sơ địa chính gồm: phác họa giải thửa, bản đồ giải thửa, bản đồ địa chính, sổ địa chính, sổ điền bạ, sổ khai báo để ghi chép các chuyển dịch về đất đai.

Năm 1925, Toàn quyền Pháp ra sắc lệnh về địa chính cho Nam Kỳ và Bắc Kỳ với chế độ "điền thổ" và bảo thủ điền thổ". Theo đó, các chủ sở hữu đất sau khi đăng ký được cấp bằng khoán điền thổ. Ở Trung Kỳ, Pháp áp dụng chế độ cai trị nửa bảo hộ. Từ 1930, hoạt động địa chính là "bảo tồn điền trạch", từ 1939 đổi thành "quản thủ điền trạch". Hệ thống hồ sơ địa chính gồm: bản đồ giải thửa, sổ địa bạ, sổ điền chủ bạ, và tài chủ bạ.

Hệ thống bằng khoán điền thổ của người Pháp tiếp tục được áp

dụng ở miền Nam cho tới năm 1975, song, cũng chỉ 1/6 diện tích đất đai ở đây được cấp bằng khoán điền thổ.

Cuối năm 1955, cuộc cải cách ruộng đất ở miền Bắc hoàn thành. Nhà nước chia 800.000 héc-ta ruộng cho 2,1 triệu hộ nông dân, đảm bảo quyền bình đẳng trong sở hữu ruộng đất. Một nguồn tài liệu thực địa thống kê được trước cải cách ruộng đất, mỗi đầu người trong hộ địa chủ chiếm hữu 6.393 m², hộ phú nông là 3.345 m², hộ trung nông là 1.257 m², hộ bán nông là 430 m², hộ cố nông là 262 m². Sau cải cách, xu hướng là bình quân, nên con số cho mỗi đầu người trong hộ địa chủ chỉ còn 738 m², hộ phú nông thực xuống 1.547 m², hộ trung nông vọt lên 1.610 m², hộ bán nông là 1.437 m², và hộ cố nông là 1.413 m². Tình thần nông dân cực kỳ phấn khởi.

Tuy nhiên, khó khăn vẫn ở trước mắt. Khi bắt tay vào xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa, miền Bắc có 14 vạn héc-ta đất bỏ hoang, 20 vạn héc-ta không có nước tưới. Để khắc phục tình trạng này, Chính phủ đề ra chính sách khuyến khích khai hoang phục hoá, đầu tư xây đắp các hệ thống thủy lợi, hệ thống đê thủy nông, đồng thời ban hành chính sách miễn giảm thuế nông nghiệp trong vòng 3-5 năm cho diện tích khai hoang vỡ đất. Nhờ thế, năm

1959, ta đạt sản lượng nông nghiệp 4 triệu tấn, ngang bằng với mức cao nhất thời Pháp thuộc (1939), và cũng là mức cao nhất Đông Nam Á. Theo số liệu còn lưu trữ tại Viện nghiên cứu lúa gạo quốc tế (IRRI), năng suất của ta hồi đó đạt 22,8 tạ/ha, vượt trên Malaysia (18,4 tạ), Indonesia (18,3 tạ), Myanmar (17,3 tạ), Thái lan (15 tạ), Philippine (11,3 tạ).

Ba năm đẩy mạnh phong trào hợp tác hóa nông nghiệp (1958-1960) đã vận động xây dựng được lần lượt là: 4.808, 28.800 và 41.000 hợp tác xã. Đất đai lúc này thuộc sở hữu nhà nước và sở hữu tập thể, mặc dù sở hữu cá nhân về đất đai vẫn còn được thừa nhận một cách yếu ớt. Quỹ đất nông nghiệp có tăng, nhưng tốc độ tăng quá chậm. Năng suất lúa ở miền Bắc sút giảm, chỉ còn 20 tạ/ha, và điều đáng buồn hơn là trong suốt 20 năm sau đó, chỉ 1 ạch giảm chần tại chỗ, thậm chí đi thụt lùi. Sản lượng lương thực xuống đến mức báo động, đạt 13,5 triệu tấn, trong khi dân số tăng mạnh.

Đến năm 1980, số liệu do Tổ chức nông lâm Liên hiệp quốc thống kê cho thấy, năng suất lúa của Việt Nam là 18,9 tạ/ha, kém xa nhiều nước: Indonesia (31,9 tạ), Myanmar (27,3 tạ), Malaysia (28,8 tạ), Thái lan (19,1 tạ). Giai đoạn này, Việt Nam đều đều nhận viện trợ lương thực mỗi năm 1 triệu tấn gạo. Điều đáng nói là, trong cùng một điều

kien khí hậu thời tiết, kỹ thuật canh tác, năng suất gieo trồng ở "ruộng năm phần trăm" (5%) chia cho các hộ gia đình lại đạt mức cao khủng khiếp: 70-90 tạ/ha. Nguyên nhân ở đâu? Người ta buộc phải xem xét lại: quan hệ sản xuất đã thực sự phù hợp với lực lượng sản xuất chưa.

Năm 1981, Chỉ thị 100 của Ban Bí thư về cải tiến công tác khoán – mạnh dạn giao ruộng của hợp tác xã cho nhóm xã viên hoặc hộ gia đình xã viên – mở đường cho nông nghiệp. Năng suất lúa ở miền Bắc vọt lên 24,7 tạ/ha (1982), 25 tạ (1983). Bình quân 5 năm (1981-1985) sản lượng lương thực tăng 27%, đạt 18,5 triệu tấn. Năm 1986, nhà nước có sự điều chỉnh về diện tích khoán, thời gian khoán, mức khoán. Song, những điều chỉnh này không thích hợp, gây nên sự thất giảm năng suất lúa năm 1987 còn 24,7 tạ/ha. Trước tình hình đó, năm 1988, Bộ Chính trị ra Nghị quyết 10 đổi mới về quản lý kinh tế nông nghiệp. Theo tinh thần của Nghị quyết 10, năm 1993, thực hiện việc giao đất canh tác cho hộ gia đình, cá nhân sử dụng ổn định lâu dài vào mục đích sản xuất nông nghiệp. Tương tự, năm 1994, quyết định giao đất giao rừng cho tổ chức, hộ gia đình, cá nhân sử dụng ổn định lâu dài vào mục đích phát triển lâm nghiệp. Sau năm 1993, năng suất lúa tăng nhanh, đạt sản lượng 27,5 triệu tấn (1995), 30,56 triệu tấn (1997), 31,85 triệu tấn (1998). Diện tích đất nông nghiệp tăng lên, do khuyến khích khai hoang phục hoá. Năm 1990, đất nông nghiệp chiếm 21,5% so với tổng diện tích đất tự nhiên, năm 1994 chiếm 22,3%, và năm 2000 chiếm 24,4%.

Trước đây, trong các khoán thu từ đất thì khoán thu từ thuê nông nghiệp là đáng kể nhất, chiếm suýt soát một nửa. Năm 1993, tổng số tiền thu được từ đất chừng 2.000 tỉ đồng, đến năm 1998-1999, tổng số tiền thu từ đất đã gấp đôi (4.300 tỉ đồng), song "cơ cấu" vẫn không mấy thay đổi. Một điều có vẻ nghịch lý là giai đoạn 2004-2005, tổng nguồn thu từ đất tăng xấp xỉ 4 lần (17.400 tỉ), nhưng số tiền thu từ thuê sử dụng đất nông nghiệp – vẫn ít là thuê nông nghiệp – giảm hơn 10 lần so với giai đoạn 1998-1999. Nguyên do là năm 2003, Chính phủ có chính sách miễn giảm thuế nông nghiệp, đồng thời,

tăng mức thu tiền thuê quyền sử dụng đất ở, cho thuê đất, chuyển đổi quyền sử dụng đất, và mua bán nhà. Tức là, nguồn thu chính từ đất chuyển mạnh từ khu vực nông nghiệp sang khu vực phi nông nghiệp. Điều này phản ánh một tình trạng xã hội là quá trình đô thị hoá, "biến nông thôn thành thành thị".

Năm 1998, hai học giả là Ting và Williamsson tóm lược sự phát triển của khoa học địa chính phục vụ mối quan hệ con người-đất đai khá thú vị. Theo hai ông, thời cổ đại, do nhận thức đất đai là môi trường chứa đựng hay làm ra của cải, các tập đoàn phong kiến phát động chiến tranh nhằm mục tiêu chinh phục đất đai. Về sau, các đường biên giới tương đối ổn định, trong cương vực của quốc gia mình, địa chính giúp cho việc phân loại, khoanh khu vực và để ra mức thu từ, thu thuế hợp lý. Khi đất đai trở thành hàng hóa, bị mua đi bán lại trên thị trường trong xã hội cộng nghiệp, bên trong giá trị sản phẩm của nó đã xuất hiện mầm móng các yếu tố phi-nông nghiệp, nên địa chính phải theo dõi, bám sát quá trình biến động, chuyển dịch này. Tiến thêm bước nữa, con người nhận thức ra đất đai – khác với nhiều loại tài nguyên khác – là tài nguyên hạn chế, không có nhiều để mà tiêu dùng thoải mái. Địa chính trở thành công cụ phục vụ công tác quy hoạch, giúp chính quyền lên kế hoạch phát huy mọi dụng nguồn tài nguyên này hiệu quả nhất. Nhận thức cho con người trong thời đại toàn cầu hoá: đất đai – bao gồm trên khoảng không gian, trên bề mặt, trong lòng đất – giờ đây là tài nguyên hạn chế của cả cộng đồng lớn lao (đâu phải chỉ là tài sản quốc gia?), nên địa chính phải góp phần giúp con người quản lý đất đai theo quan điểm đa mục tiêu.

Theo thống kê sách vở, tổng cộng thời Nguyễn đã lập 18.000 tập địa bạ. Những năm giữa thế kỷ trước, do hoàn cảnh chiến tranh, bộ tài liệu khổng lồ này gần như bị bỏ quên trong Tủ Thư Lầu ở cố đô Huế. Năm 1959, cùng với nhiều tài liệu khác của triều đình, bộ địa bạ được đưa lên Đà Lạt như khí

hậu có tính chất miễn ôn đới bảo quản hồ. Vào tháng 3 năm 1975, đợt di tản toàn bộ văn khố hoàng triều được điều chuyển về và từ Đà Lạt về Sài Gòn. Ngày 30/4/1975, bộ đội ta tìm thấy 16.000 tập địa bạ trong hầm ngầm ở Dinh Độc Lập. Thời gian sau, bộ địa bạ được đưa về Trung tâm Lưu trữ quốc gia ở Thành phố Hồ Chí Minh, và đến năm 1991, được chuyển ra Thủ đô Hà Nội. Hiện tại, Thư viện quốc gia đang lưu giữ 10.044 tập địa bạ, gồm hơn 1 triệu trang giấy viết tay bằng chữ Hán và chữ Nôm, với thủ bản của trên 1 vạn rural tác gia.

Địa bạ không chỉ trở thành nền tảng để bảo hộ quyền của người dân về bất động sản, mà còn là căn cứ để khảo cứu các địa chỉ văn hoá, lịch sử. Thông qua địa bạ, người ta hiểu được chế độ ruộng đất và cơ cấu đô thị thời xưa; hệ thống đơn vị hành chính và cách thức tổ chức quản lý của nhà nước phong kiến; cảnh quan tự nhiên; địa điểm đền đài, thành lũy; di tích lịch sử, văn hóa...

Ông Cổồng hỏi chúng tôi, "đất" khác với "đất đai" như thế nào? Tôi nghĩ bụng, đây là kiểu nói chơi phiếm chỉ Hán-Việt, có cũng được mà không cũng chẳng sao, giống như "đường" và "đường sá", hay "phố" – "phố xá", "chợ" – "chợ búa", "nhà" – "nhà cửa", "trường" – "trường lớp", "cây" – "cây cối", "xương" – "xương xẩu"... Không hẳn vậy. Người ta nói: nổi đất, niêu đất, nhà tranh vách đất, giun đất... mà không nói "đất đai". Ngược lại, phải ghi là "Luật đất đai", chứ không thể là "Luật đất". Ông Cổồng bảo, các cậu chú ý cái từ "đại". Khi nói "đất", thì hiểu nghĩa rộng là đất, Trái đất, hay nghĩa hẹp là một phần của bề mặt Trái đất, là lãnh thổ, vùng đất, thửa đất. "Đất đai" thì về một phần diện tích của bề mặt đất, không mang nghĩa khái quát vật chất như: nắng đất, cục đất, thung đất, xe đất... Chữ "đại" ở đây trái khái niệm "đất" là một cái đại bao bọc, là cái đường ranh giới, đường biên hẳn hoi, khoanh một vùng cụ thể, dù to dù nhỏ.

Sau này tôi mới thừng, việc tin học hóa cái đường biên ấy gây bao nhiêu là khó khăn cho các chuyên gia bản đồ!

Ký tới: RUỘNG ĐẤT